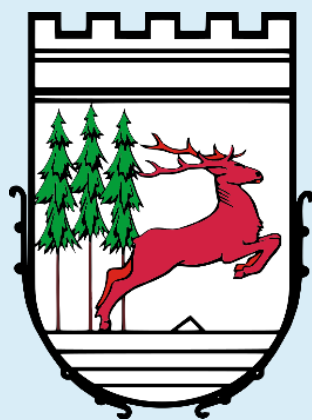
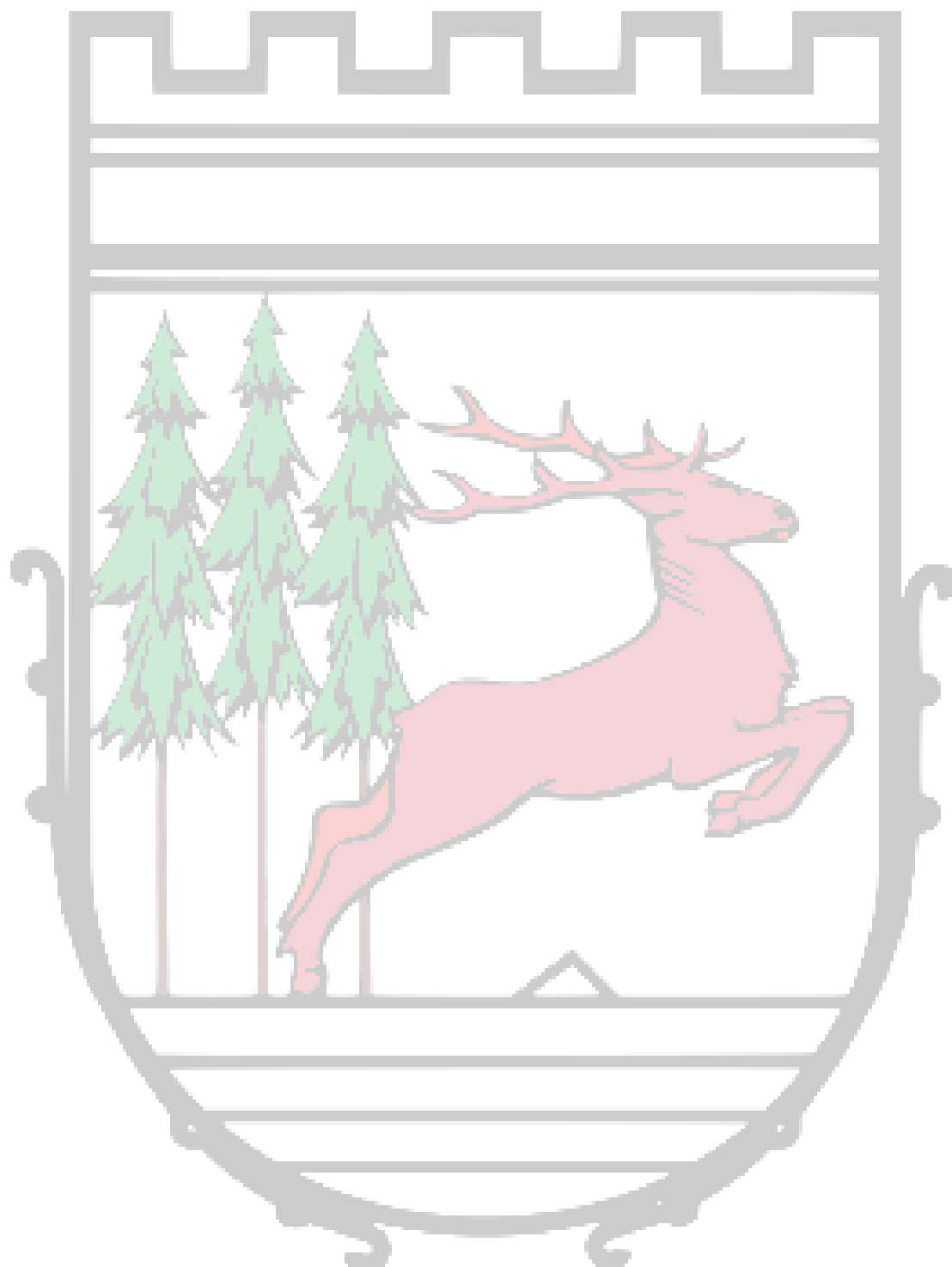

**GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY MIEJSKIEJ SZCZYTNO
NA LATA 2024-2033**

OPRACOWANIE:

Urząd Miejski w Szczytnie

Skład zespołu:

Ilona Bańkowska – Zastępca Burmistrza Miasta Szczytno,

Katarzyna Radziewińska – Naczelnik Wydziału Promocji i Rozwoju Gospodarczego,

Katarzyna Hrybek-Dudek – Naczelnik Wydziału Gospodarki Miejskiej,

Piotr Paszkiewicz – Naczelnik Wydziału Funduszy Zewnętrznych i Informatyzacji,

Damian Szlachetka – Naczelnik Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska,

Jacek Walaszczyk – Naczelnik Wydziału Edukacji, Zdrowia i Opieki Społecznej,

Wydział Promocji i Rozwoju Gospodarczego

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

Skład zespołu:

mgr Irma Kuznetsova – kierownik zespołu,

mgr inż. Iwona Nowacka,

mgr inż. Małgorzata Damińska – koordynator projektu,

mgr Michał Hudak.

Szczególne podziękowania kierujemy dla wszystkich osób – mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, którzy przyczynili się do powstania niniejszego dokumentu.

Miasto Szczytno

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	7
2.	DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	9
3.	SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	17
3.1.	Wprowadzenie	17
3.2.	Ogólna charakterystyka obszaru	17
3.3.	Przyczyny degradacji obszaru	23
3.3.1.	<i>Sfera społeczna .....</i>	<i>24</i>
3.3.2.	<i>Sfera gospodarcza.....</i>	<i>42</i>
3.3.3.	<i>Sfera środowiskowa .....</i>	<i>47</i>
3.3.4.	<i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....</i>	<i>54</i>
3.3.5.	<i>Sfera techniczna.....</i>	<i>63</i>
3.4.	Lokalne potencjały obszaru	70
3.5.	Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	79
4.	OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	82
5.	CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	86
6.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	88
6.1.	Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	89
6.2.	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	137
7.	OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM	142
8.	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	159
8.1.	Kompleksowość programu	159
8.2.	Koncentracja programu.....	159
8.3.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	159
8.3.1.	<i>Komplementarność przestrzenna.....</i>	<i>160</i>
8.3.2.	<i>Komplementarność problemowa .....</i>	<i>162</i>
8.3.3.	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna .....</i>	<i>165</i>

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa.....	166
8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania	167
9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	169
10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	176
10.1. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	176
10.2. Koszty zarządzania.....	178
10.3. Ramowy harmonogram realizacji programu	178
11. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI	180
12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI....	184
12.1. Monitoring programu.....	184
12.2. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.....	185
12.3. System wprowadzania modyfikacji do programu.....	185
13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z	186
DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE	186
GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	186
14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI	187
15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI.....	188
16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I	189
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	189
16.1. Wskazanie zakresu zmian w planie ogólnym gminy	189
16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych	
do uchwalenia albo zmiany	189
ZAŁĄCZNIKI	191
Załącznik nr 1-3: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru	
rewitalizacji.....	191
Załącznik nr 4: Tabela ewaluacyjna	192
Załącznik nr 5: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	194
Spis tabel	195
Spis rycin.....	197

1 WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym. Z tego względu, nadawanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą stanowić jedynie narzędzie, a nie cel rewitalizacji.

Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyć rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr LXIII/422/2023 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Poprzednim okresem, w którym Gmina Miejska Szczytno prowadziła rewitalizację były lata 2017-2023, kiedy to obowiązywał Lokalny Program Rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Szczytno był dwukrotnie aktualizowany, najpierw w 2017, a następnie w 2020 roku. Podstawą prawną Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szczytno do 2023 roku była Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. póź. 446). Zmieniający się sposób rozumienia procesów rewitalizacji oraz doświadczenia polskich samorządów w tym zakresie, przyczyniły się do widocznej zmiany podejścia w metodyce wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Coraz częściej działania rewitalizacyjne odznaczają wieloaspektowy i zintegrowany charakter. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji z jednoczesnym zwiększeniem partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program

Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 opracowany w oparciu o Ustawę o rewitalizacji, stanowi dla gminy zaawansowane narzędzie, które w sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi ze stanu kryzysowego obszar zdegradowany, ale także przeciwdziałać będzie pogłębianiu się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym obszarze oraz zapobiegnie realizacji zagrożeń.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28); inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy; organy władzy publicznej; inne niż wymienione wyżej podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza, albo prezydenta miasta.

OBSZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

Szczytno to miasto położone w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, stolica powiatu szczytyńskiego. Sąsiaduje z gminą wiejską o tej samej nazwie tzw. „gminą obwarzankową”. Powierzchnia miasta wynosi 9,96 km², co stanowi 0,5% powierzchni powiatu, a 21 992 jego mieszkańców stanowi około 33% populacji powiatu. W systemie osadniczym województwa warmińsko-mazurskiego Szczytno zalicza się do miast średniej wielkości. Pod względem liczby ludności zajmuje wysokie dziesiąte miejsce. Według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Szczytno zostało zaliczone do grupy sześciu miast o randze ośrodka ponadlokalnego I rzędu, o zdolnościach rozwojowych. W skali powiatu szczytyńskiego Szczytno pełni rolę głównego ośrodka administracyjnego mieszczącego władze samorządowe (gminne i powiatowe).

Jednym z podstawowych czynników wpływających na rozwój jednostek samorządu terytorialnego jest sytuacja demograficzna oraz perspektywy jej zmian. Według prognoz demograficznych opisanych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030 roku, w skali całego województwa, tylko 19 gmin z 116 wykaże się wzrostem liczby ludności. Dla miast takich jak Szczytno prognozowany jest spadek liczby ludności spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym oraz ujemnym saldem migracji na rzecz sąsiednich miejscowości i gmin (suburbanizacja).

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy Miejskiej Szczytno jest uchwalone w 2000 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zostało podjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Szczytnie nr XVII/190/2000 z dnia 2 czerwca 2000 r. Jest to narzędzie do regulacji stanu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy i stanowi wyznacznik do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które w 2021 r. pokrywały Gminę w ponad 34%.

Miasto liczące ponad 20 tys. mieszkańców, na ogół, stanowi już dość złożoną strukturę. Można w nim wyróżnić historyczne centrum, obszar śródmieścia oraz zewnętrzne tereny rozwojowe. Zarządzanie miastem odbywa się wtedy często bez uniwersalnego i sformalizowanego podziału na mniejsze jednostki pomocnicze (np. dzielnice). Tak jest również w przypadku Szczytna, które, w zależności od dziedziny poznaje się według podziału np. na obręby geodezyjne, okręgi wyborcze, obwody szkolne, itp. W procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału Gminy na niepodzielne jednostki analityczne. Dążąc do wyważenia ze sobą wszystkich racji na podstawie otrzymanych danych, analizy topografii oraz uwarunkowań historycznych, społecznych, administracyjnych dokonano podziału Gminy Miejskiej Szczytno na 24 zamieszkałe jednostki analityczne. Z podziału wyłączono Jezioro Domowe Duże i Jezioro Domowe Małe, których łączna powierzchnia (0,69 km²) stanowi 6,9% powierzchni Gminy. Sporządzony podział Gminy Miejskiej Szczytno na jednostki analityczne pozwala zachować spójność pod względem powierzchniowymi i populacyjnym. Szczegółowe informacje podziału Gminy przedstawia poniższa tabela.

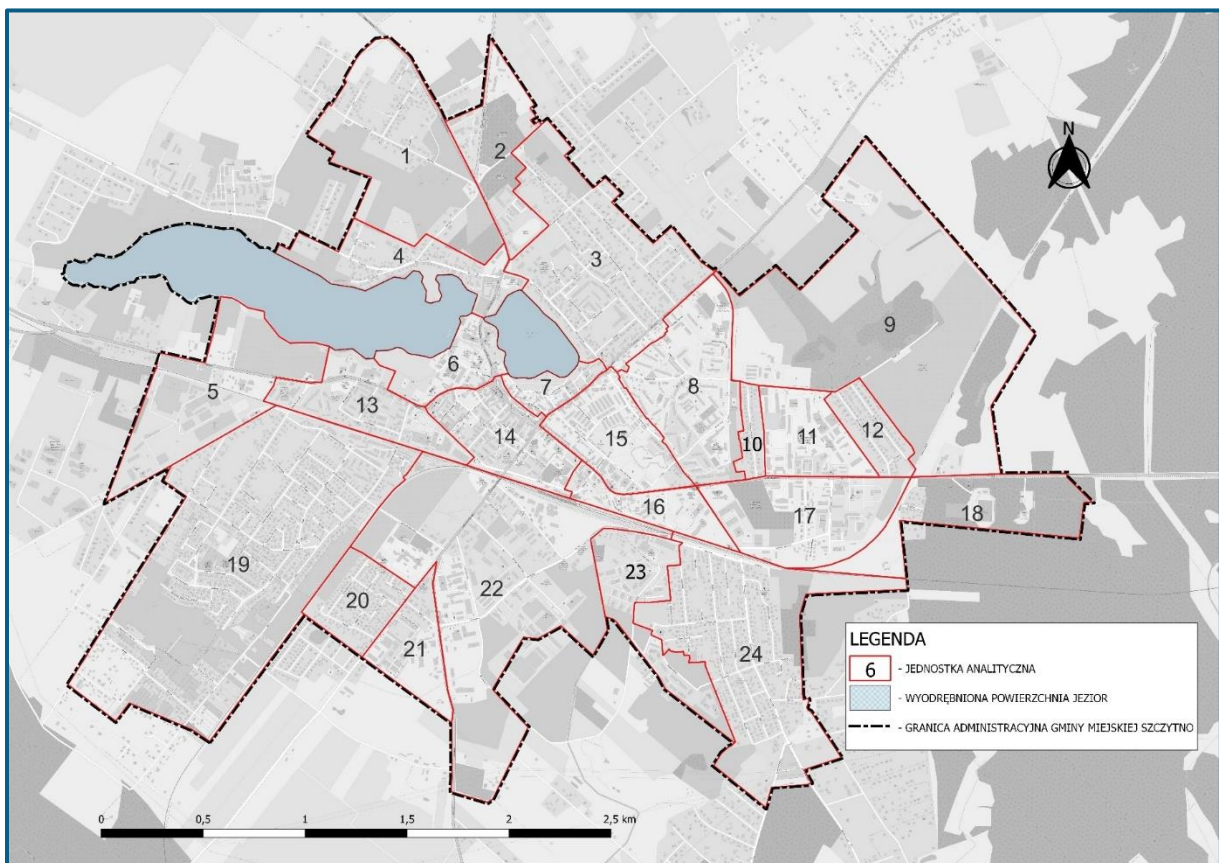
Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Miejskiej Szczytno

Oznaczenie jednostki analitycznej	Ulice wchodzące w skład jednostki analitycznej
"1"	Ciasna, Gustawa Gizewiusza (częściowo), Jantarowa, Jaśminowa, Kujawska, Piaskowa, Pomorska, Suwalska, Sybiraków (częściowo), Tęczowa, Wołyńska, Wrzosowa.
"2"	Gustawa Gizewiusza (częściowo), Krzysztofa Mrongowiusza, Mazurska, Śląska (częściowo), Wojciecha Kętrzyńskiego (częściowo).
"3"	Adama Asnyka, Akacyjowa, Bydgoska, Ignacego Paderewskiego, Janusza Korczaka, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Klasztorna, Klonowa, Lemańska (częściowo), Marii Konopnickiej (częściowo), Melchiora Wańkowicza, Michała Drzymały, Michała Kajki, Mikołaja Reja, Oskara Kolberga, Poznańska, Wojciecha Kętrzyńskiego (częściowo), Rondo im. Waltera Późnego (częściowo).
"4"	Adama Mickiewicza (częściowo), Bartna Strona, Bursztynowa, Miodowa, Podgórna, Sybiraków (częściowo), Śląska (częściowo), Marii Konopnickiej (częściowo).
"5"	Lniana, Pasymska (częściowo), Żaglowa.
"6"	Henryka Sienkiewicza (częściowo), Jana Kasprowicza, Krzysztofa Klenczona, Plac Juranda Rondo im. Generała Stefana Roweckiego - "Grota" (częściowo), Rondo im. Honorowych Dawców Krwi PCK (częściowo), Tadeusza Kościuszki (częściowo), Adama Mickiewicza (częściowo), Pasymska (częściowo).
"7"	Ignacego Krasickiego, Jeziorna, Juliusza Słowackiego, 1 Maja (częściowo), Michała Rafałowicza, Odrodzenia, Plac Wolności, Reinholda Barcza, Stanisława Wyspiańskiego (częściowo), Stefana Żeromskiego (częściowo), Żwirki i Wigury, Henryka Sienkiewicza (częściowo), Rondo im. Honorowych Dawców Krwi PCK (częściowo), Rondo im. Waltera Późnego (częściowo).
"8"	Bohaterów Września 1939 r., Jerzego Lanca, Nauczycielska, Solidarności (częściowo), Walentego Habandta, Lemańska (częściowo), Solidarności (częściowo), Fryderyka Leyka (częściowo).
"9"	Ostrołęcka (częściowo), Toruńska.
"10"	Kazimierza Pułaskiego, Łódzka.
"11"	marsz. Józefa Piłsudskiego (częściowo).
"12"	Działkowa, Władysława Broniewskiego, marsz. Józefa Piłsudskiego (częściowo).
"13"	Bohaterów Westerplatte (częściowo), ks. Władysława Łaniewskiego, Niepodległości, Władysława Sikorskiego, Pasymska (częściowo), Rondo im. Generała Stefana Roweckiego - "Grota" (częściowo), Bolesława Chrobrego (częściowo), Fryderyka Chopina (częściowo).
"14"	Bolesława Chrobrego (częściowo), gen. Władysława Andersa, Jana Lipperta, Józefa Narońskiego, Kolejowa, 3 Maja, Ogrodowa, Skwer im. Lecha Kaczyńskiego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Walentego Barczewskiego, Warszawska (częściowo), Rondo im. Generała Stefana Roweckiego - "Grota" (częściowo), Rondo im. Honorowych Dawców Krwi PCK (częściowo), Tadeusza Kościuszki (częściowo).
"15"	Fryderyka Leyka (częściowo), Polska (częściowo), Rondo im. Kresowiaków (częściowo), Rondo im. Waltera Późnego (częściowo), Sportowa, Targowa, 1 Maja (częściowo), Stanisława Wyspiańskiego (częściowo), Stefana Żeromskiego (częściowo), Bogumiła Linki (częściowo).
"16"	Bogumiła Linki (częściowo), Gustawa Wasińskiego, Krzywa, Wileńska (częściowo), Warszawska (częściowo), Polska (częściowo), Rondo im. Kresowiaków (częściowo).
"17"	Henryka Wieniawskiego, marsz. Józefa Piłsudskiego (częściowo), Stanisława Moniuszki, Wiejska, Wileńska (częściowo).
"18"	Brzozowa, Podleśna, Ostrołęcka (częściowo).
"19"	Antoniego Osuchowskiego, Antoniego Słonimskiego, Armii Krajowej, Boczna, Cypriana Kamila Norwida, Długa, Elizy Orzeszkowej, Feliksa Nowowiejskiego, Fryderyka Chopina (częściowo), Gnieźnieńska, Jakuba Kowalewskiego, Jana Brzechwy, Jana Kochanowskiego (częściowo), Jarosława Iwaszkiewicza, Juliana Tuwima. kard. Stefana Wyszyńskiego, Kasztanowa, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Krótka, Kwiatowa, Leśna, Lwowska,

	Marii Rodziewiczówny, Mikołaja Kopernika, Mławska, Nowa, Osiedleńcza, Partyzantów, Pawła Nowakowskiego, Polskich, Dzieci Wojny, Powstańców Warszawy, Słoneczna, Warmińska, Władysława, Tatkarkiewicza, Wspólna, Bohaterów Westerplatte (częściowo).
"20"	Bolesława Prusa, Józefa Bema, Piastów, Poprzeczna, Robotnicza, Romualda, Traugutta, Równoległa, Spółdzielcza, Zbigniewa Sobieszczańskiego (częściowo).
"21"	Lipowa, Wielbarska (częściowo), Zbigniewa Sobieszczańskiego (częściowo), Zielona.
"22"	Jarosława Dąbrowskiego, Jędrzeja Śniadeckiego, Łomżyńska (częściowo), Marii Curie-Skłodowskiej, Polna, Przemysłowa, Rzemieślnicza, Wincentego Pola, Jana Kochanowskiego (częściowo), Wielbarska (częściowo), Zbigniewa Sobieszczańskiego (częściowo), Towarowa (częściowo).
"23"	Jana III Sobieskiego, Królowej Jadwigi, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Towarowa (częściowo), Łomżyńska (częściowo), Grudziądzka (częściowo).
"24"	Białostocka, Bolesława Krzywoustego, Borowa, Gdańska, Grudziądzka (częściowo), Kazimierza Jagiellończyka, Kazimierza Wielkiego, Lidzbarska, Mieszka I, Stanisława Staszica, Stefana Batorego, Szwedzka, Władysława IV, Władysława Jagiełły, Władysława Łokietka, Władysława Warneńczyka, Zakole, Towarowa (częściowo).

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

Podział ten podyktowany został również spełnieniem kryterium ustawowego wyrażonego w art. 10 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji, który brzmi: „Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy”.

Rycina 1 Podział Gminy Miejskiej Szczytno na zamieszkałe jednostki analityczne

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

W kolejnym kroku zebrano i obliczono dla tych jednostek wskaźniki opisujące sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Na ich podstawie wyznaczono wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk

kryzysowych dla każdej ze sfer. Szczegółowe wyniki analizy zostały przedstawione w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

Tabela 2 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze

Lp.	Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
1	Jednostka analityczna 1	0,139	0,058	-0,182	0,197	1,287
2	Jednostka analityczna 2	-0,027	0,013	-0,294	-0,341	-0,075
3	Jednostka analityczna 3	0,008	-0,401	-0,052	-0,083	-0,312
4	Jednostka analityczna 4	-0,186	-0,542	0,381	-0,006	-0,400
5	Jednostka analityczna 5	0,074	-0,374	0,450	0,627	0,060
6	Jednostka analityczna 6	-0,153	1,143	-1,104	0,698	-0,600
7	Jednostka analityczna 7	-0,341	-0,124	-0,159	-0,430	-0,849
8	Jednostka analityczna 8	0,107	0,214	0,813	0,049	-0,533
9	Jednostka analityczna 9	-0,198	-0,996	-0,722	0,434	1,287
10	Jednostka analityczna 10	0,628	0,293	0,729	0,375	0,172
11	Jednostka analityczna 11	-0,079	0,080	-0,567	-0,091	-0,328
12	Jednostka analityczna 12	-0,071	-0,359	0,430	-0,299	-0,328
13	Jednostka analityczna 13	-0,109	0,214	0,335	-0,135	-0,184
14	Jednostka analityczna 14	-0,555	0,589	-0,048	-0,293	-0,314
15	Jednostka analityczna 15	-0,263	0,445	0,343	0,117	-0,541
16	Jednostka analityczna 16	-0,498	0,708	0,189	-0,441	-0,556
17	Jednostka analityczna 17	-0,075	0,232	-0,656	-0,164	-0,328
18	Jednostka analityczna 18	-0,233	-0,157	-0,270	-0,019	1,287
19	Jednostka analityczna 19	0,124	-0,292	-0,098	-0,239	-0,010
20	Jednostka analityczna 20	-0,010	0,041	0,039	-0,176	-0,038

21	Jednostka analityczna 21	0,317	-0,691	0,344	-0,086	-0,336
22	Jednostka analityczna 22	-0,137	-0,532	-0,153	0,256	0,399
23	Jednostka analityczna 23	1,222	-0,169	0,988	0,027	0,557
24	Jednostka analityczna 24	0,315	0,607	-0,736	0,024	0,682

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer. Poniższa tabela przedstawia jednostki analityczne, które spełniały powyższe kryteria wraz z wartością wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej oraz oznaczeniem występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „-” oznacza występowanie negatywnych zjawisk, a „+” ich brak). Były to jednostki: „2”, „4”, „6”, „7”, „9”, „11”, „12”, „13”, „14”, „15”, „16”, „17”, „18”, „20” i „22”.

Tabela 3 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Miejskiej Szczytno, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
„14”	-0,555	+	-	-	-
„16”	-0,498	+	+	-	-
„7”	-0,341	-	-	-	-
„15”	-0,263	+	+	+	-
„18”	-0,233	-	-	-	+
„9”	-0,198	-	-	+	+
„4”	-0,186	-	+	-	-
„6”	-0,153	+	-	+	-
„22”	-0,137	-	-	+	+
„13”	-0,109	+	+	-	-
„11”	-0,079	+	-	-	-
„17”	-0,075	+	-	-	-
„12”	-0,071	-	+	-	-
„2”	-0,027	+	-	-	-
„20”	-0,010	+	+	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

Następna tabela przedstawia uporządkowane wyniki analizy sfery społecznej jednostek analitycznych obszaru zdegradowanego, ze wskazaniem liczby pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych oraz dotyczących ich danych powierzchniowych i ludnościowych. W konsekwencji dało to podstawę do zakwalifikowania ich

do obszaru zdegradowanego, którego łączna powierzchnia wynosi 5,1 km², co stanowi 51,2% powierzchni Miasta, a zamieszkuje je łącznie 9 228 osób, które stanowią 42% wszystkich mieszkańców Szczytna.

Tabela 4 Przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej przeprowadzonej dla Gminy Miejskiej Szczytno w podziale na jednostki analityczne

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej	Udział wśród całkowitej ludności gminy	Powierzchnia jednostki analitycznej	Udział w całkowitej powierzchni gminy (%)
„14”	-0,555	3	1 665	7,6%	0,23	2,3%
„16”	-0,498	2	290	1,3%	0,13	1,3%
„7”	-0,341	4	611	2,8%	0,07	0,7%
„15”	-0,263	1	1 514	6,9%	0,23	2,3%
„18”	-0,233	4	97	0,4%	0,29	2,9%
„9”	-0,198	3	57	0,3%	1,24	12,5%
„4”	-0,186	3	422	1,9%	0,23	2,3%
„6”	-0,153	2	183	0,8%	0,14	1,4%
„22”	-0,137	3	993	4,5%	1,03	10,4%

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. W związku z przekroczeniem dopuszczalnej liczby ludności i powierzchni obszaru niemożliwe było objęcie procesem rewitalizacji całego obszaru zdegradowanego. Dlatego należało podjąć działania na rzecz wyznaczenia obszaru o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, zmagającego się z problemami w pozostałych sferach oraz będącego kluczowym dla rozwoju lokalnego.

Z tego względu jako obszar rewitalizacji w Gminie Miejskiej Szczytno wyznaczono jednostki analityczne: „4”, „6”, „7”, „14”, „15” i „22”. Wyboru tych jednostek dokonano na podstawie łącznego spełnienia kryteriów takich jak:

1. w jednostce, która zostanie zaliczona do obszaru rewitalizacji zachodzi koncentracja negatywnych zjawisk,
2. jednostka obszaru rewitalizacji jest istotna dla rozwoju lokalnego całego Miasta.

Jednostki analityczne zaliczone do obszaru rewitalizacji:

„4” – to obszar historycznej wsi Bartna Strona. Położona nad północnym brzegiem jeziora Domowego Dużego wzdłuż ulicy Bartna Strona. Charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk w obszarze bezrobocia, niskiej aktywności społecznej i depopulacji. Towarzyszy temu największe natężenie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej spośród wszystkich jednostek analitycznych. Jednostkę zamieszkuje 422 osoby, co stanowi blisko 2% ludności Miasta, obejmuje powierzchnię 0,23 km² co stanowi 2,3% powierzchni jego terytorium.

„6” – to jednostka położona w historycznym centrum Szczytna nad południowymi brzegami jeziora Domowego Dużego. Miejsce lokalizacji pierwszej strażnicy i murowanego zamku. Współcześnie jednostka pełni funkcję centrum administracyjnego Miasta. Przy ulicy Sienkiewicza 1 bowiem mieści się Urząd Miejski w Szczytnie. Od południa ograniczona ciągiem ulic: Pasymskiej i Tadeusza Kościuszki, a od wschodu brzegami jeziora Domowego Małego. Charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk w obszarze bezrobocia, przestępczości, a także wysokim udziałem osób korzystających z pomocy społecznej. Jednostkę zamieszkuje 183 osoby co stanowi 0,8% ludności Miasta, obejmuje powierzchnię 0,14 km², co stanowi 1,4% powierzchni jego terytorium.

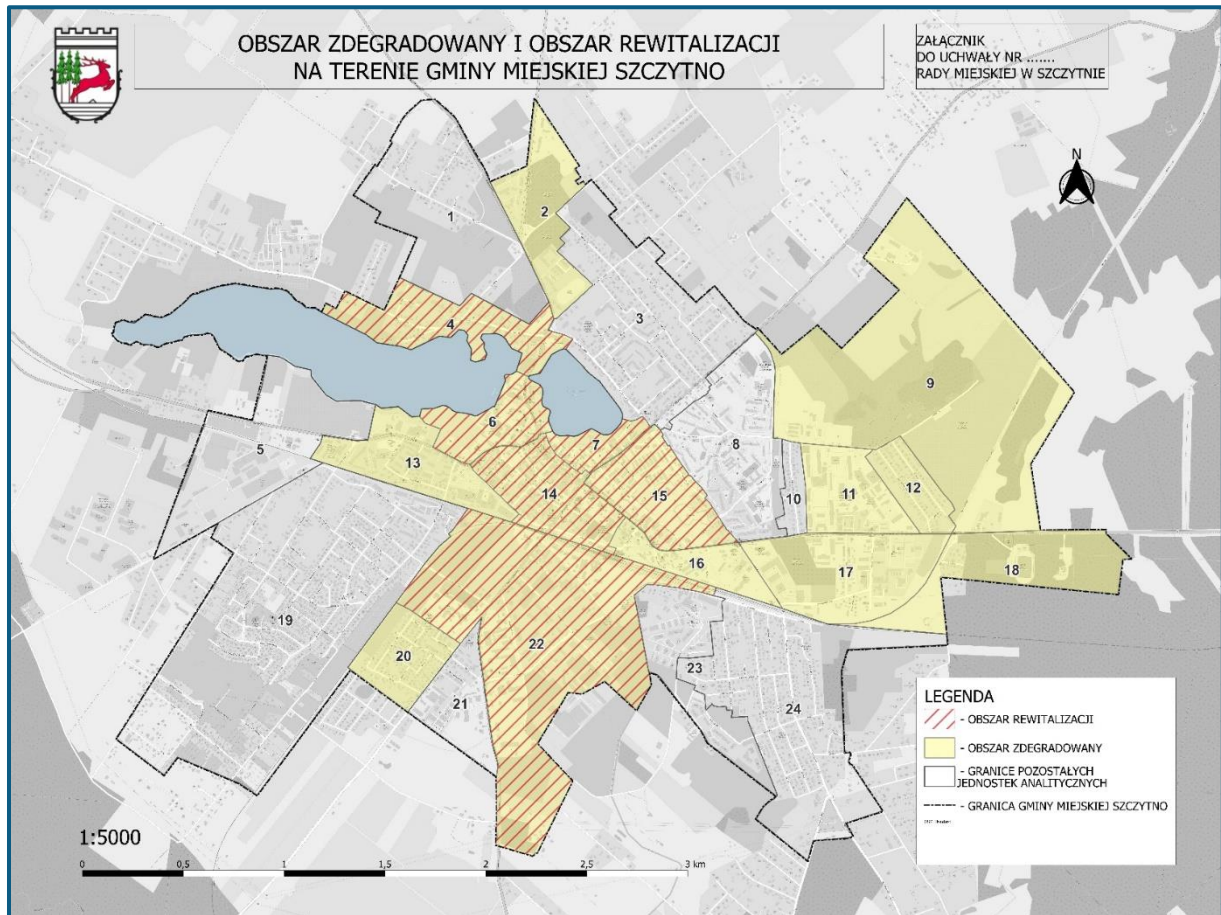
„7” – to obszar miasta położony w centrum miasta nad południowym brzegiem jeziora Domowego Małego. Od południowego zachodu ograniczony ulicą Reinholda Barcza, a od południowego wschodu ulicą 1 Maja. Podobnie jak ww. jednostka charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk w obszarze bezrobocia, przestępczości, a także wysokim udziałem osób korzystających z pomocy społecznej. Jednostkę zamieszkuje 611 osób, co stanowi 2,8% ludności Miasta, obejmuje powierzchnię 0,07 km², co stanowi 0,7% powierzchni jego terytorium.

„14” – to jednostka położona w centrum, obszar miasta ograniczony od północy ciągiem ulic: Tadeusza Kościuszki, Odrodzenia i Polską, a od południa ulicą Bolesława Chrobrego i torami kolejowymi. Wyróżnia się największą w Mieście skalą ubytku liczby mieszkańców, a także wysokim udziałem osób korzystających z pomocy społecznej. Jednostkę zamieszkuje 1665 osób, co stanowi 7,6% ludności Miasta, obejmuje powierzchnię 0,23 km², co stanowi 2,3% powierzchni jego terytorium.

„15” – to jednostka położona w centrum, miejsce lokalizacji targowiska miejskiego. To obszar miasta ograniczony od północnego zachodu ulicą 1 Maja, od północnego wschodu ulicą Freyderyka Leyka, a od południa ulicą Polską. Wyróżnia się wysokim udziałem osób korzystających z pomocy społecznej, a także występowaniem negatywnych zjawisk w obszarze bezrobocia, przemocy w rodzinie, przestępczości. Jednostkę zamieszkuje 1514 osób, co stanowi 6,9% ludności Miasta, obejmuje powierzchnię 0,23 km², co stanowi 2,3% powierzchni jego terytorium.

„22” – to jednostka położona w południowej części Miasta ograniczona od północy i zachodu torami kolejowymi i ulicą Wielbarską od południa granice jednostki wyznacza granica Miasta a od wschodu ulica Towarowa i Łomżyńska oraz kanał domowy. Wyróżnia się wysokim udziałem osób korzystających z pomocy społecznej, a także występowaniem negatywnych zjawisk w obszarze przestępczości. Jednostkę zamieszkuje 993 osoby, co stanowi 4,5% ludności Miasta, obejmuje powierzchnię 1,03 km², co stanowi 10,4% powierzchni jego terytorium. Pod względem powierzchni terenu to największa jednostka analityczna obszaru rewitalizacji.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi łącznie 1,93 km², stanowi to 19,4% powierzchni Miasta. Natomiast liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji wynosi 5 388 i stanowi to 24,5% liczby ludności Miasta. Poglądową mapę obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno przedstawia poniższa rycina.

Rycina 2 Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. WPROWADZENIE

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy wyznaczonego **obszaru rewitalizacji** przyjętego w Uchwale Nr LXIII/422/2023 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno i wyznaczonego na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno oraz konsultacji społecznych.

Celem diagnozy szczegółowej **jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano różnorodne metody diagnostyczne (w tym ankiety, wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

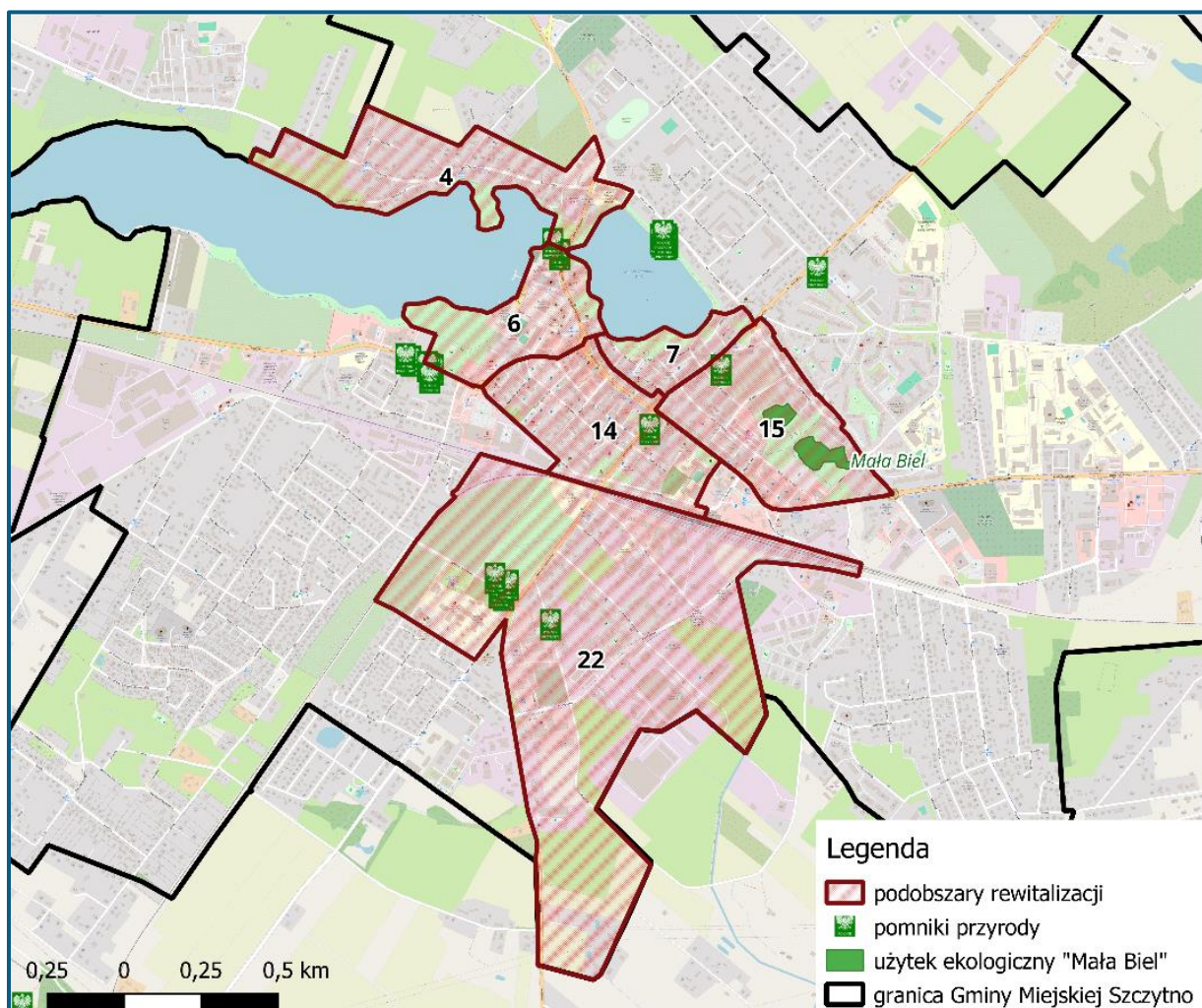
Obszar rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno cechuje się zróżnicowaną strukturą przestrzenno-funkcjonalną. Północna część, pomiędzy dwoma jeziorami: Domowym Dużym oraz Domowym Małym, obejmuje historyczne założenie urbanistyczne starego miasta Szczytno z dominującą zabudową śródmiejską i przewagą budownictwa wielorodzinnego wraz z funkcjami usługowymi zlokalizowanymi w parterach budynków. Główną oś historycznego centrum wyznaczają ulice Sienkiewicza, Odrodzenia i Polska (podobszary rewitalizacji nr 6 i 14). Z kolei część południowa obszaru rewitalizacji (podobszar 22) odznacza się znacznym udziałem zabudowy usługowej, handlowej i przemysłowo-składowej, zlokalizowanej w sąsiedztwie terenów kolejowych, oddzielających podobszar 22 od pozostałych podobszarów. Głównymi osiami komunikacyjnymi obszaru są drogi krajowe nr 53, 57 oraz 58, które krzyżują się przy placu Juranda (rondo im. Honorowych Dawców Krwi PCK) oraz w bliskiej odległości Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Szczytnie (skrzyżowanie ulic 1 Maja, Warszawska oraz Odrodzenia i Polska).

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest większość miejsc i instytucji publicznych, istotnych z punktu widzenia rozwoju lokalnego zarówno Szczytna, jak i powiatu szczywieńskiego. Znajdują się tu m.in. siedziby władz samorządowych – Starostwo Powiatowe w Szczytnie i Urząd Miejski w Szczytnie. Ponadto skupiają się tu podmioty świadczące usługi społeczne, zdrowotne, kulturalne, edukacyjne, turystyczne, sportowe i handlowe dla mieszkańców, tj. Sąd Rejonowy, Szpital Powiatowy, Przychodnia „Eskulap”, Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie, Urząd Skarbowy

w Szczytnie, Miejski Dom Kultury w Szczytnie, Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie, Muzeum Mazurskie w Szczytnie, Baza Wodna Miejskiego Ośrodka Sportu, Zespół Szkół nr 1, Zespół Szkół nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3, Miejskie Przedszkole nr 9, Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, Targowisko Miejskie.

Wzdłuż jezior na obszarze rewitalizacji rozwinęły się tereny rekreacyjne i sportowe: Plaża Miejska z mołem, kryte (sezonowe) lodowisko z kompleksem boisk nad Jeziorem Domowym Dużym, tereny zielone z placami zabaw i skateparkiem oraz Skwer im. Krzysztofa Klenczona. Pozostałymi dużymi kompleksami zieleni na obszarze rewitalizacji są: Użytek Ekologiczny „Mała Biel” znajdujący się na podobszarze 15 podlegający ochronie prawnej w celu zachowania wewnątrz miasta terenów o naturalnym charakterze będących ostoją dla wielu gatunków roślin i zwierząt, a także teren zielony przy Szkole Podstawowej nr 3 (podobszar 22).

Poza wymienionym użytkiem ekologicznym, do pozostałych form ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji zalicza się 9 pomników przyrody. Obszar rewitalizacji nie jest położony na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

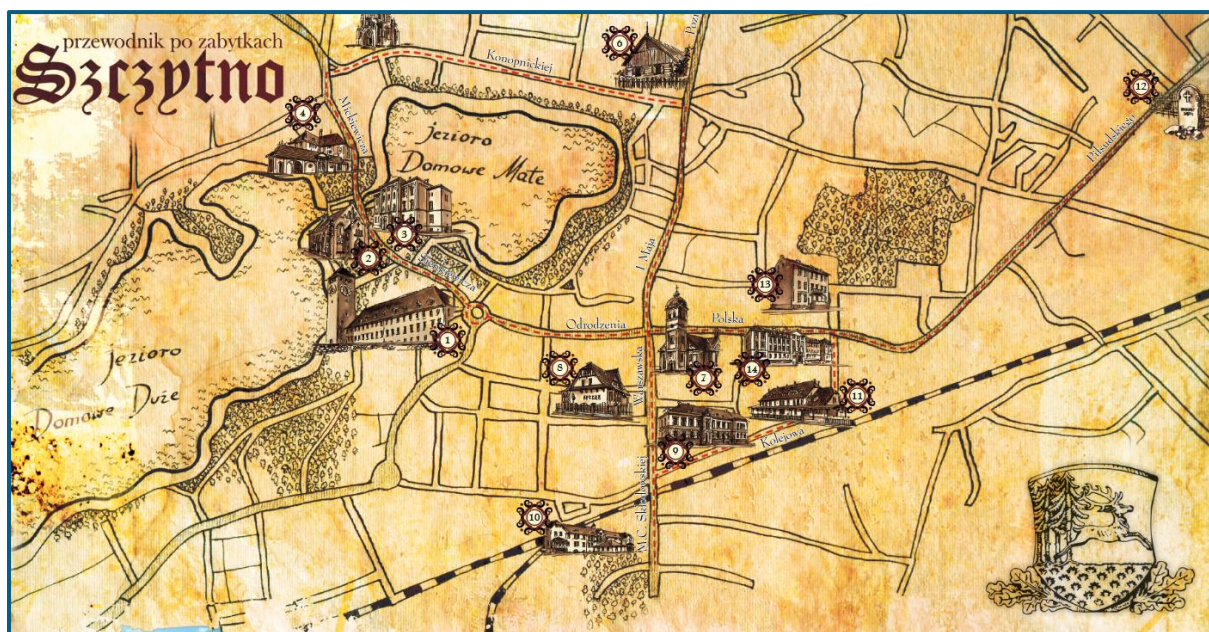

Rycina 3 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Na obszarze rewitalizacji znajduje się 113 budynków i budowli wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej Szczytno, a także 3 zabytki nieruchomości niebędące budynkami lub budowlami.

Do najważniejszych zabytków Szczytna zaliczają się Ruiny Zamku Krzyżackiego z XIV w., który pierwotnie stanowił drewnianą budowlę obronną wzniesioną przez krzyżaków. Po likwidacji państwa zakonnego w Prusach w 1525 r. zamek stracił swe obronne znaczenie i w latach 1579-1581 przebudowano go na luksusową rezydencję myśliwską, a następnie, w związku z brakiem gospodarza, zaczął powoli niszczeć. W latach 1936-1937 na miejscu dawnego podzamcza wybudowano monumentalny ratusz nawiązujący architekturą do czasów średniowiecza. Zachowała się wysoka wieża ratuszowa, część zabudowy przedzamcza i fosa. Zamek odgrywał również ważną rolę w powieści „Krzyżacy” Henryka Sienkiewicza. To tutaj Krzyżacy uwięzili Danuškę, a Jurand ze Spychowa przed bramą zamku musiał się ukorzyć, aby ją odzyskać. Pozostałości murów zamku krzyżackiego zostały odrestaurowane i obecnie stanowią ważną atrakcję turystyczną Szczytna.

Rycina 4 Lokalizacja najważniejszych zabytków na terenie Gminy Miejskiej Szczytno

Źródło: Szczytno – przewodnik po zabytkach.

Wśród pozostałych zabytków wyróżnić można Ratusz Miejski mieszczący m.in. Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Muzeum Mazurskie, a także neogotycki Kościół Chrześcijan Baptystów z 1904 r., budynek sądu z 1867 r., kompleks budynków browaru wybudowany w 1898 r., Kościół Ewangelicko-Augsburski wzniesiony w latach 1714-1719, willa Richarda Kutza z 1908 r. (obecnie apteka i budynek mieszkalny), dawny budynek Starostwa z 1885 r. (obecnie siedziba Urzędu Skarbowego), budynek Szpitala wzniesiony w latach 1908-1909, Dom Polski wybudowany na początku XX wieku, który w 1907 r. odwiedził również Henryk Sienkiewicz, a także najstarszy zachowany budynek szkolny w Szczytnie z 1885 r., w którym obecnie mieści się Zespół Szkół Nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego. Listę wszystkich obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej Szczytno z obszaru rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5 Obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej Szczytno zlokalizowane na obszarze rewitalizacji

Adres zabytku: ulica, nr porządkowy nieruchomości	Obiekt	Nr rejestru zabytków/	Nr karty adresowej zabytku
Wykaz budynków i budowli wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej Szczytno			
Andersa 1	oficyna, obecnie budynek mieszkalno-usługowy		1
Andersa 4	budynek mieszkalny		2
Andersa 6	budynek mieszkalny		3
Barcza 8	budynek mieszkalny		4
Barcza 11	budynek mieszkalny		5
Barczewskiego 2	budynek mieszkalno-usługowy		6
Barczewskiego 2A	sala gimnastyczna wraz z łącznikiem	A-4384	7
Bartna Strona 1	budynek mieszkalny		8
Bartna Strona 3	budynek mieszkalny		9
Bartna Strona 6	dom		10
Bartna Strona 34	chata drewniana	A-1195	11
Bartna Strona 35	budynek mieszkalny		12
Chrobrego 4	budynek administracyjny – Urząd finansowy		17
Chrobrego 8	budynek mieszkalny		18
Curie-Skłodowskiej 2	kompleks budynków szkoły (szkoła i sala gimnastyczna z łącznikiem):	A-4380	xxxxxxxx
	1 budynek szkolny	A-4380	19/1
	2 sala gimnastyczna z łącznikiem	A-4380	19/2
Curie-Skłodowskiej 3	budynek mieszkalny - kamienica z przedogródkiem, z zachowaną częścią ogrodzenia i działką	A-4444	20
Curie-Skłodowskiej 5	budynek mieszkalny		21
Curie-Skłodowskiej 12	szpital	A-3634 (d.A-1993)	22
Curie-Skłodowskiej 12	zespół szpitala: kaplica murowana		23
Curie-Skłodowskiej 17	budynek mieszkalny		24
Curie-Skłodowskiej 19	dom		25
Kasprowicza 1	budynek szkoły	A-4381 (d.A-2226)	29
Kolejowa 2	budynek mieszkalny		33
Kolejowa 4	budynek mieszkalny		34
Konopnickiej 7	budynek mieszkalny		35
Kościuszki 4	budynek mieszkalny		48
Kościuszki 7	budynek mieszkalno-usługowy		49
Kościuszki 8	budynek mieszkalny		50
Kościuszki 10	budynek mieszkalny		51
Kościuszki 12	kamienica wraz z otoczeniem w granicach działki	A-4540	52
Kościuszki 14	zespół budynków Straży Pożarnej - zespół garaży I		53
Kościuszki 14	zespół budynków Straży Pożarnej - zespół garaży II		54
Kościuszki 14	zespół budynków Straży Pożarnej - wieża strażacka		55
Kościuszki 14	zespół budynków Straży Pożarnej - budynek administracyjny		56
Kościuszki 18	dom		57
Kościuszki 18a	budynek mieszkalny		58
Leyka 4/6/8/10/12/14	dom		61
Leyka 46	budynek mieszkalny		62
Leyka 50	budynek mieszkalny		63

Lipperta 1	dom	A-3078 (d.A-2009)	65	
Lipperta 2	budynek mieszkalny		66	
Lipperta 8	budynek mieszkalny		67	
Łomżyńska 2	budynek mieszkalny		68	
1 Maja 4	budynek mieszkalno-usługowy		69	
1 Maja 6	budynek mieszkalno-usługowy		70	
1 Maja 6/Żeromskiego	oficyna		71	
1 Maja 7	budynek mieszkalny		72	
1 Maja 8	budynek mieszkalno-usługowy		73	
1 Maja 9	budynek mieszkalny		74	
1 Maja 10	budynek mieszkalno-usługowy		75	
1 Maja 12	budynek mieszkalno-usługowy		76	
1 Maja 16	budynek mieszkalno-usługowy		77	
1 Maja 17	budynek mieszkalny		78	
1 Maja 18	budynek mieszkalno-usługowy		79	
1 Maja 23	budynek mieszkalny		80	
1 Maja 24	budynek mieszkalno-usługowy		81	
1 Maja 26	budynek mieszkalno-usługowy		82	
1 Maja 28	budynek mieszkalno-usługowy		83	
1 Maja 36	budynek mieszkalny		84	
1 Maja 38	budynek mieszkalny		85	
3 Maja 7	budynek mieszkalny		86	
3 Maja 8	budynek mieszkalny		87	
3 Maja 12	budynek mieszkalny		88	
3 Maja 13	budynek mieszkalny		89	
3 Maja 14	budynek mieszkalny		90	
Mickiewicza 5	browar	A-3905 (d.A-1995)	xxxxxxxxxx	
	1	budynek główny w zespole browaru (leżakownia, rozlewnia, fermentownia, magazyn, ekspedycja), obecnie budynek o analogicznych funkcjach w zespole	A-3905 (d.A-1995)	91/1
	2	budynek kotłowni, magazyny siodu i młyna w zespole browaru, obecnie budynek o analogicznych funkcjach w zespole	A-3905 (d.A-1995)	91/2
	3	budynek bednarni i lodowni w zespole browaru, obecnie myjnia i rozlewnia w zespole browaru	A-3905 (d.A-1995)	91/3
	4	budynek mieszkalny właścicieli w zespole browaru, obecnie biurowy i mieszkalny w zespole browaru	A-3905 (d.A-1995)	91/4
	5	bramy wjazdowe w zespole browaru	A-3905 (d.A-1995)	91/5
Mickiewicza 7	restauracja i hotel/d.spichlerz i budynek mieszkalny w zespole gorzelnii		92	
Mickiewicza 7	zespół gorzelnii - spichlerz		93	
Mickiewicza 10	szkoła		94	
Narońskiego 3-5	Budynek mieszkalny		95	
Odrodzenia 17	budynek mieszkalno-usługowy		104	
Odrodzenia 19	budynek mieszkalno-usługowy		105	
Odrodzenia 21	budynek mieszkalno-usługowy		106	
Odrodzenia 31	budynek mieszkalno-usługowy		107	
Odrodzenia 36	budynek mieszkalno-usługowy		108	

Odrozienia 39	budynek mieszkalno-usługowy		109
Odrozienia 41	budynek mieszkalno-usługowy		110
Odrozienia 43	budynek mieszkalno-usługowy		111
Odrozienia 45	spichlerz murowano-drewniany, ob. budynek usługowy		112
Ogrodowa 2	budynek mieszkalny ze spichlerzem		113
Ogrodowa 8	spichlerz		114
Ogrodowa 17	budynek mieszkalny		115
Ogrodowa 32	budynek mieszkalno-gospodarczy		116
Ogrodowa 34	budynek mieszkalny		117
Ogrodowa 36	budynek mieszkalny		118
Pola 1	dom		135
Polna 5	budynek mieszkalny		136
Polna 9	zespół młyńsko-tartaczny: budynek kaszarni		137
Polna 9	młyn		138
Polna 16	kamienica mieszcząca obecnie przedszkole miejskie nr 9	A-4435 (d.A-2288)	139
Polska 13A	budynek mieszkalny		140
Polska 35	Dom Polski	A-2287 (d.A-3859)	143
Polska 35A	dom		144
Polska 51	budynek mieszkalny		151
Sienkiewicza 1	zamek z fosami i otoczeniem	A-178	158
Sienkiewicza 1	tzw. Ratusz	A-3100 (d.A-4170)	159
Sienkiewicza 2	dom (kamienica mieszcząca)	A-3887 (d.A-2023)	160
Sienkiewicza 3	kościół chrześcijan baptystów	A-3710 (d.A-1990)	161
Sienkiewicza 4	dom (kamienica)	A-3710 (d.A-1990)	162
Sienkiewicza 6	dom (kamienica)	A-3893 (d.A-2024)	163
Sienkiewicza 7	budynek mieszkalny		164
Sienkiewicza 8	sąd		165
Sienkiewicza 10	więzienie/areszt		166
Warszawska 1	kościół ewangelicki	A-179 (d.203 (S/3) i 1097)	171
Warszawska 1	plebania		172
Warszawska 5	budynek administracyjny - d.Starostwo Powiatowe, ob.Urząd Skarbowy		173
wykaz cmentarzy, terenów zieleni i innych zabytków nieruchomości nie będących budynkami lub budowlami, wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej Szczytno			
Warszawska 1	cmentarz przykościelny	A-179 / (d.203 (S/3) i 1097)	184
Szczytno Śródmieście	nawarstwienia kulturowe starego miasta wraz z zamkiem	C-153 / (A-118)	186
Śródmieście Szczytna	historyczne założenie urbanistyczne starego miasta Szczytno w granicach zaznaczonych na załączniku graficznym		187

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zarządzenia Nr VII/463/2018 Burmistrza Miasta Szczytno z dnia 29.01.2018 r.

3.3. PRZYCZYNY DEGRADACJI OBSZARU

Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w poszczególnych podobszarach:

„4” – na podobszarze rewitalizacji nr „4” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 4 z 5 badanych sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, kapitału społecznego, osób ze szczególnymi potrzebami oraz poziomie uczestnictwa w życiu publicznym. Z kolei w sferze gospodarczej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze aktywności gospodarczej, na którą składały się zarejestrowania i wyrejestrowania podmiotów gospodarczych w badanych latach. Sferę przestrzenno-funkcjonalną i techniczną charakteryzowały problemy związane z jakością terenów publicznych, efektywnością energetyczną i obiektami komunalnymi niedostosowanymi do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

„6” – na podobszarze rewitalizacji nr „6” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 3 z 5 badanych sfer: społecznej, środowiskowej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, kapitału społecznego, przestępczości oraz poziomie edukacji. Z kolei w sferze środowiskowej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze natężenia ruchu drogowego oraz pokrycia azbestem. Sferę przestrzenno-funkcjonalną i techniczną charakteryzowały problemy związane z jakością terenów publicznych, efektywnością energetyczną i obiektami komunalnymi niedostosowanymi do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

„7” – na podobszarze rewitalizacji nr „7” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk we wszystkich badanych sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości i kapitału społecznego. Z kolei w sferze środowiskowej stwierdzono problemy związane z pokryciem terenu azbestem i wysokim natężeniem ruchu. Natomiast w sferze gospodarczej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze aktywności gospodarczej, na którą składały się zarejestrowania i wyrejestrowania podmiotów gospodarczych w badanych latach. Sferę przestrzenno-funkcjonalną i techniczną charakteryzowały problemy związane z jakością terenów publicznych oraz obiektami komunalnymi niedostosowanymi do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

„14” – na podobszarze rewitalizacji nr „14” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 4 z 5 badanych sfer: społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, kapitału społecznego, poziomie edukacji oraz poziomie uczestnictwa w życiu publicznym. Z kolei w sferze środowiskowej stwierdzono problemy związane z pokryciem terenu azbestem i wysokim natężeniem ruchu. Natomiast w sferze gospodarczej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze aktywności gospodarczej, na którą składały wyrejestrowania podmiotów gospodarczych w badanych latach. Sferę przestrzenno-funkcjonalną i techniczną charakteryzowały problemy związane z dostępnością komunikacyjną,

a także z jakością terenów publicznych, efektywnością energetyczną i obiektami komunalnymi niedostosowanymi do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

„15” – na podobszarze rewitalizacji nr „15” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 2 z 5 badanych sfer: społecznej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, przestępczości i kapitału społecznego. Sferę techniczną charakteryzowały problemy związane z efektywnością energetyczną i obiektami komunalnymi niedostosowanymi do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

„22” – na podobszarze rewitalizacji nr „22” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 3 z 5 badanych sfer: społecznej, gospodarczej i środowiskowej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, osób ze szczególnymi potrzebami, kapitału społecznego i poziomie edukacji. Z kolei w sferze środowiskowej stwierdzono problemy związane z jakością powietrza i wysokim natężeniem ruchu drogowego. Natomiast w sferze gospodarczej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze aktywności gospodarczej, na którą składały się zarejestrowania i wyrejestrowania podmiotów gospodarczych w badanych latach.

Na obszar rewitalizacji składa się sześć podobszarów o numerach „4”, „6”, „7”, „14”, „15” i „22”. Warto jednak zauważyć, że wszystkie te podobszary ściśle graniczą ze sobą, tworząc spójną całość. W związku z tym, w pogłębionej diagnozie obszaru rewitalizacji, ogólne problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji opisano w holistycznie, bez podziału obszaru na mniejsze jednostki. Z kolei wyniki analizy wskaźnikowej przeprowadzonej na etapie opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno przedstawiono uwzględniając podział na podobszary rewitalizacji. Niniejszy rozdział koncentruje się na identyfikacji i opisie wszelkich zjawisk kryzysowych (jakościowych oraz ilościowych). Takie podejście umożliwi pełniejsze zrozumienie wyzwań stojących przed obszarem rewitalizacji oraz skoncentrowanie się na adekwatnych działaniach naprawczych i rozwojowych.

3.3.1. Sfera społeczna

Wyznaczony na terenie Gminy Miejskiej Szczytno obszar rewitalizacji charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w zakresie bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji, wysokiej liczby osób ze szczególnymi potrzebami, niskiego kapitału ludzkiego oraz niskiej aktywności społecznej.

Tabela 6 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno

SFERA SPOŁECZNA									
	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji						Wartość średnia dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla gminy
		"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"		
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	6,51	8,71	7,19	5,09	6,25	3,71	6,24	4,55
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	54,0%	59,6%	57,7%	67,8%	50,2%	45,1%	55,7%	44,5%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie bezrobotnych	31,3%	81,9%	83,3%	103,6%	69,0%	108,0%	79,5%	51,2%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	32,7%	33,3%	37,8%	31,4%	22,4%	28,9%	31,1%	24,2%
ALKOHOLIZM	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	36,0%	20,8%	9,5%	8,6%	4,0%	0,4%	13,2%	18,2%

UBÓSTWO	Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	3,9%	12,7%	8,6%	9,3%	10,5%	8,4%	8,9%	5,9%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	18,0%	2,6%	0,8%	2,3%	3,9%	1,2%	4,8%	12,8%
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	3920,73	2430,49	2303,70	2430,22	1750,59	1615,96	2408,62	2231,72
	Liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne w przeliczeniu na 100 uczniów	6,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,02	0,32
	Liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów	3,06	1,46	0,00	2,13	11,00	5,29	3,82	2,74
PRZESTĘPCZOŚĆ I PRZEMOC W RODZINIE	Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	24,06	238,77	225,06	133,93	75,83	73,30	128,49	66,89

	Liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich (13-17 lat) w ogólnej liczbie stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi)	0,00	0,02	0,04	0,05	0,03	0,01	0,02	0,02
	Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,37	0,07	0,48	0,15	0,17
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	31,83%	16,02%	18,60%	32,32%	19,74%	50,48%	28,2%	36,0%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	31,53%	14,29%	14,80%	12,93%	20,62%	10,17%	17,4%	28,9%
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	17,80%	18,84%	13,53%	12,74%	14,30%	14,85%	15,3%	16,1%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	18,84%	22,07%	32,12%	31,94%	31,14%	24,43%	26,8%	25,1%

	Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	4,14%	3,78%	1,77%	2,27%	2,89%	2,81%	2,9%	3,5%
	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	3,80%	3,40%	2,31%	2,59%	2,55%	3,37%	3,0%	3,3%
	Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2021/2015	87,88%	83,53%	83,46%	77,27%	83,66%	87,54%	83,9%	94,0%
POZIOM EDUKACJI	Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty (średnia z 3 przedmiotów)	54,67	49,33	55,00	49,33	55,00	49,33	52,11	53,06
POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,55	1,97	0,74	0,29	0,63	1,14	0,89	0,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno.

Bezrobocie

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Szczytnie, według stanu na 31 grudnia 2021 roku, najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało podobszar rewitalizacji nr 15, były to 52 osoby, w tym 26 osób zarejestrowanych było jako długotrwale bezrobotne (pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy). Równie wysoka liczba osób bezrobotnych zamieszkiwała podobszar rewitalizacji nr 14, było to 47 osób, w tym 32 długotrwale bezrobotne. Z kolei podobszar rewitalizacji nr 5 charakteryzował się najmniejszą liczbą osób bezrobotnych, ponieważ były to 4 osoby, z czego u połowy z nich występowało bezrobocie długotrwale. Problem bezrobocia w Szczytnie zbadany został za pomocą 4 wskaźników. Uśredniając wartości wszystkich wskaźników z sześciu podobszarów rewitalizacji, zauważono że większość z nich osiągnęła wartości większe niż w Gminie. Oznacza to, że cały obszar rewitalizacji charakteryzowały negatywne zjawiska z zakresu bezrobocia.

W 4 podobszarach zarejestrowano większą niż dla całej Gminy liczbę osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano dla jednostki „6” (8,71) oraz „7” (7,19), przy średniej dla Gminy na poziomie 4,55. Średnia dla całego obszaru rewitalizacji wyniosła 6,24. Problemem występującym na wszystkich podobszarach rewitalizacji jest również długotrwale bezrobocie. Na terenie wszystkich podobszarów udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych jest większy niż średnia dla całej Gminy. Wartość średnia analizowanego wskaźnika dla całego obszaru rewitalizacji wyniosła 55,7%, przy średniej gminnej wynoszącej 44,5%. Stosunkowo duży udział osób długotrwale bezrobotnych, niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Przeciętny profil osoby długotrwale bezrobotnej może nie być atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy.

Osoby znajdujące się w sytuacji bezrobocia otrzymują wsparcie finansowe lub inne świadczenia od państwa lub organizacji społecznych z tego tytułu. W 2021 r. prawie 80,0% osób bezrobotnych, spośród wszystkich osób bezrobotnych obszaru rewitalizacji, korzystało z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia. Średnia dla Gminy wynosiła wówczas 51,2%. Najwięcej osób otrzymujących wsparcie z tytułu bezrobocia zamieszkiwało podobszar rewitalizacji „14” i „22”. Z kolei najwyższym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej charakteryzował się podobszar rewitalizacji „7” – 37,8%, przy czym średnia obszaru rewitalizacji w przypadku tego wskaźnika wynosiła 31,1%, a średnia gminna 24,2%.

Wyzwanie stanowi również brak chęci do podjęcia jakiegokolwiek pracy. Problem bezrobocia niesie negatywne konsekwencje zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i dla społeczności, w tym przede wszystkim rodziny i najbliższego otoczenia osoby dotkniętej tą trudnością. Brak zatrudnienia skutkujący brakiem dochodów, prowadzi do ryzyka ubóstwa, wykluczenia społecznego, problemów zdrowotnych (w tym psychicznych) oraz ogólnej niezdolności do radzenia sobie z życiowymi wyzwaniami.

Przeprowadzone wywiady pogłębione, ankiety oraz warsztaty z interesariuszami rewitalizacji wskazały jednak, że poprawa sytuacji zatrudnienia nie jest problemem wymagającym natychmiastowych i znaczących interwencji ze strony Gminy. Niemniej jednak, istnieją

potencjalne środki, które mogą przyczynić się do poprawy aktualnej sytuacji bezrobocia. Jednym z możliwych rozwiązań jest zorganizowanie przestrzeni dostosowanej do realizacji nowych działań i usług. Takie inicjatywy mogą pomóc ożywić także lokalną gospodarkę.

Ubóstwo

Występującemu i pogłębiającemu się zjawisku bezrobocia bardzo często współtowarzyszy zjawisko ubóstwa, które opiera się na odniesieniu poziomu zaspokojenia potrzeb osób, rodzin, gospodarstw domowych do poziomu ich zaspokojenia przez innych członków społeczeństwa. Odnosi się ono do zjawisk takich jak niedostatek i bieda, czego skutkiem jest m.in. bezradność, brak motywacji, wykluczenie społeczne i obniżenie poziomu życia. Oznacza to, że ubóstwo charakteryzują nadmierne rozpiętości w poziomie zaspokojenia potrzeb w społeczeństwie. Przyczyną ubóstwa może być brak dostępu do edukacji, niskie zarobki, bezrobocie, choroby lub niepełnosprawność czy też niesprzyjające uwarunkowania ekonomiczne i społeczne. Niesie ono za sobą wiele negatywnych skutków dla jednostki żyjącej w takich warunkach, a także dla społeczeństwa jako całości. Wskaźnikami, którymi zbadano problem ubóstwa i były:

- udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców,
- odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej,
- kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej
- liczba uczniów otrzymujących stypendium socjalne w przeliczeniu na 100 uczniów,
- liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów.

Na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z 2021 roku określono, że z pomocy społecznej na terenie podobszaru rewitalizacji „4” skorzystało 3,9% mieszkańców (17 osób), na podobszarze „6” 12,7% mieszkańców (23 osoby), na podobszarze „7” 8,6% mieszkańców (53 osoby), na podobszarze nr „14” 9,3% mieszkańców (155 osób), na podobszarze nr „15” 10,5% mieszkańców (159 osób) oraz na podobszarze rewitalizacji nr „22” 8,4% mieszkańców (84 osoby). Średnia tego wskaźnika dla Gminy wynosiła 5,9%, co oznacza, że podobszary „6” i „15” borykały się z największym udziałem osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców tych podobszarów. Największy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej odnotowano w przypadku podobszaru rewitalizacji nr „4” – 18,0%, średnia dla gminy wyniosła 12,8%, natomiast średnia obszaru rewitalizacji 4,8%. W związku z tym, podobszar rewitalizacji nr „4” charakteryzował się także najwyższą kwotą wypłaconych zasiłków. Wśród osób zamieszkujących podobszar rewitalizacji nr „4” (korzystających z pomocy) znajdują się również dzieci. W 2021 r. dwóm uczniom z tego obszaru przysługiwało stypendium socjalne. Dzieciom udzielano pomocy również w postaci dofinansowywania posiłków w szkołach podstawowych przez MOPS, z takich dofinansowań skorzystała 1 osoba z podobszaru rewitalizacji nr „4”, dwie osoby z podobszaru nr „14”, cztery osoby z podobszaru nr „22” oraz 10 osób z podobszaru nr „15”.

Alkoholizm

Zjawiska bezrobocia oraz ubóstwa nierzadko powiązane są również z powstawaniem lub pogłębianiem się alkoholizmu. Z rekomendacji wskazanych przez Światową Organizację Zdrowia wynika, że „dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”. W uzasadnieniu podaje się między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież. Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Szczytnie, w 2021 roku w całym mieście, istniało 80 punktów sprzedaży alkoholu, z czego aż 50 na obszarze rewitalizacji (1 w jednostce „4”, 4 w jednostce „22”, 8 w jednostce „14”, po 10 w jednostkach „6” i „15” oraz 17 w jednostce „7”). Dodatkowo analiza wskaźnikowa wykazała, że w jednostkach „4” i „6” mieszkało najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej wyniósł w podobszarze rewitalizacji nr „4” 36,0%, a w podobszarze „6” 20,8%. Średnia analizowanego zjawiska dla całego Szczytna wyniosła 18,2%, a dla całego obszaru rewitalizacji 13,2%.

Wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami

Na zjawisko wykluczenia społecznego narażone są także często osoby ze szczególnymi potrzebami. W tym zakresie także zaobserwowano negatywne wartości badanych wskaźników. Ze świadczeń pomocy społecznej wypłacanych z tytułu niepełnosprawności w 2021 roku, na podobszarze nr „4” korzystało 5 osób, na podobszarze nr „6” 4 osoby, na podobszarze nr „7” 10 osób, na podobszarze nr „14” 50 osób, na podobszarze nr „15” 31 osób oraz na podobszarze nr „22” 42 osoby. Największy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej odnotowano na podobszarze nr „22” (50,48%). Tylko dla tego podobszaru rewitalizacji wartości wskaźnika były wyższe niż średnia dla całej Gminy – 36,0%. Z kolei największy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby zarejestrowano w podobszarze rewitalizacji nr „4” – 31,53%. Średnia dla gminy wynosiła 28,9%. Należy pamiętać, iż wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami powoduje wzrost zapotrzebowania na usługi opieki zdrowotnej, w szczególności opieki specjalistycznej (np. rehabilitacji) czy też usług opiekuńczych, opieki wytchnieniowej dla rodzin osób niepełnosprawnych, a także usług związanych z integracją społeczną.

Zjawisko to wiąże się mocno ze strukturą demograficzną ludności. W związku ze starzeniem się populacji coraz więcej osób starszych potrzebować będzie wsparcia ze strony osób trzecich. Osoby starsze mają często utrudniony dostęp do przystanków autobusowych czy ogólnie z komunikacją poza miejscem swojego zamieszkania. Coraz częściej dużo podstawowych spraw np. urzędowych można zrealizować przez Internet, jednak seniorzy często nie potrafią posługiwać się odpowiednimi narzędziami i nie mają nikogo kto mógłby ich nauczyć poruszać się w wirtualnym świecie.

Kapitał społeczny

Tendencje demograficzne i zmiany zachodzące w poszczególnych grupach ekonomicznych, w tym zastępowalność pokoleń to elementy związane z kolejnym analizowanym obszarem jakim jest kapitał społeczny. Na każdego rodzaju kapitał składa się kilka elementów, mogą to być: zasoby, narzędzia pracy, umiejętności, ale także potencjał. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego elementem wpływającym na poziom kapitału społecznego jest rozkład poszczególnych grup wiekowych wśród populacji całej gminy - jest to wewnętrzny potencjał rozwojowy jednostki. Ze społecznego i ekonomicznego punktu widzenia dzięki niemu tworzy się wzajemne relacje, które następnie dzięki zaufaniu jednostek procentują i przekładają się na podnoszenie jakości życia w zorganizowanym społeczeństwie. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią kapitał obejmujący najmłodszych mieszkańców Gminy, którzy dopiero rozwijają umiejętności społeczne oraz uczą się nawiązywać relacje, które mogą być wartościowe w przyszłości. Z kolei osoby w wieku produkcyjnym stanowią kapitał nawiązujący do aktywności zawodowej (relacje biznesowe, współpraca, partycypacja w społeczeństwie obywatelskim). Ostatnią grupą są osoby w wieku poprodukcyjnym, stanowią one kapitał społeczny obejmujący takie zagadnienia jak: wsparcie społeczne, relacje międzyludzkie czy zaangażowanie w życie społeczne (osoby starsze częściej biorą udział w różnych wydarzeniach społecznych). Analizując poziom kapitału społecznego łatwiej jest zdiagnozować i opisać nierówności społeczne, podejmować decyzje rozwojowe dotyczące np. nowych usług społecznych i lokalizacji nowych inwestycji, a także kreować przyszłość silnej, konkurencyjnej jednostki.

W 2021 roku na całym obszarze rewitalizacji mieszkało 5388 osób (24,5% ludności gminy). W podziale na podobszary rewitalizacji były to: 422 osoby w jednostce „4”, 183 osoby w jednostce „6”, 611 osób w jednostce „7”, 1655 osób w jednostce „14”, 1514 osób w jednostce „15” oraz 933 osoby w podobszarze „22”. Analizując rozkład poszczególnych grup wiekowych, odnotowano, że w podobszarach „7”, „14”, „15” i „22” udział osób w wieku przedprodukcyjnym (odpowiednio 13,53%, 12,74%, 14,30% i 14,85%) był niższy niż wynosiła średnia dla gminy (16,1%). W tych samych obszarach odnotowano także niższą niż w przypadku średniej gminnej liczbę dzieci w wieku od 0-6 lat. Z kolei największy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców odnotowano na podobszarach „7”, „14” i „15” (odpowiednio 32,12%, 31,94%, 31,4%). Warto zauważyć, że proces zmian ludnościowych przebiega różnie w zależności od konkretnej jednostki.

Nie sposób mówić o tendencjach demograficznych bez analizy dynamiki zmian ludnościowych zachodzących na analizowanych obszarach. Dynamika zmian liczby mieszkańców między 2015 a 2021 rokiem wyniosła dla obszaru całej Gminy 94,0%. Co świadczy o ogólnym spadku liczby mieszkańców. W gorszej sytuacji niż cała Gmina znalazły się wszystkie badane podobszary rewitalizacji. Uśredniając wyniki, dynamika zmian liczby ludności dla całego obszaru rewitalizacji wyniosła 83,9%.

Poziom edukacji

W ramach analizy wskaźnikowej zbadano także poziom edukacji na obszarze rewitalizacji. Posłużył do tego wskaźnik obrazujący średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty (średnia z j. polskiego, j. angielskiego i matematyki). Najniższe wartości wskaźników odnotowano

w przypadku podobszarów „6”, „14” oraz „22”. Dzieci z podobszaru rewitalizacji „4” uczęszczają do Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 Im. Wojciecha Kętrzyńskiego, dzieci z podobszaru rewitalizacji „7” i „15” uczęszczają do Szkoły Podstawowej nr 6 im. Orła Białego, natomiast dzieci z podobszaru rewitalizacji nr „6”, „14” i „22” uczą się w Szkole Podstawowej nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe wyniki egzaminów ósmoklasisty w podziale na podobszary rewitalizacji.

Tabela 7 Wyniki egzaminów ósmoklasisty z j. polskiego, j. angielskiego i matematyki w 2021 r. w podziale na podobszary rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Egzamin ósmoklasisty - j. polski	Egzamin ósmoklasisty - matematyka	Egzamin ósmoklasisty - j. angielski
„4”	52,0%	42,0%	70,0%
„6”	51,0%	39,0%	58,0%
„7”	55,0%	40,0%	70,0%
„14”	51,0%	39,0%	58,0%
„15”	55,0%	40,0%	70,0%
„22”	51,0%	39,0%	58,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

Poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Aktywność społeczna mieszkańców i ich poziom uczestnictwa w życiu publicznym przejawia się m.in. liczbą i częstotliwością inicjatyw oddolnych oraz liczbą uczestników tychże wydarzeń. Na pewno wpływ na nią ma także funkcjonowanie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych oraz jednostek organizacyjnych gminy – atrakcyjność i jakość ich oferty społecznej, kulturalnej lub sportowej dla szerokiej grupy mieszkańców. Zróżnicowanie to wynika m.in. z wieku uczestników życia publicznego, ich zamożności, statusu społecznego czy ich najbliższego otoczenia oraz zainteresowań. Aspekt poziomu uczestnictwa w życiu publicznym na etapie delimitacji zbadano dla poszczególnych jednostek analitycznych za pomocą wskaźnika obrazującego liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców. Z uwagi na zróżnicowanie organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w granicach całej Gminy, wskaźnik ten osiągnął wartości niekorzystne wyłącznie w przypadku podobszaru rewitalizacji „4” (wartość wskaźnika 0,55) oraz „14” (wartość wskaźnika 0,29) przy średniej gminnej 0,61.

Pomimo, iż na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są różnego rodzaju instytucje nastawione na działania społeczne, obserwuje się niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturowym. Powodów tego zjawiska może być kilka: mieszkańcy mogą być słabo poinformowani na temat działań podjętych przez organizacje, długotrwałe problemy społeczne i zaniedbania na obszarze rewitalizacji mogą prowadzić do zmęczenia społeczności lokalnej, co z kolei może wpływać na brak chęci uczestnictwa w nowych inicjatywach, inicjatywy lokalne mogą nie być dostosowane do potrzeb społeczności, instytucjom zajmującym się szerzeniem kultury i sztuki brakuje odpowiedniego zaplecza do zapewnienia ciekawej oferty kulturalnej dostosowanej do szerokiej grupy odbiorczej.

Mieszkańcy podczas warsztatów rewitalizacyjnych zwrócili uwagę na brak miejsca spotkań dla seniorów, które byłoby także przystosowane dla osób o ograniczonej możliwości ruchu

(problemem była także niewystarczająca liczba miejsc w Klubie Seniora). Również młodzież i dzieci nie mają miejsca, żeby spotkać się i wspólnie spędzić czas, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. W okresie letnim takimi miejscami spotkań są boiska przy Szkole Podstawowej nr 3 w Szczytnie (dla dzieci starszych oraz młodzieży), z kolei dla najmłodszych miejscem integracji i zabaw są place zabaw zlokalizowane na terenach miejskich oraz Orliki Miejskiego Ośrodka Sportu. Podczas warsztatów zwrócono także uwagę na brak chęci osób ze szczególnymi potrzebami do zaangażowania się w życie społeczne Gminy. Jedną z przyczyn tego zjawiska są bariery architektoniczne z jakimi mierzą się osoby z niepełnosprawnościami. Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano również niski poziom integracji dzieci z niepełnosprawnościami. Przyczynę tego zjawiska można wskazać m.in. na brak przystosowanej infrastruktury dla tych dzieci (placów zabaw, pomieszczeń przedszkolnych). Często poruszonym problemem była także niewystarczająca oferta zajęć popołudniowych, w szczególności kierowana do młodzieży. Mieszkańcy zwrócili także uwagę na brak swoistego centrum miasta skupiającego życie społeczne i gospodarcze.

Przestępczość i akty wandalizmu

Na potrzeby delimitacji obszarów zdegradowanych zbadano także problem przestępczości. Wykorzystano do tego trzy wskaźniki: liczbę stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czynów karalnych nieletnich na 1000 mieszkańców oraz liczbę czynów karalnych popełnionych przez nieletnich (13-17 lat) w ogólnej liczbie stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi).

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pozwoliła wykazać, że większość badanych wskaźników osiągnęła negatywne wartości w porównaniu do średniej dla gminy. Przekroczone wartości wskaźnika liczby stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czynów karalnych nieletnich na 1000 mieszkańców w porównaniu średniej dla Gminy (66,89) stwierdzono na wszystkich podobszarach z wyjątkiem „4” gdzie wskaźnik osiągnął wartości niższe niż średnia dla Gminy – 24,6. W przypadku wskaźnika obrazującego liczbę czynów karalnych popełnionych przez nieletnich (13-17 lat) w ogólnej liczbie stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) sytuacja kształtowała się podobnie – przekroczenia średniej gminnej (0,02) stwierdzono w większości podobszarów rewitalizacji, z wyjątkiem podobszaru „4” oraz „22”. Takie wyniki sugerują, że w granicach obszaru rewitalizacji zauważa się większy problem z przestępczością niż na pozostałych terenach Gminy, co może być spowodowane trudnymi warunkami życia i społecznymi wyzwaniem na tym obszarze.

Innym problemem występującym na obszarze rewitalizacji, stwierdzonym podczas wizji lokalnej oraz warsztatów z interesariuszami rewitalizacji są akty wandalizmu. Najczęściej jako osoby winne wskazuje się młodzież, co nie oznacza, że omawianych czynów nie popełniają osoby dorosłe. Za główne przyczyny niszczenia przestrzeni i mienia uznaje się: chęć rozładowania emocji oraz bunt. Brak zajęć może prowadzić do powstawania grup ludzi bezczynnych i nadmiaru wolnego czasu. W takich przypadkach wandalizm może stać się sposobem na spędzanie czasu lub wyrazem nudy i braku konstruktywnych zajęć. Mieszkańcy jako przyczynę wskazali na niedostateczną edukację w zakresie poszanowania mienia wspólnego. Poniższe

fotografie przedstawiają akty wandalizmu w formie graffiti, jednakże to nie jedyne przejawy tego zjawiska. Wandalizm na obszarze rewitalizacji manifestuje się również poprzez przewracane kosze, łamane świeżo nasadzone drzewa czy uszkodzone latarnie. Te działania nie tylko niszczą fizyczną infrastrukturę, ale także zagrażają wysiłkom podejmowanym w ramach rewitalizacji i utrzymania estetyki miejsca. Takie zachowania wpływają negatywnie na atmosferę i poczucie bezpieczeństwa w społeczności. Konieczne jest zatem podejmowanie skutecznych działań prewencyjnych, monitorowanie obszarów poddawanych rewitalizacji oraz angażowanie społeczności lokalnej w ochronę i dbanie o wspólne dobro.

Przemoc w rodzinie

Badania pozwoliły także wykazać, że obszar rewitalizacji cechuje się wyższymi wartościami ilości osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. Analizy tej dokonano na podstawie wskaźnika obrazującego liczbę osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Tylko w przypadku dwóch podobszarów rewitalizacji – „14” i „22” – wskaźnik dla podobszarów rewitalizacji osiągnął wartość odpowiednio 0,37 i 0,48, a średnia gminna wyniosła 0,17. Procedura "Niebieskiej Karty" jest formalnym środkiem mającym na celu zwalczanie przemocy w rodzinie. W roku 2021, w granicach obszaru rewitalizacji, procedurę tą zastosowano w przypadku 12 osób, gdzie wynik ogólny dla całej Gminy Miejskiej Szczytno wynosił 41 osób. Należy zaznaczyć, że podobne zachowania mogą występować w większej skali, ale nie zawsze są zgłaszane, co utrudnia dokładną ocenę rozmiaru problemu przemocy w rodzinie. To sugeruje, istnieje zwiększonego zapotrzebowania na działania przeciwdziałające przemocy w rodzinie w tych obszarach rewitalizacji.

Rycina 5 Przykłady aktów wandalizmu na obszarze rewitalizacji – okolice ul. 3 Maja, ul. Andersa 1

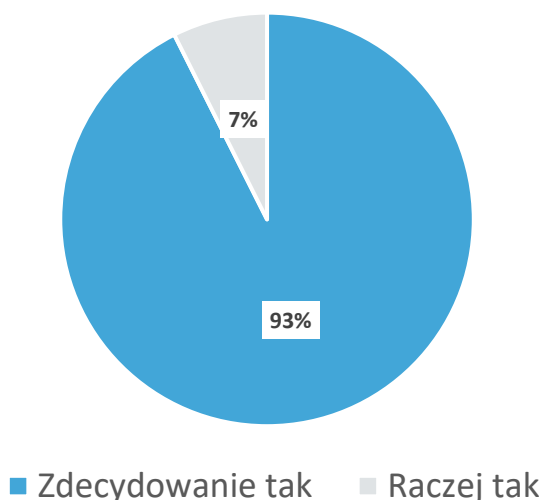
Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 28.11. 2023 r.

Badania społeczne

W celu dokładniejszego poparcia otrzymanych wyników badania wskaźnikowego przeprowadzone zostały badania ankietowe, dyskusje oraz warsztaty rewitalizacyjne z przedstawicielami Urzędu Miejskiego, przedsiębiorcami, liderami społecznymi i mieszkańcami, a także wizja lokalna.

Podczas badania ankietowego wypełnionych zostało 27 formularzy dotyczących obszaru rewitalizacji. W pierwszej kolejności ankietowani wyrazili opinię czy według nich obszar rewitalizacji wymaga ożywienia społeczno-gospodarczego i poprawy stanu przestrzeni publicznej. Zdecydowana większość, bo aż 93% ankietowanych, udzieliła odpowiedzi, iż zdecydowanie obszar rewitalizacji wymaga zadań naprawczych, pozostali ankietowani odpowiedzieli „Raczej tak”. Szczegóły przedstawia rycina poniżej.

Czy Pana/Pani zdaniem obszar rewitalizacji wymaga ożywienia społeczno-gospodarczego oraz poprawy stanu przestrzeni publicznej?

Rycina 6 Ocena potrzeb działań rewitalizacyjnych według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne

W procesie oceniania problemów zastosowano skalę od 1 do 5, gdzie wartość 1 przypisano najmniej istotnym problemom, podczas gdy 5 przypisano problemom o najwyższym stopniu istotności. Taka gradacja pozwoliła na precyzyjne określenie stopnia wpływu poszczególnych kwestii na ogólny stan sytuacji. W rezultacie możliwe było skoncentrowanie się na rozwiązaniu najbardziej istotnych problemów. W sferze społecznej za najważniejsze problemy ankietowani uznali:

- niski poziom integracji wśród mieszkańców, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3, patologie w rodzinie, odpływ młodych mieszkańców – podobszar rewitalizacji nr „4”,

- alkoholizm, narkomania, niepełnosprawność, niski poziom bezpieczeństwa, trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych, przestępczość, niski poziom integracji wśród mieszkańców, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3, patologie w rodzinie, odpływ młodych mieszkańców, niski poziom edukacji w szkołach – podobszar rewitalizacji nr „6”,
- ubóstwo i alkoholizm – podobszar rewitalizacji nr 7,
- alkoholizm, trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych, niski poziom integracji wśród mieszkańców, przestępczość oraz odpływ mieszkańców – podobszar rewitalizacji nr „14”
- bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, niski poziom bezpieczeństwa, trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych, niski poziom integracji wśród mieszkańców, odpływ mieszkańców – podobszar rewitalizacji nr „15”,
- niski poziom bezpieczeństwa, trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych, niski poziom integracji wśród mieszkańców, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym – podobszar rewitalizacji nr „22”. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

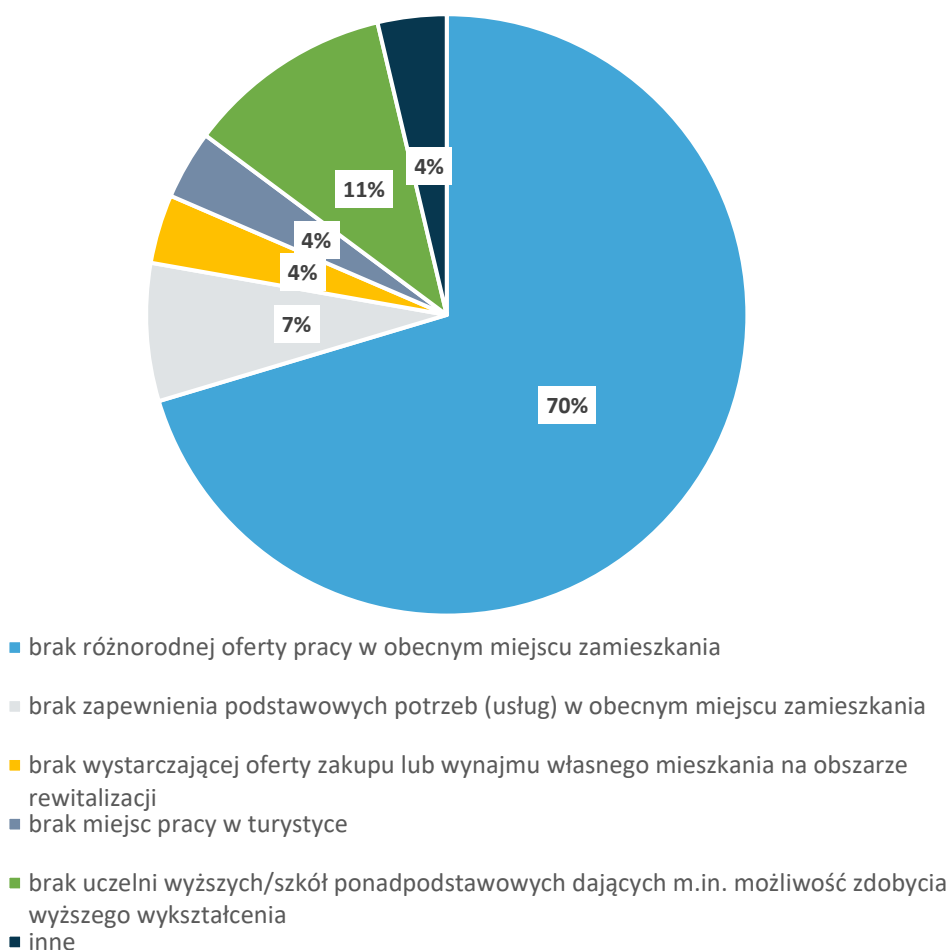
Tabela 8 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych

SFERA SPOŁECZNA						
Analizowane zjawisko:	Podobszary rewitalizacji:					
	"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"
bezrobocie	3,20	3,50	2,67	2,80	4,00	3,13
ubóstwo	3,20	3,50	3,00	3,20	5,00	3,38
alkoholizm	3,00	4,50	3,00	4,20	4,00	3,25
narkomania	2,20	3,75	1,67	2,80	1,00	2,50
niepełnosprawność	2,40	4,25	1,67	3,20	2,00	3,13
niski poziom bezpieczeństwa	3,20	3,75	2,67	3,40	5,00	3,75
trudna sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych	3,40	4,25	1,33	3,60	5,00	3,88
niski poziom integracji wśród mieszkańców	3,80	3,75	2,67	4,00	5,00	4,38
niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym	4,00	4,50	2,33	3,20	3,00	4,25
przestępczość	2,40	3,75	2,33	4,20	2,00	2,63
ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3	3,60	3,75	2,00	1,80	2,00	3,13
patologie w rodzinie	3,60	4,25	2,67	2,60	3,00	2,63
odpływ młodych mieszkańców	4,20	4,75	3,00	4,20	5,00	3,50
niski poziom edukacji w szkołach	3,80	4,00	2,33	2,80	2,00	2,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych w dniach od 11 maja do 12 czerwca 2023 r.

Problem odpływu młodych ludzi został rozwinięty dodatkowym pytaniem ankietowym. Za główną przyczynę zjawiska wskazano przede wszystkim brak różnorodnej oferty pracy w obecnym miejscu zamieszkania (70,0% głosów) oraz brak uczelni/szkół ponadpodstawowych dających m.in. możliwość zdobycia wyższego wykształcenia (11,0% głosów). Wśród pozostałych odpowiedzi pojawiał się brak wystarczającej oferty zakupu lub wynajmu własnego mieszkania na obszarze rewitalizacji oraz brak zapewnienia podstawowych potrzeb (usług) w obecnym miejscu zamieszkania, a także brak miejsc pracy związanej z turystyką. Żaden z ankietowanych nie wskazał jako by powyższy problem nie występował na obszarze rewitalizacji.

Jaka jest według Pani/Pana główna przyczyna zjawiska odpływu mieszkańców?

Rycina 7 Główna przyczyna odpływu ludzi młodych z obszaru rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Podczas przeprowadzania ankiet, zadano także otwarte pytanie dotyczące głównej przyczyny, dla której występuje problem bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Wyniki pokazały, że:

- w podobszarze rewitalizacji nr „4” za główną przyczynę bezrobocia połowa ankietowanych uznała brak chęci do podjęcia pracy, z kolei 33% osób wskazało brak

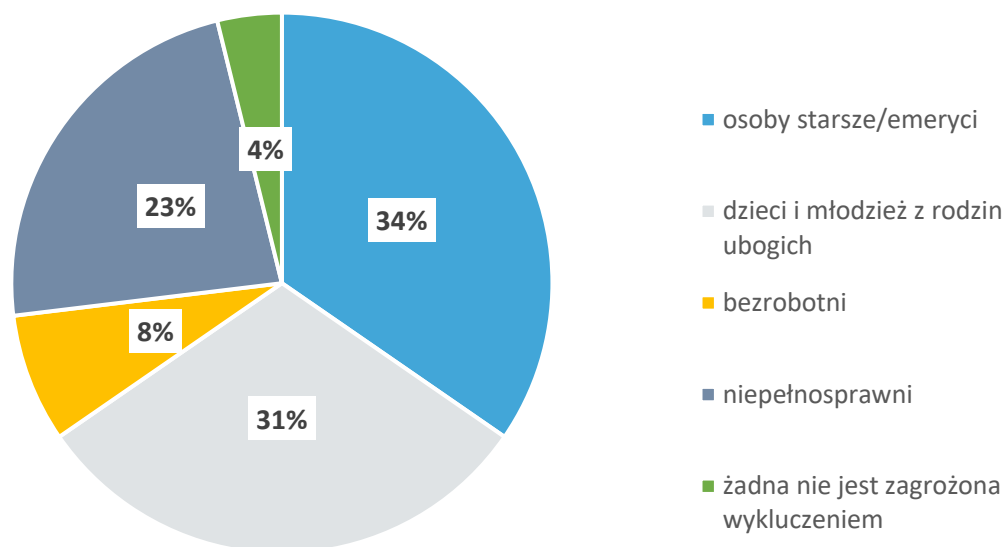
miejsc pracy, a 17% osób, za główną przyczynę problemów z bezrobociem uznało słabe warunki zatrudnienia,

- w podobszarze rewitalizacji nr „6” zdania odnośnie głównej przyczyny bezrobocia były podzielone równo pomiędzy odpowiedzi: brak chęci do podjęcia pracy oraz słabe warunki zatrudnienia,
- w podobszarze rewitalizacji nr „7” za główną przyczynę bezrobocia ankietowani uznali brak chęci do podjęcia pracy, pojawiła się także odpowiedź kategorii innej w brzmieniu: brak promenady w centrum miasta jako funkcjonalnej przestrzeni gospodarczej,
- w podobszarze rewitalizacji nr „14” za główną przyczynę bezrobocia ankietowani uznali brak chęci do podjęcia pracy (60%) oraz brak miejsc pracy (40%),
- w podobszarze rewitalizacji nr „15” za główną przyczynę bezrobocia ankietowani uznali brak chęci do przyjęcia pracy. Odpowiedzi udzieliła jedna osoba.
- w podobszarze rewitalizacji nr „22” za główną przyczynę bezrobocia ankietowani uznali brak miejsc pracy (75%), a także brak chęci do podjęcia pracy (13%) i słabe warunki zatrudnienia (12%).

Innym z problemów, który został poruszony podczas warsztatów rewitalizacyjnych był niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie publiczne oraz brak silnej więzi społecznej między nimi. Ten problem został rozważony w badaniu ankietowym w kontekście grup społecznych, które są szczególnie narażone na wykluczenie społeczne. Badanie wykazało, że spośród tych grup najbardziej zagrożonymi są osoby starsze/emeryci oraz dzieci i młodzież z rodzin ubogich – na te grupy wskazało odpowiednio po ok. 30% ankietowanych. Respondenci jako grupę wymagającą uwagi wskazali także osoby z niepełnosprawnościami. To oznacza, że istnieje widoczna potrzeba skoncentrowania działań społeczno-kulturalnych, zwłaszcza na tych trzech grupach wiekowych, aby poprawić ich sytuację i integrację społeczną. Szczegółowe informacje przedstawia poniższa rycina.

Która grupa społeczna zamieszkująca obszar rewitalizacji jest według Pani/Pana w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym?

Rycina 8 Grupy społeczne najbardziej narażone wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Główne problemy w sferze społecznej występujące na obszarze rewitalizacji:

- niski poziom aktywności i integracji mieszkańców,
- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym,
- niedostatecznie rozbudowana oferta społeczna i kulturalna dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów, w tym osób ze szczególnymi potrzebami,
- niedostateczna liczba miejsc atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci, młodzieży i seniorów,
- wysoki poziom osób dotkniętych ubóstwem, alkoholizmem oraz osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami,
- wyludnianie się obszaru, odpływ młodych mieszkańców,
- pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznej.

3.3.2. Sfera gospodarcza

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej. Jednym z problemów jest występujące zjawisko bezrobocia na podobszarach rewitalizacji, które jako problem łączący zarówno sferę społeczną jak i gospodarczą, został szerzej omówiony w poprzednim rozdziale.

Tabela 9 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno

SFERA GOSPODARCZA								
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji						Wartość średnia dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla gminy
	"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"		
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	6,10	35,59	32,89	15,27	15,88	10,83	19,43	10,29
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,00	1,39	0,48	0,64	0,80	0,10	0,57	0,24
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	0,00	0,04	0,01	0,04	0,05	0,01	0,03	0,02
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	1,16	1,95	2,83	1,04	1,68	0,96	1,60	0,93
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem	0,19	0,05	0,09	0,07	0,11	0,09	0,10	0,10

Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2021 roku	0,00	1,40	5,88	1,63	2,11	9,67	3,45	2,16
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy miejskiej Szczytno.

Aktywność gospodarcza

W granicach podobszaru rewitalizacji „4” oraz „22” stwierdzono najniższy poziom rejestracji podmiotów gospodarczych zarówno na 100 osób w wieku produkcyjnym ogółem, jak i w 2021 roku. Podobna sytuacja kształtowała się w przypadku wskaźnika dotyczącego liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2021 roku w stosunku do podmiotów gospodarczych ogółem – oprócz podobszarów „4” i „22”. Negatywne wartości odnotowano także w podobszarze „7”. Podsumowując, najwięcej podmiotów rejestruje swoją działalność w granicach podobszarów rewitalizacji „6” i „7”, natomiast najmniej w granicach podobszarów „4” i „22”. W samym 2021 roku na obszarze rewitalizacji zarejestrowano 18 podmiotów gospodarczych – po 2 w podobszarze „6” i „7”, 6 w podobszarze „14”, 7 w podobszarze „15” i jedno w podobszarze „22”. Łącznie na obszarze rewitalizacji w 2021 roku funkcjonowało 500 podmiotów gospodarczych (16 w podobszarze rewitalizacji „4”, 38 w podobszarze rewitalizacji „6”, 109 w podobszarze rewitalizacji „7”, 141 w podobszarze rewitalizacji „14”, 131 w podobszarze rewitalizacji „15” oraz 65 w podobszarze rewitalizacji „22”). Porównując jednak omawiane wskaźniki na tle całej Gminy, są one korzystne.

Równocześnie zaobserwowano zjawisko wyrejestrowywania się przedsiębiorstw – w 2021 r. z całego obszaru rewitalizacji wyrejestrowały się 44 przedsiębiorstwa (3 z podobszaru rewitalizacji „4”, 2 z podobszaru „6”, 9 z podobszaru „7”, 10 z podobszaru „14”, 14 z podobszaru „15” oraz 6 z podobszaru „22”). Analizując wyrejestrowane podmioty gospodarcze w stosunku do zarejestrowanych podmiotów w 2021 r. zauważa się minimalny spadek liczby rejestrowanych firm na obszarze rewitalizacji.

Sytuacja gospodarcza całego obszaru rewitalizacji ściśle związana jest także ze sferą społeczną. Na niekorzystną sytuację gospodarczą całego obszaru rewitalizacji niewątpliwie wpłynęła także pandemia Covid-19, panująca w latach 2020-2023. Współcześnie najpoważniejszym wyzwaniem jest niestabilność na rynku oraz inflacja, szczególnie dotycząca małych i średnich przedsiębiorców. Wzrastające ceny prądu, gazu, surowców, komponentów, żywności, paliwa, a także czynszu i składek ZUS stanowią znaczne obciążenie dla prowadzonych działalności gospodarczych.

Wizja lokalna prowadzona na obszarze rewitalizacji wykazała występowanie opuszczonych obiektów, obiektów przeznaczonych na wynajem lub sprzedaż.

Rycina 9 Lokale przeznaczone na wynajem/sprzedaż na obszarze rewitalizacji - ul. Polska i ul. Odrodzenia

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 28.11.2023 r.

Z kolei na warsztatach rewitalizacyjnych, wielu interesariuszy jako problem gospodarczy, wskazało brak atrakcyjnej przestrzeni publicznej, takiej jak deptak/promenada, która mogłaby służyć jako miejsce spotkań i aktywności społecznej. Wspomniano również o potrzebie stworzenia przestrzeni, w której lokalne przedsiębiorstwa, zwłaszcza lokale gastronomiczne, mogłyby sezonowo się rozwijać. Mieszkańcy podkreślają, że tego rodzaju przestrzeń byłaby korzystna dla rozwoju działań handlowych, kreując atrakcyjne miejsce do spędzania czasu oraz wspierając rozwój lokalnej gospodarki. Analiza tych obserwacji sugeruje, że istnieje potrzeba planowania miejskich inicjatyw i przekształceń przestrzennych służących poprawie lokalnej gospodarki.

Interesariusze warsztatów, jako problem w sferze gospodarczej uznali również niedostateczną bazę hotelową i gastronomiczną. Ograniczona liczba miejsc noclegowych może negatywnie wpływać na turystykę, rozwój gospodarczy i ogólną atrakcyjność Gminy. W połączeniu z brakiem rozwiniętej infrastruktury gastronomicznej problemy te sprawiają, iż obszar Gminy Miejskiej Szczytno staje się mało atrakcyjny zarówno dla osób przyjezdnych jak i mieszkańców czy przedsiębiorców. Problem związany z niedostateczną bazą hotelową i gastronomiczną na obszarze rewitalizacji, jak i w całym mieście wiąże się ściśle z aspektem przestrzenno-funkcyjnym. W obszarze rewitalizacji brakuje obecnie dostatecznie dużych przestrzeni, które mogłyby zostać zaadaptowane na lokale gastronomiczne czy miejsca noclegowe. Taka sytuacja prowadzi do niedoboru inwestorów zainteresowanych tym obszarem.

Badania społeczne

W sferze gospodarczej za najważniejsze problemy ankietowani uznali:

- niskie zarobki, niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców oraz brak wsparcia pozwalającego łączyć życie rodzinne i zawodowe – podobszar rewitalizacji nr „4”,
- niedostateczną liczbę miejsc pracy, niskie zarobki, niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców, słabą aktywność przedsiębiorczą mieszkańców, niedostateczną współpracę przedsiębiorców między sobą, jak również z mieszkańcami i władzami oraz brak wsparcia pozwalającego łączyć życie rodzinne i zawodowe – podobszar rewitalizacji nr „6”,
- brak funkcjonalnej przestrzeni do prowadzenia działalności – podobszar rewitalizacji nr „7”,
- niedostateczną liczbę miejsc pracy, niskie zarobki, niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców, słabą aktywność przedsiębiorczą mieszkańców, niedostateczną współpracę przedsiębiorców między sobą, jak również z mieszkańcami i władzami – podobszar rewitalizacji nr „14”,
- niskie zarobki, niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców, słabą aktywność przedsiębiorczą mieszkańców, brak funkcjonalnej przestrzeni do prowadzenia działalności, niedostateczną współpracę przedsiębiorców między sobą, jak również z mieszkańcami i władzami – podobszar rewitalizacji nr „15”,
- niedostateczną liczbę miejsc pracy, niskie zarobki, niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców, słabą aktywność przedsiębiorczą mieszkańców, niedostateczną współpracę przedsiębiorców między sobą, jak również z mieszkańcami i władzami oraz brak wsparcia pozwalającego łączyć życie rodzinne i zawodowe – podobszar rewitalizacji nr „22”. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych

SFERA GOSPODARCZA						
Analizowane zjawisko:	Podobszary rewitalizacji:					
	"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"
niedostateczna liczba miejsc pracy	3,40	3,75	2,67	4,20	3,00	4,00
niskie zarobki	4,00	4,50	2,67	4,20	5,00	4,38
niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców	4,00	4,00	3,00	4,40	4,00	3,75
słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców	3,40	4,25	2,33	3,80	5,00	3,88
niedostateczna współpraca przedsiębiorców między sobą, jak również z mieszkańcami i władzami	3,40	4,25	2,67	4,20	4,00	3,88
niskie kwalifikacje zawodowe pracowników	3,00	3,25	2,67	3,20	3,00	3,38
niedostateczna jakość mediów niezbędnych do prowadzenia działalności	3,00	2,75	1,33	2,60	3,00	3,00
niedostateczna ilość mediów niezbędnych do prowadzenia działalności	3,00	2,75	1,33	2,00	3,00	3,38
brak funkcjonalnej przestrzeni do prowadzenia działalności	3,00	2,50	3,67	2,80	4,00	3,50
brak wsparcia pozwalającego łączyć życie rodzinne i zawodowe	3,80	4,25	2,00	3,00	5,00	4,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych w dniach od 11 maja do 12 czerwca 2023 r.

Poruszany na warsztatach problem niskich zarobków związany jest z kilkoma czynnikami, w tym ograniczoną liczbą firm, słabą konkurencją na rynku pracy oraz brakiem specjalistycznej wiedzy wśród mieszkańców. Ograniczona liczba przedsiębiorstw wpływa na dostępność miejsc pracy, co z kolei umożliwia pracodawcom utrzymanie niskich poziomów płac. Słaba konkurencja między firmami nie stymuluje pracodawców do oferowania atrakcyjniejszych warunków zatrudnienia. Dodatkowo, brak specjalistycznej wiedzy wśród mieszkańców utrudnia zdobycie lepiej płatnych stanowisk, co może być wynikiem niedostatecznej oferty edukacyjnej czy braku szkoleń zawodowych. Skutecznym podejściem do rozwiązania tego problemu może być zachęcanie do rozwoju nowych firm, inwestycje w edukację w celu podniesienia poziomu kwalifikacji pracowników. Problemy te pogłębiają wysokie koszty najmu oraz eksploatacji lokali działalności gospodarczej, które znacząco obciążają przedsiębiorców, zwłaszcza tych z sektorów gastronomicznego czy usługowego. Warto jednak zaznaczyć, że poprzez udzielanie zachęt, takich jak zwolnienie z podatku od nieruchomości oraz możliwość wieloletniej dzierżawy gruntów, Gmina Miejska Szczytno aktywnie stara się przyciągnąć innowacyjne inwestycje. W latach 2018-2023 z tych form wsparcia skorzystało pięć firm, co świadczy o pewnym zainteresowaniu ze strony przedsiębiorców. Łączna kwota zwolnionego podatku od

nieruchomości, wyniosła 1.847.160,00 zł, co stanowi istotny bodziec finansowy dla przedsiębiorstw.

Główne problemy w sferze gospodarczej występujące na obszarze rewitalizacji:

- słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw,
- brak funkcjonalnej przestrzeni do prowadzenia działalności i niskie wsparcie małych przedsiębiorstw,
- niskie zarobki,
- słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców.

3.3.3. Sfera środowiskowa

Analiza wskaźnikowa służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała problemy w obszarze środowiska na całym obszarze rewitalizacji w różnych badanych obszarach takich jak: pokrycie obszaru rewitalizacji azbestem, jakość powietrza oraz natężenie ruchu drogowego (zbadane na podstawie stwierdzonych zdarzeń drogowych sugerujących intensywny ruch drogowy). Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz gminy miejskiej Szczytno

Nazwa wskaźnika		SFERA ŚRODOWISKOWA							Wartość średnia dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla gminy
		Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji								
		"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"			
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	0,02	0,03	0,03	0,01	0,03	0,01	0,02	0,02	
	Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 budynków	559,31	4486,05	2820,80	5773,91	783,33	2994,04	2902,91	4226,64	

JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miął, ekogroszek) w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	0,47	0,46	0,32	0,34	0,24	0,79	0,44	0,53
NATĘŻENIE RUCHU DROGOWEGO	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	0,17	9,31	3,79	2,86	1,04	2,57	3,29	1,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy miejskiej Szczytno.

W podobszarach rewitalizacji oznaczonych numerami „4”, „6”, „7” oraz „15” zauważono większe od średniej dla całej Gminy wartości wskaźnika dotyczącego liczby budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi. Średnia wartość dla całej Gminy wyniosła 0,02, podczas gdy w wymienionych obszarach rewitalizacji osiągnęła ona 0,03. Większe od średniej dla Gminy wartości dotyczące powierzchni materiałów zawierających azbest na 100 budynków zaobserwowano w podobszarze nr „6” i „14”, gdzie wyniosły one odpowiednio 4486,05 m² i 5773,91 m². Warto dodać, że średnia dla obszaru rewitalizacji wyniosła 2902,91 m², a dla całej Gminy Miejskiej Szczytno – 4226,64 m². W pozostałych podobszarach rewitalizacji wartości tego wskaźnika były znacznie niższe niż średnia dla całej Gminy.

Analizując liczbę indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe w odniesieniu do liczby budynków mieszkalnych, zauważono przekroczenia średnich wartości dla Gminy w podobszarze rewitalizacji nr „22”, gdzie wartość wskaźnika wyniosła 0,79, podczas gdy średnia dla Gminy wynosiła 0,53 a średnia dla obszaru rewitalizacji – 0,44. W 2021 roku w podobszarze rewitalizacji nr „22” zidentyfikowano 47 indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe. W przypadku obszarów, gdzie duża liczba źródeł ciepła korzysta z paliw stałych, takich jak węgiel czy miął może to sugerować, że społeczność jest silnie uzależniona od tego rodzaju źródeł energii do ogrzewania budynków. W przypadku, gdy dużej liczbie gospodarstw domowych korzystających z paliw stałych towarzyszy niska efektywność energetyczna lub brak bardziej ekologicznych technologii, może to prowadzić do większej emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

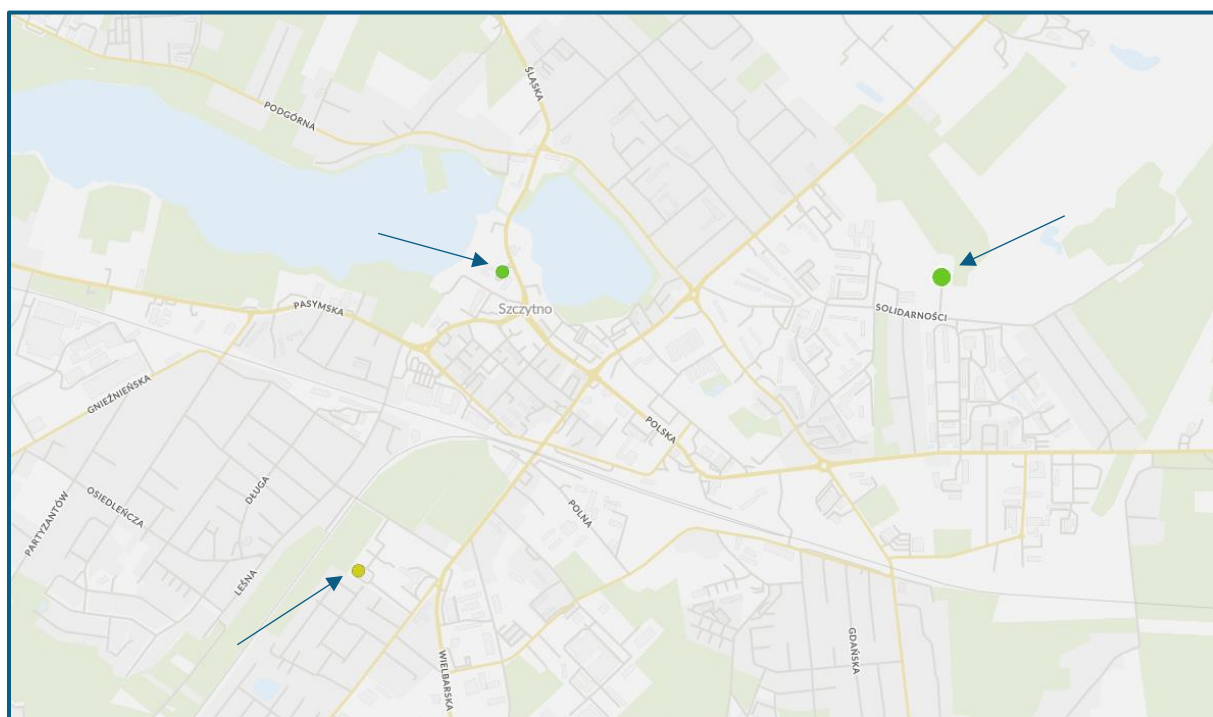
Ostatnim analizowanym obszarem w sferze środowiskowej było natężenie ruchu drogowego zbadane za pomocą wskaźnika określającego liczbę stwierdzonych zdarzeń drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Ogółem na obszarze rewitalizacji w 2021 roku odnotowano 147 zdarzeń drogowych, z największym wskaźnikiem w podobszarze rewitalizacji nr „6” - 9,31 przypadków na 100 mieszkańców. Obszary o wyższej liczbie zdarzeń drogowych mogą jednocześnie charakteryzować się większą ilością pojazdów i ruchem drogowym. Z kolei wysoka liczba pojazdów wiąże się z większymi emisjami zanieczyszczeń powietrza. To zanieczyszczenie

powietrza, generowane głównie przez spalanie paliw w pojazdach, stanowi istotne źródło niskiej emisji. Do produktów spalania wpływających na występowanie niskiej emisji zaliczyć można gazy: dwutlenek węgla CO₂, tlenek węgla CO, dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, np. benzo(a)piren oraz dioksyny, a także metale ciężkie (ołów, arsen, nikiel, kadm) i pyły zawieszone PM₁₀, PM_{2,5}.

Gmina Miejska Szczytno prowadzi program dotacyjny do wymiany urządzeń grzewczych na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Szczytnie w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowej i sposobu jej rozliczania z budżetu Miasta na dofinansowanie inwestycji związanych z ograniczeniem niskiej emisji w ramach programu „Czyste Powietrze – Warto Dbać”, polegającym na wymianie źródeł ciepła w budynkach lub lokalach mieszkalnych na terenie Miasta. Ponadto, w oparciu o porozumienie zawarte z Wojewódzkim Funduszem Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Olsztynie działa gminny punkt konsultacyjno-informacyjny programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, w którym udzielana jest pomoc w uzyskaniu dotacji w ramach rządowego programu „Czyste Powietrze”.

W ramach współpracy z Veolia Szczytno Sp. z o.o. w trzech lokalizacjach na terenie Miasta (ul. Solidarności – Veolia Sp. z o.o., ul. Sienkiewicza 1 – ratusz, ul. Sobieszczańskiego – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej) funkcjonuje automatyczny pomiar jakości powietrza za pomocą czujników AIRLY. Dane z czujników można śledzić poprzez stronę internetową <https://airly.org/map/pl>, dostępną również w serwisie internetowym Urzędu Miejskiego.

Rycina 10 Rozmieszczenie czujników jakości powietrza na terenie Miasta Szczytno

Źródło: Mapa jakości powietrza Airly [dostęp z dnia 15.12.2023 r.] <https://airly.org/map/pl>.

Jakość powietrza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego monitorowana jest w oparciu o trzy strefy: 2 miasta (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy i pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Są to: PL2801 miasto Olsztyn, PL2802 miasto Elbląg oraz PL2803 strefa

warmińsko-mazurska. Gmina Miejska Szczytno znajduje się w strefie warmińsko-mazurskiej. Według rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2022 roku, na terenie strefy warmińsko-mazurskiej nastąpiły przekroczenia poziomów jakości powietrza, a strefa warmińsko-mazurska została zakwalifikowana do stref klasy C dotyczących pyłu zawieszonego PM10 oraz bezno(a)pirenu.

Tabela 12 Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie warmińsko-mazurskiej w 2022 roku

OCHRONA ZDROWIA LUDZI											
Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	pył PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	pył PM2.5
A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1

klasa A – stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych

klasa B – stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji

klasa C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 7.29. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5) z „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2022”, opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie.

Innym problemem w sferze środowiskowej, zidentyfikowanym podczas wizji lokalnej i rozmów z przedstawicielami Urzędu Miejskiego, była naturalna degradacja terenów zieleni o. Problemy te zdiagnozowano na całym obszarze rewitalizacji i dotyczyły różnych terenów. Szczególnie istotnym podobszarem rewitalizacji w tej kwestii, był podobszar nr „15”, gdzie znajduje się użytek ekologiczny Mała Biel. Obszar ten podlega ochronie prawnej, co umożliwia utrzymanie terenów o naturalnym charakterze w obrębie miasta. Obecnie właściwe zagospodarowanie tego obszaru stanowi kluczowe wyzwanie dla dalszej ochrony środowiska i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju. Innymi terenami wymagającymi wsparcia były zaniedbane podwórka zlokalizowane przy ulicach: 3 Maja, Odrodzenia, ul. Chopina, 1 Maja, Pasymskiej, Sikorskiego oraz ulicy Ogrodowej. Zaniedbane podwórka sąsiedzkie często prowadzą do utraty terenów zieleni w mieście, a zaniedbana, zniszczona roślinność wpływa na lokalny ekosystem i zmniejsza ogólną ilość terenów zielonych dostępnych dla mieszkańców. Zaniedbane podwórka są również źródłem zanieczyszczeń np. zaśmiecania, co może mieć negatywny wpływ na jakość środowiska lokalnego i odbiór tej przestrzeni przez mieszkańców, ale także osoby przyjezdne. Dodatkowo, brak estetycznego otoczenia i obecność zanieczyszczeń mogą negatywnie wpływać na zdrowie psychiczne społeczności, prowadząc do zwiększenia stresu i obniżenia ogólnego samopoczucia.

W sferze środowiskowej za najważniejsze problemy ankietowani uznali:

- zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze, zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy, niedostateczną liczbę budynków poddanych termomodernizacji – podobszar rewitalizacji nr „4”,
- hałas przekraczający normy, niedostateczną liczbę kontenerów na odpady, niską świadomość ekologiczną mieszkańców, niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze, zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy, niedostateczną liczbę budynków poddanych termomodernizacji – podobszar rewitalizacji nr „6”,
- w przypadku podobszaru rewitalizacji nr „7” ankietowani nie stwierdzili znacznych problemów w sferze społecznej,
- hałas przekraczający normy, niską świadomość ekologiczną mieszkańców, niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze, zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy, niedostateczną liczbę budynków poddanych termomodernizacji – podobszar rewitalizacji nr „14”
- niedostateczną liczbę kontenerów na odpady, niską świadomość ekologiczną mieszkańców, niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze, zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy – podobszar rewitalizacji nr „15”,
- hałas przekraczający normy, zanieczyszczone ciekłe wodne, znaczną ilość „dzikich wysypisk śmieci”, niedostateczną liczbę kontenerów na odpady, niską świadomość ekologiczną mieszkańców, niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze, zanieczyszczenie powietrza generowane przez zakłady przemysłowe, zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy, niedostateczna liczba budynków poddanych termomodernizacji – podobszar rewitalizacji nr „22”. Szczegóły przedstawia poniższa tabela – skalę natężenia problemu przedstawiono za pomocą kolorów od zielonego do czerwonego, gdzie czerwony oznaczał największe natężenie negatywnego zjawiska w badanych podobszarze rewitalizacji.

Tabela 13 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych

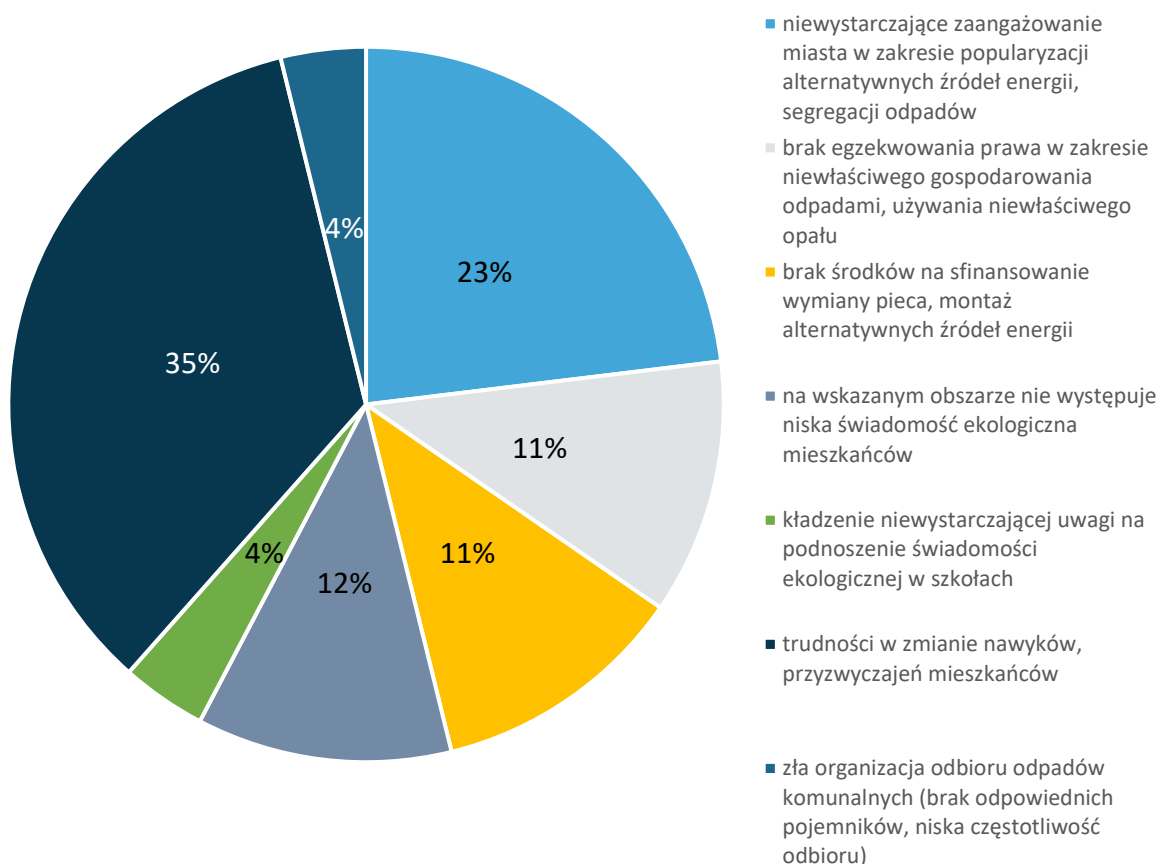
SFERA ŚRODOWISKOWA						
Analizowane zjawisko:	Podobszary rewitalizacji:					
	"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"
hałas przekraczający normy	2,80	4,25	2,67	3,80	3,00	3,63
zanieczyszczone ciekłe wodne	3,20	3,50	3,33	2,80	1,00	4,13
znaczna ilość „dzikich wysypisk śmieci”	2,80	3,50	1,67	3,20	3,00	4,00
niedostateczna ilość kontenerów na odpady	2,60	4,00	2,33	3,20	4,00	3,88
niska świadomość ekologiczna mieszkańców	3,20	4,75	3,00	4,60	5,00	4,75
niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	2,60	4,75	2,33	3,80	5,00	4,75
zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze	3,60	4,25	2,67	3,80	5,00	4,50
zanieczyszczenie powietrza generowane przez zakłady przemysłowe	3,00	3,50	1,33	2,60	2,00	3,88
zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy	3,60	4,25	2,67	4,00	4,00	4,25
niedostateczna liczba budynków poddanych termomodernizacji	3,60	3,75	2,00	4,40	2,00	3,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych w dniach od 11 maja do 12 czerwca 2023 r.

Badanie ankietowe, zawierało również pytanie dotyczące przyczyn, dla których mieszkańcy wykazują niską świadomość ekologiczną. Najwięcej respondentów za główną przyczynę niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców uznało niewystarczające zaangażowanie miasta w promocję alternatywnych źródeł energii oraz segregację odpadów (35%), co świadczy o konieczności intensyfikacji działań informacyjnych i edukacyjnych. Problematyczny okazał także brak egzekwowania prawa w zakresie niewłaściwego gospodarowania odpadami i używania nieodpowiedniego opału (11%), co wymaga skuteczniejszych środków kontrolnych. Brak środków finansowych na wymianę pieców czy montaż alternatywnych źródeł energii (11%) podkreśla potrzebę wprowadzenia programów wsparcia finansowego dla mieszkańców. Najmniejsza liczba ankietowych wskazała na zbyt małe skupienie na podnoszeniu świadomości ekologicznej w szkołach (4%) oraz na trudności w zmianie nawyków mieszkańców (4%), a także złą organizację odbioru odpadów komunalnych (4%). Należy także zaznaczyć, że część osób (12%) uznała, że na obszarze rewitalizacji nie występuje problem z niską świadomością

ekologiczną mieszkańców, byli to respondenci oceniający podobszar rewitalizacji nr „4”, „6” i „7”. Szczegółowe odpowiedzi na zadane pytanie przedstawia poniższa rycina.

Jaka jest według Pani/Pana główna przyczyna niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców?

Rycina 11 Przyczyny niskiej świadomości ekologicznej na obszarze rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na obszarze rewitalizacji:

- brak odpowiedniego zagospodarowania terenów zieleni,
- zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze,
- zanieczyszczenie powietrza generowane przez ruch samochodowy,
- niedostateczna ilość kontenerów na odpady,
- niedostateczna liczba budynków poddanych termomodernizacji.

3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sfera przestrzenno-funkcjonalna na obszarze rewitalizacji poddana była analizie wskaźnikowej w ujęciu: dostępności infrastruktury publicznej (liczby obiektów infrastruktury sportowej - boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców, liczby ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, liczby centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców oraz liczby placówek oświatowych (szkół, przedszkoli wraz z filiami) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym). Zbadano także jakość terenów publicznych (liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców, podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 i w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców) oraz dostępność komunikacyjną (liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców). Szczegółowe wyniki analizy zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 14 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno

Nazwa wskaźnika		SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA							
		Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji						Wartość średnia dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla gminy
		"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"		
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,02	1,92	0,23	0,12	0,46	0,46	0,53	0,39
	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,00	3,20	1,69	0,47	1,25	0,95	1,26	0,60
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,16	0,04	0,06

	Liczba placówek oświatowych (szkół, przedszkoli wraz z filiami) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,40	6,10	1,09	0,61	1,25	1,36	1,80	0,84
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	0,85	2,35	0,65	0,03	0,57	0,24	0,78	0,49
JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	0,12	5,20	2,83	0,47	0,65	0,40	1,61	0,67
	Liczba podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców	0,01	0,27	0,31	0,09	0,22	0,10	0,17	0,09
	Liczba podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców	0,02	0,27	0,15	0,08	0,04	0,00	0,09	0,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno.

Wyniki analizy wskaźnikowej dostępności infrastruktury publicznej oraz komunikacyjnej na obszarze rewitalizacji rzucają światło na istotne problemy w kilku badanych podobszarach. W szczególności, podobszary numer „4” i „14” charakteryzują się znacznym deficytem obiektów infrastruktury sportowej, z wartościami wskaźników wynoszącymi odpowiednio 0,02 i 0,12. Należy jednak nadmienić, iż bezpośrednio z podobszarem „4” graniczy Stadion Miejskiego Ośrodka Sportu w Szczytnie, a sam podobszar znajduje się tuż przy Jeziorze Domowym Dużym, wokół którego biegnie ścieżka rowerowa, przez co w omawianym podobszarze rewitalizacji nie widzi się konieczności tworzenia nowych przestrzeni o charakterze sportowym, a wręcz nie byłoby możliwości wygospodarowania takowej przestrzeni. Inaczej sytuacja kształtuje się w podobszarze nr „14”, który znajduje się w centrum miasta. Z uwagi na gęstość zabudowy, nie jest możliwe wygospodarowanie nowych przestrzeni rekreacyjno-sportowych, należy jednak mieć na uwadze, że na tym podobszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest kilka podwórek sąsiedzkich, które po odpowiednim przekształceniu, mogłyby takowe funkcje pełnić. Niewystarczająca liczba placów zabaw, zwłaszcza w obszarze „14” (wartość wskaźnika 0,47) oraz brak centrów aktywności mieszkańców w obszarach „4”, „6”, „7” i „14” pogłębiają wyzwania związane z dostępnością miejsc spotkań i rozrywki dla społeczności lokalnej.

Dodatkowo, z analizy wynikałoby, że problematyczna jest również dostępność placówek oświatowych, gdzie wskaźniki dla podobszarów „14” (wartość wskaźnika 0,61) i „4” (wartość wskaźnika 0,4). Co ważne, w tym zakresie analizowano wyłącznie placówki zlokalizowane na 6 podobszarach rewitalizacji, natomiast analizując całe miasto Szczytno nie stwierdza się konieczności tworzenia nowych placówek i zwiększania liczby miejsc przedszkolnych. Przedszkolami funkcjonującymi w mieście Szczytno są: "Jaś i Małgosia" Przedszkole Niepubliczne Urszula Wielk, Miejskie Przedszkole nr 1 "Bajka", Miejskie Przedszkole nr 2 "Fantazja", Miejskie Przedszkole nr 9 "Kubuś Puchatek", Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 "Promyczek", Niepubliczne Przedszkole "Siódme Niebo", Niepubliczne Przedszkole Specjalne "Kraina Promyka", Przedszkole Niepubliczne „Smyk”, Przedszkole Niepubliczne Kinderland, Przedszkole przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Szczytnie.

Kolejnym wskaźnikiem, który wypadł gorzej od średniej gminnej była liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) przypadająca na 100 mieszkańców, problem ten zdiagnozowano w czterech badanych podobszarach rewitalizacji. Brak wystarczającej liczby centrów aktywności może prowadzić do ograniczenia dostępu mieszkańców do kulturalnych i edukacyjnych zasobów oraz miejsc spotkań społecznych. Ponadto, takie braki mogą wpływać na utrudnienie integracji społeczności lokalnej oraz ograniczenie możliwości rozwijania się pasji i zainteresowań mieszkańców.

W kontekście dostępności komunikacyjnej, niższe wartości wskaźników liczby czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców, od średniej gminnej, odnotowano w podobszarach „14” (wartość wskaźnika 0,03) i „22” (wartość wskaźnika 0,24). Pomimo tych różnic, analiza nie wskazuje jednoznacznie na konieczność zwiększenia liczby przystanków autobusowych, lecz sugeruje potrzebę usprawnienia działalności istniejących linii autobusowych. Ograniczenia w dostępności komunikacyjnej mogą być przekształcone poprzez efektywne zarządzanie trasami i usługami transportu publicznego, co pozwoli mieszkańcom łatwiej przemieszczać się po różnych częściach miasta.

Ostatnim badanym obszarem w sferze przestrzenno-funkcjonalnej była jakość terenów publicznych. Opisane w problemach występujących w sferze społecznej zjawisko alkoholizmu powiązane jest również z lokalizacją punktów sprzedaży wyrobów alkoholowych. Rozmieszczenie w przestrzeni punktów sprzedaży alkoholu wpływa na jakość i odbiór terenów publicznych. Analiza dostępności obiektów świadczących usługi sprzedaży alkoholu wykazała występowanie negatywnych zjawisk na podobszarach nr „6” oraz „7”, dla których liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców wynosiła odpowiednio 5,2 i 2,8. Co jest wartością wyższą niż średnia dla Gminy Miejskiej Szczytno – 0,67. Ostatnie dwa badane wskaźniki dotyczyły liczby podmiotów działających w podsekcji 64.92.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców i liczby podmiotów działających w podsekcji 92.00.Z PKD 2007 na 100 mieszkańców.

Według PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) podklasa 64.92.Z obejmuje działalność związaną z usługami finansowymi dotyczącymi przede wszystkim udzielania kredytów przez instytucje nieobjęte pośrednictwem pieniężnym, tj.:

- udzielanie kredytów konsumpcyjnych,

- finansowanie handlu międzynarodowego,
- zapewnienie długoterminowego finansowania działalności przemysłowej,
- pożyczki pieniężne poza systemem bankowym,
- udzielanie kredytów mieszkaniowych przez specjalistyczne instytucje, nieprzyjmujące depozytów,
- udzielanie pożyczek pod zastaw (np. działalność lombardów).

Podklasa ta nie obejmuje:

- udzielania kredytów mieszkaniowych przez specjalistyczne instytucje przyjmujące depozyty, sklasyfikowanego w 64.19.Z,
- leasingu operacyjnego, sklasyfikowanego w dziale 77 w odpowiednich podklasach według rodzaju dzierżawionych dóbr,
- działalności związanej z przyznawaniem dotacji przez organizacje członkowskie, sklasyfikowanej w 94.99.Z.

W przypadku badanego wskaźnika najmniej korzystne wyniki odnotowano w podobszarze rewitalizacji nr „6” (wartość wskaźnika 0,27), „7” (wartość wskaźnika 0,31), „15” (wartość wskaźnika 0,22) oraz „22” (wartość wskaźnika 0,1), przy czym średnia dla obszaru rewitalizacji wynosiła 0,17, a średnia dla Gminy Miejskiej Szczytno 0,09.

Według PDK (Polskiej Klasyfikacji Działalności) podklasa 92.00.Z obejmuje działalność w zakresie gier losowych i zakładów wzajemnych, taką jak:

- sprzedaż losów na loterie,
- eksploatacja automatów do gier hazardowych na monety,
- obsługa stron internetowych z wirtualnymi grami losowymi,
- działalność bukmacherska oraz pozostała działalność w zakresie zakładów wzajemnych,
- zakłady wyścigów konnych,
- działalność kasyn, włączając "pływające kasyna".

W przypadku tego wskaźnika, negatywne wartości osiągnęły podobszary rewitalizacji nr: „6” (wartość wskaźnika 0,27), „7” (wartość wskaźnika 0,15) i „14” (wartość wskaźnika 0,08), przy czym średnia dla obszaru rewitalizacji wynosiła 0,09, a średnia dla Gminy Miejskiej Szczytno 0,06.

Należy podkreślić, że przedstawione dane dotyczą podmiotów, które zarejestrowały swoją działalność na obszarze rewitalizacji i choć formalne rejestracje są istotne dla uregulowania prawnych aspektów, to jednak nie zawsze odzwierciedlają one rzeczywiste miejsce świadczenia usług czy prowadzenia działalności przez dany podmiot gospodarczy. Dlatego też, pomimo rejestracji w konkretnym obszarze, dane te powinny być traktowane głównie jako informacyjne, a nie jednoznaczne potwierdzenie lokalizacji rzeczywistej działalności przedsiębiorstwa.

Przestrzenie publiczne odgrywają fundamentalną rolę w życiu lokalnych społeczności, mając znaczący wpływ na ich rozwój i wspólne doświadczenia. To w tych przestrzeniach mieszkańcy spotykają się, integrują, budują relacje oraz dzielą się swoimi doświadczeniami. Tereny zielone, place i skwery nie tylko służą jako miejsca rekreacji, ale także sprzyjają aktywności fizycznej, wspierając zdrowy styl życia społeczności. Poniższa tabela przedstawia najważniejsze

przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich aktualnego przeznaczenia oraz problemami z jakimi się zmagają.

Tabela 15 Ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji

Nazwa, lokalizacja	Aktualne przeznaczenie, zagospodarowanie, odbywające się wydarzenia	Aktualne problemy pojawiające się w przestrzeni (techniczne i społeczne)
Plac Juranda, ul. Sienkiewicza – podobszar rewitalizacji nr „6”	parking	zanieczyszczenia, wandalizm
Mała Biel, ul. Żeromskiego – podobszar rewitalizacji nr „15”	edukacyjna, rekreacyjna	przestępczość, wandalizm, zanieczyszczenia
Teren zielony przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie - podobszar rewitalizacji nr „22”	rekreacja	zanieczyszczenia, miejsce opustoszałe, niebezpieczne
Skwer im. Krzysztofa Klenczona, ul. Sienkiewicza – podobszar rewitalizacji nr „6”	rekreacja	zanieczyszczenia
Teren Zielony przy Jeziorze Domowym Dużym – podobszar rewitalizacji nr „6” i „4”	rekreacja	wandalizm, zanieczyszczenia
Skwer Lecha Kaczyńskiego, ul. Warszawska – podobszar rewitalizacji nr „14”	rekreacja	zanieczyszczenia
Molo w Szczytnie nad Jezioro Domowym Dużym – podobszar rewitalizacji nr „6”	rekreacja	wandalizm
Targowisko Miejskie, ul. Stefana Żeromskiego – podobszar rewitalizacji nr „15”	targowisko	zanieczyszczenia
Plaża Miejska w Szczytnie – podobszar rewitalizacji nr „6”	kąpielisko	zanieczyszczenia, wandalizm
Teren Zielony przy Jeziorze Domowym Małym, Plac Wolności – podobszar rewitalizacji nr „7”	rekreacja	wandalizm
Teren zielony przy ul. Pasymskiej – podobszar rewitalizacji nr „6”	rekreacja	wandalizm

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Szczytnie.

Głównymi problemami z jakimi zmagają się wymienione przestrzenie są zanieczyszczenia w postaci zaśmiecania obszaru, a także wszechobecny wandalizm. Zanieczyszczenia środowiska w postaci odpadów stanowią zagrożenie dla zdrowia mieszkańców oraz estetyki otoczenia. W miejscach publicznych, takich jak tereny zieleni czy place, nadmierne zanieczyszczenia mogą ograniczać atrakcyjność tych przestrzeni, wpływając negatywnie na komfort użytkowników oraz ich zdolność do korzystania z tych obszarów rekreacyjnych. Wandalizm natomiast często manifestuje się w postaci niszczenia mienia, infrastruktury i graffiti. To nie tylko narusza estetykę miejsc publicznych, ale również tworzy atmosferę niepewności i niezabezpieczenia. Działania wandalów mogą ograniczać dostępność przestrzeni publicznych dla mieszkańców

oraz prowadzić do degradacji infrastruktury, co wymaga dodatkowych nakładów finansowych na naprawę i utrzymanie.

Charakteryzujące się szczególnie niską jakością terenów publicznych były:

Plac Juranda, ul. Sienkiewicza – podobszar rewitalizacji nr „6” – jest to plac znajdujący się tuż przy Urzędzie Miejskim, który z uwagi na swoją lokalizację, stanowi potencjalne serce miasta i idealną wizytówkę lokalnej społeczności. Aktualnie jednak, zamiast pełnić funkcję centralnej przestrzeni miejskiej, jest wykorzystywany głównie jako parking. Parking ten ogranicza jego społeczne zastosowanie, a także wpływa na estetykę otoczenia w centralnej części miasta. Dodatkowym problemem tego miejsca, zauważonym przez interesariuszy warsztatów rewitalizacyjnych, jest wzmożona aktywność wandalizmu na placu oraz gromadzenie się osób spożywających alkohol. Te zjawiska negatywnie wpływają na bezpieczeństwo i wizerunek miejsca, czyniąc je mniej atrakcyjnym dla mieszkańców i turystów.

Rycina 12 Plac Juranda

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 28.11.2023 r.

Rycina 13 Tablice edukacyjne – użytek ekologiczny "Mała Biel"

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 28.11.2023 r.

wandalizmu, które są częstym zjawiskiem na tym terenie. Młode osoby, poszukujące miejsca do wyładowania energii, są głównymi sprawcami tych aktów. Mimo negatywnych zjawisk, obszar ten posiada ogromny potencjał w aspekcie społecznym i ekologicznym. Ścieżki dydaktyczne, plac zabaw, trasy pieszo-rowerowe czy strefa sensoryczna tworzą miejsca spotkań mieszkańców na świeżym powietrzu, sprzyjając integracji poprzez wspólne korzystanie z tych przestrzeni. Warto podkreślić, że obszar ten nie tylko dostarcza przyjemności rekreacyjnych dla rodzin i dzieci, ale również pełni funkcję edukacyjną. Ścieżki dydaktyczne, staw jako element ekosystemu, a także strefa sensoryczna (ścieżka sensoryczna i ogródki szkolno-przedszkolne) tworzą możliwości podnoszenia świadomości ekologicznej lokalnej społeczności. Wspierając aktywność edukacyjną, „Mała Biel” może stać się platformą do propagowania postaw proekologicznych

i promowania zrównoważonego stylu życia. Odpowiednie zagospodarowanie i utrzymywanie tego terenu nie tylko poprawi jego atrakcyjność ale także przyczyni się do zwiększenia integracji mieszkańców na świeżym powietrzu. Aby jeszcze skuteczniej wykorzystać potencjał tego obszaru, istotne jest wprowadzenie monitoringu i działań prewencyjnych, które zminimalizują występowanie aktów wandalizmu. Z kolei współpraca z lokalną społecznością, organizowanie wydarzeń edukacyjnych oraz promowanie aktywności rekreacyjnych przyczynią się do zacieśnienia więzi społecznych i budowy większej świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

„Mała Biel”, ul. Żeromskiego – podobszar rewitalizacji nr „15” – obszar o znaczeniu ekologicznym, który podlega ochronie prawnej. W skład tego obszaru wchodzi otwarte tereny zieleni, ścieżka dydaktyczna, plac zabaw, wytyczone trasy pieszo-rowerowe oraz strefa sensoryczna. Niestety, obserwuje się degradację lokalnych ścieżek pieszo-rowerowych, ścieżki ekologicznej i placu zabaw. Brak miejskiego monitoringu w tym miejscu sprzyja różnym formom

Teren zielony (park) przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie – podobszar rewitalizacji nr „22. Teren zielony powstał w 1906 roku, a utworzył go szczycieński przemysłowiec Richard Anders i ofiarował mieszkańcom miasta. W pierwotnej formie teren ten obsadzony był licznymi egzotycznymi gatunkami drzew i krzewów. Wzbogacono go o elementy takie jak staw i niewielki amfiteatr, alejki, boiska do gier zespołowych oraz kort tenisowy. Ogrodnicy zatrudnieni przez Andersa dbali o utrzymanie porządku. Centralnym punktem terenu zielonego stał się pomnik-fontanna Bismarcka, odsłonięty 1 czerwca 1911 roku. Choć obecnie pozostały jedynie fragmenty tego charakterystycznego pomnika, na przedwojennych pocztówkach można go było podziwiać w pełnej okazałości. Park stał się popularnym miejscem spacerów dla wszystkich mieszkańców Szczytna, przyciągając zwłaszcza rodziny z dziećmi – choć brakowało tam placów zabaw. W okresie powojennym dokonała się negatywna rewolucja w krajobrazie parku. Stopniowo uległ on dewastacji, a myślenie o zachowaniu jego pierwotnego piękna było wówczas niemal nieistniejące. Niedługo potem obszar ten został opanowany przez chaszczową roślinność, a zaniedbana flora utraciła swój dawny urok.

Rycina 14 Plac zabaw zlokalizowany w granicach użytku ekologicznego "Mała Biel"

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 28.11.2023 r.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej za najważniejsze problemy ankietowani uznali:

- niską estetykę przestrzeni publicznej, niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę drogową, niedostateczne oświetlenie dróg, przestrzeni publicznej, niedostateczną ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz zdewastowane, opuszczone tereny – podobszar rewitalizacji nr „4”,
- niską estetykę przestrzeni publicznej, brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, niedostateczne rozwiązania związane z bezpieczeństwem drogowym (przejścia dla pieszych, skrzyżowania), niedostateczne oświetlenie dróg, przestrzeni publicznej, niedostateczną ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami, zdewastowane, opuszczone tereny, niską jakość i różnorodność podstawowych usług, niewystarczającą ofertę

kulturalną, niewystarczającą ofertę sportowo-rekreacyjną – podobszar rewitalizacji nr „6”,

- zdewastowane, opuszczone tereny – podobszar rewitalizacji nr „7”,
- niską estetykę przestrzeni publicznej, brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami, zdewastowane, opuszczone tereny – podobszar rewitalizacji nr „14”
- niską estetykę przestrzeni publicznej, niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę drogową, brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, niedostateczne oświetlenie dróg, przestrzeni publicznej, niedostateczną ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami, brak poczucia bezpieczeństwa, niewystarczającą ofertę kulturalną, niewystarczającą ofertę sportowo-rekreacyjną – podobszar rewitalizacji nr „15”,
- niską estetykę przestrzeni publicznej, niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę drogową, brak spójnego systemu ścieżek rowerowych, niedostateczne rozwiązania związane z bezpieczeństwem drogowym (przejścia dla pieszych, skrzyżowania), niedostateczne oświetlenie dróg, przestrzeni publicznej, niedostateczną ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami, zdewastowane, opuszczone tereny, niską jakość i różnorodność podstawowych usług, niewystarczającą ofertę kulturalną, niewystarczającą ofertę sportowo-rekreacyjną, brak poczucia bezpieczeństwa – podobszar rewitalizacji nr „22”. Szczegóły przedstawia poniższa tabela – skalę natężenia problemu przedstawiono za pomocą kolorów od zielonego do czerwonego, gdzie czerwony oznaczał największe natężenie negatywnego zjawiska w badanych podobszarze rewitalizacji.

Tabela 16 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNA						
Analizowane zjawisko:	Podobszary rewitalizacji:					
	"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"
niska estetyka przestrzeni publicznej	3,80	3,75	3,00	3,80	4,00	4,38
niedostatecznie rozwinięta infrastruktura drogową	3,60	3,25	2,67	3,00	4,00	4,38
brak spójnego systemu ścieżek rowerowych	3,20	4,50	2,33	4,20	5,00	4,88
niedostateczne rozwiązania związane z bezpieczeństwem drogowym (przejścia dla pieszych, skrzyżowania)	3,20	3,75	2,00	2,80	3,00	4,00

niedostateczne oświetlenie dróg, przestrzeni publicznej	3,60	3,75	2,67	3,40	5,00	4,25
niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych	3,60	4,25	3,00	3,40	5,00	4,75
bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami	3,20	5,00	2,00	4,20	5,00	4,25
zdeprawowane, opuszczone tereny	3,80	4,50	3,67	3,80	3,00	4,38
niska jakość i różnorodność podstawowych usług	3,20	3,75	2,00	2,80	3,00	4,38
brak poczucia bezpieczeństwa	3,20	2,75	2,33	2,60	4,00	3,75
niewystarczająca oferta kulturalna	3,40	4,25	2,33	2,80	5,00	4,75
niewystarczająca oferta sportowo-rekreacyjna	3,40	4,00	1,67	3,00	5,00	4,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych w dniach od 11 maja do 12 czerwca 2023 r.

Główne problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występujące na obszarze rewitalizacji:

- nieodpowiednie zagospodarowanie przestrzeni pogarszające jego funkcjonalność – Plac Juranda,
- niska estetyka i jakość terenów publicznych, spowodowana występowaniem, zdeprawowanych, zaśmieconych terenów i pustostanów,
- wzmożona aktywność wandalizmu, negatywnie wpływająca na wizerunek miejsca i poczucie bezpieczeństwa,
- zaniedbane tereny zieleni, degradacja roślinności.

3.3.5. Sfera techniczna

Problemy w sferze technicznej występujące w obszarze rewitalizacji są ściśle powiązane z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Na potrzeby analizy wskaźnikowej przeprowadzonej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno przeanalizowano stan techniczny przestrzeni publicznej, wykorzystano do tego trzy wskaźniki. Pierwszym z nich była liczba budynków mieszkalnych w złym stanie technicznym w ogólnej liczbie budynków

mieszkalnych. Wartości wskaźnika były wyższe niż średnia dla Gminy Miejskiej (0,00) dla podobszaru „7” – wartość wskaźnika 0,04, „14” – wartość wskaźnika 0,01 oraz „15”- wartość wskaźnika 0,01. Oznacza to, że część budynków na obszarze rewitalizacji znajduje się w niezadowolającym stanie technicznym, co może prowadzić do różnorodnych zagrożeń dla mieszkańców oraz wymagać pilnych działań naprawczych i modernizacyjnych. Drugim badanym wskaźnikiem była liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych. Wskaźnik ten pozwolił wykazać takie obiekty na terenie całego obszaru rewitalizacji, jednak średnia dla Gminy przekroczona została w przypadku podobszarów rewitalizacji „4” – wartość wskaźnika 1,00, „6” – wartość wskaźnika 0,78 oraz „15” – wartość wskaźnika 0,66, przy czym średnia dla Gminy wynosiła 0,53. Ostatnim badanym wskaźnikiem w tym zakresie była liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych, wartość średnia dla Gminy wynosząca 0,25 przekroczona została w 4 z 6 podobszarów rewitalizacji – „6”- wartość wskaźnika 0,60, „7” – wartość wskaźnika 0,39, „14” – wartość wskaźnika 0,28 oraz „15” – wartość wskaźnika 0,29. Analiza pozwoliła wykazać, że aby skutecznie poprawić jakość życia mieszkańców oraz przywrócić pierwotny urok obszaru rewitalizacji wymagane jest kompleksowe podejście, uwzględniające zarówno aspekty mieszkaniowe, komunalne, jak i dziedzictwa kulturowego. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 17 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno

Nazwa wskaźnika		SFERA TECHNICZNA							Wartość średnia dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla gminy
		Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji								
		"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"			
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Liczba budynków mieszkalnych w złym stanie technicznym w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	0,00	0,00	0,04	0,01	0,01	0,00	0,01	0,004	
	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	1,00	0,78	0,38	0,50	0,66	0,09	0,57	0,53	

	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych	0,11	0,60	0,39	0,28	0,29	0,23	0,32	0,25
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	1,00	0,96	0,31	0,56	0,79	0,09	0,62	0,46
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno.

Kolejnym badanym obszarem była efektywność energetyczna – przeanalizowano ją na podstawie liczby obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych. Najwięcej obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji znajdowało się w podobszarze rewitalizacji „4” – wartość wskaźnika 1,00 oraz „6” – wartość wskaźnika 0,96. Wyższe wartości od średniej gminnej wynoszącej 0,46 odnotowano także w przypadku podobszaru rewitalizacji „14” i „15”. Ostatnim badanym wskaźnikiem w sferze technicznej była liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych – wskaźnik ten badał zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W przypadku obiektów komunalnych, problem ten odnotowano na całym obszarze rewitalizacji. Zatem przeprowadzona analiza wskaźnikowa pozwoliła stwierdzić, iż w obszarze rewitalizacji występują problemy związane ze złym stanem technicznym przestrzeni publicznej, niską efektywnością energetyczną budynków oraz niedostatecznym zapewnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Występowanie obiektów z złym stanem technicznym, obiektów zniszczonych czy opuszczonych w przestrzeni negatywnie wpływa na estetykę i odbiór analizowanego obszaru przez mieszkańców i osoby przyjezdne.

Na całym obszarze rewitalizacji zlokalizowane są najważniejsze instytucje publiczne pełniące funkcje administracyjne, kulturalno-oświatowe czy bezpieczeństwa i porządku publicznego w Gminie. Poniższa tabela przedstawia, ważne obiekty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, z uwzględnieniem, które z nich wymagają prac modernizacyjnych. Za najbardziej istotne w tym zakresie uznaje się: Miejską Bibliotekę Publiczną, Szkołę Podstawową nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie, Miejskie Przedszkole nr 9 w Szczytnie „Kubuś Puchatek”, Budynek Ratusza, Miejski Dom Kultury i Boisko „Orlik”.

Tabela 18 Ważne obiekty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Nazwa, lokalizacja	Funkcje, jakie obecnie pełni budynek (kulturalne, oświatowe, sportowe, mieszkaniowe, pustostan)	Stan techniczny (wewnętrzny, zewnętrzny) budynku i potrzeby inwestycyjne, termomodernizacyjne
„14”	Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie, ul. Polska 8	kulturalne	do remontu
„22”	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 2	oświatowe	do remontu
„22”	Miejskie Przedszkole nr 9 w Szczytnie „Kubuś Puchatek”, ul. Polna 16	oświatowe	do generalnego remontu
„6”	Przychodnia „Eskulap” ul. Tadeusza Kościuszki 22	opieka zdrowotna	do remontu
„6”	Muzeum Mazurskie w Szczytnie, ul. Sienkiewicza 1	kulturalne	dobry
„6”	Budynek komunalny, ul. Kościuszki 16	mieszkaniowe	do remontu
„6”	Budynek komunalny, ul. Kościuszki 18	mieszkaniowe	do remontu
„6”	Ruiny Zamku Krzyżackiego, ul. Sienkiewicza 1	kulturalne	bardzo dobry (nowa inwestycja)
„6”	Budynek Ratusza, ul. Sienkiewicza 1	organizacyjna	do remontu
„6”	Wieża ciśnień nr dz. 187/3 i 187/6 , ul. K. Klenczona	pustostan	do remontu
„7”	Pustostan, ul. Barcza 6	pustostan	do generalnego remontu
„22”	Zespół Opieki Zdrowotnej w Szczytnie: Szpital Powiatowy, ul. Marii Skłodowskiej – Curie 12	opieka zdrowotna	częściowo do remontu
„14”	Zespół Szkół nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego, ul. Polska 18	oświatowe	dobry

„4”	Zespół Szkół nr 1 w Szczytnie, ul. Adama Mickiewicza 10	oświatowe	dobry
„22”	Powiatowa Stacja Sanitaro – Epidemiologiczna w Szczytnie, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 8	opieka zdrowotna	do remontu
„6”	Kościół Chrześcijan Baptystów, ul. Sienkiewicza 3	religijna, kultu	do remontu
„14”	Parafia Ewangelicko – Augsburgska Szczytno, ul. Warszawska 1	religijna, kultu	do remontu
„6”	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Fryderyka Chopina, ul. Sienkiewicza 5	oświatowe	dobry
„7”	Pustostan, ul. Barcza 8	pustostan	do remontu
„22”	Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie, ul. Pola 4	organizacyjna	dobry
„14”	Urząd Skarbowy w Szczytnie, ul. Warszawska 5	organizacyjna	dobry
„14”	Pustostan, ul. Jana Lipperta 8	pustostan	do remontu
„14”	Miejski Dom Kultury w Szczytnie, ul. Polska 12	kulturalne	część budynku i pomieszczeń w dobrym stanie, część do remontu
„6”	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Szczytnie, ul. Kasprówicza 1	oświatowe	do remontu
„14”	Pustostan, ul. Tadeusza Kościuszki 9	pustostan	do generalnego remontu
„6”	Boisko „Orlik”	sportowe	nawierzchnie boisk do wymiany
„22”	Schronisko „Cztery Łapy”, ul. Łomżyńska 6	schronisko	do remontu
„6”	Baza Wodna Miejskiego Ośrodka Sportu, ul. K. Klenczona 2	sportowe	dobry

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Szczytnie.

Oprócz wspomnianych wyżej obiektów, w najbliższym czasie prac modernizacyjnych wymagają także niektóre kamienice i obiekty (zwłaszcza przy ulicach: Odrodzenia, Polskiej, Leyka, Mickiewicza, Warszawskiej, Kościuszki, 1 Maja, 3 Maja, Ogrodowej, Klenczona oraz Chrobrego). Obecnie nie są one w pełni wykorzystywane, jednak stanowią potencjał na stworzenie nowych, funkcjonalnych przestrzeni.

Rycina 15 Przykłady złego stanu technicznego lub niezagospodarowania obiektów zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji – 1-2. okolice ul. 3 Maja, 3. Strych Biblioteki Miejskiej, 4. Strych Przedszkola Miejskiego Kubuś Puchatek, 5. Budynek przy ul. Andersa 1

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 28.11.2023 r.

W sferze technicznej za najważniejsze problemy ankietowani uznali:

- zły stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych, zły stan techniczny infrastruktury drogowej – podobszar rewitalizacji nr „4”,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych, zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej – podobszar rewitalizacji nr „6”,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych – podobszar rewitalizacji nr „7”,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych, zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, zły stan techniczny infrastruktury drogowej – podobszar rewitalizacji nr „14”
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych – podobszar rewitalizacji nr „15”,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych, zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych, zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej – podobszar rewitalizacji nr „22”. Szczegóły przedstawia poniższa tabela – skalę natężenia problemu przedstawiono za pomocą kolorów od zielonego do czerwonego, gdzie czerwony oznaczał największe natężenie negatywnego zjawiska w badanych podobszarze rewitalizacji.

Tabela 19 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych

SFERA TECHNICZNA						
Analizowane zjawisko:	Podobszary rewitalizacji:					
	"4"	"6"	"7"	"14"	"15"	"22"
zły stan techniczny budynków mieszkalnych	3,80	4,00	3,33	4,40	4,00	3,50
zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych	4,00	4,75	3,00	4,40	3,00	3,50
zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej	3,00	4,75	2,00	3,80	3,00	3,50
zły stan techniczny infrastruktury drogowej	4,20	3,25	2,33	4,00	3,00	3,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych w dniach od 11 maja do 12 czerwca 2023 r.

Główne problemy w sferze technicznej występujące na obszarze rewitalizacji:

- występowanie obiektów przestrzeni publicznej wymagających remontów,
- występowanie gminnych obiektów nieużytkowanych i niedoposażonych, stanowiących duży potencjał dla działań społecznych i kulturalnych,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych,
- zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych.

3.4. LOKALNE POTENCJAŁY OBSZARU

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Miejskiej Szczytno istnieją różne instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, które pracują wspólnie, aby wspierać rozwój społeczności lokalnej. Ich działania obejmują rozszerzanie dostępu do kultury, możliwości rozrywki, aktywnych form spędzania czasu, w tym uprawiania sportu oraz pomoc dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Jednostki te mają duży potencjał do rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na tym obszarze i przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców. Są to między innymi:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) – jego głównym celem jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej, czy społecznej. Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej obejmują szereg działań mających na celu wsparcie mieszkańców w różnych aspektach życia. Siedziba Ośrodka mieści się pod adresem ul. Bohaterów Westerplatte 12 w Szczytnie (poza obszarem rewitalizacji). Jednostka realizuje zadania własne i zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej. Działalność Ośrodka wspiera osoby i rodziny w działaniach zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie do usamodzielnienia i umożliwienie funkcjonowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Wśród świadczeń pomocy społecznej wyróżnia się świadczenia pieniężne (np. zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne) oraz świadczenia niepieniężne (np. praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze). Należy jednak nadmienić, iż obecnie siedziba MOPS boryka się z wyzwaniem związanym z ograniczoną przestrzenią dostępną do prowadzenia dalszych działań co przekłada się na efektywność i jakość świadczonych usług. W ramach MOPS działa także **Klub Integracji Społecznej (KIS)**, którego celem jest realizacja działań umożliwiających osobie odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, a także pełnienie przez nią określonych ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu. Prowadzona w Klubie reintegracja społeczna i zawodowa ma zmniejszyć negatywne skutki występujących dysfunkcji poprzez takie usługi, jak: kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych nie podlegającym wykluczeniu społecznemu, nabywanie umiejętności zawodowych. KIS rozpoczął swoją działalność w grudniu 2003 roku, jego pracą koordynuje kierownik Sekcji pomocy środowiskowej i integracji społecznej. Zadaniem Klubu jest przede wszystkim wspieranie osób bezrobotnych z terenu gminy miejskiej Szczytno, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Formuła Klubu ma umożliwić wzrost aktywności życiowej, wyzwolenie się z bierności i uzyskanie narzędzi do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami na jakie napotykają osoby długoletnie bezrobotne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Szczytnie – znajduje się przy ul. Wielbarskiej 4 w Szczytnie. Jest to placówka świadcząca wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi lub psychicznymi. Jej celem jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnością aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, rozwijanie ich umiejętności społecznych i życiowych oraz wspieranie samodzielności.

Stowarzyszenie Pomocy na Rzecz Osób Niepełnosprawnych (SPRON) Warsztat terapii Zajęciowej – organizacja **SPRON** wpisana jest do Rejestru Instytucji Szkoleniowych jako niepubliczna instytucja szkoleniowa posiadająca uprawnienia do szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Jedną z prowadzonych nią placówek jest **Warsztat Terapii Zajęciowej**. Siedziba stowarzyszenia mieści się przy ul. Wielbarskiej 4 w Szczytnie. Organizacja zajmuje się pomocą osobom z niepełnosprawnościami, umożliwiając im rehabilitację społeczną i rehabilitację zawodową w zakresie uzyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Do działań SPRON należy m.in.: organizowanie zbiorów pieniężnych, poradnictwo dla osób upośledzonych umysłowo, współpraca z zakładami pracy, związkami zawodowymi, organizacjami społecznymi i kościołami w zakresie pomocy osobom potrzebującym, poradnictwo w sprawach modernizacji mieszkań oraz likwidacji barier architektonicznych dla osób chorych na stwardnienie rozsiane, promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy i inne.

„Klub Senior +” funkcjonuje przy ul. Solidarności w Szczytnie, uczestniczy w nim 20 seniorów nie zrzeszonych w stowarzyszeniach, w wieku 60+. Podopieczni placówki biorą udział w zajęciach edukacyjnych, takich jak nauka języków obcych oraz warsztatowych m.in. zajęciach plastycznych. Klub otwarty jest od poniedziałku do piątku.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Skłodowskiej Curie – budynek szkoły został wzniesiony w 1929 roku. Przed II wojną światową mieściło się tu Gimnazjum Realne dla młodzieży niemieckiej. Działania wojenne w 1945 r. spowodowały pożar bryły budynku z salami lekcyjnymi natomiast sala gimnastyczna została nienaruszona. Polska szkoła ruszyła 1 września 1954 r. w przeważającej większości wszystkie pomieszczenia były odnawiane jednak nigdy nie przeszły gruntownego remontu. W roku 2002 budynek szkoły i posesja zostały wpisane do Gminnego Rejestru Zabytków pod numerem A – 2227.

Miejski Dom Kultury – mieści się przy ul. Polskiej 12 w Szczytnie. Jest to instytucja kultury, której celem jest promowanie różnorodności kultury, sztuki i edukacji w społeczności lokalnej. Jego działania obejmują organizację warsztatów, szkoleń, wykładów z zakresu sztuki, muzyki, teatru czy literatury, wspierając tym samym rozwój edukacji kulturalnej wśród mieszkańców. Miejski Dom Kultury pełni ważną rolę w życiu społeczności lokalnej, wspierając rozwój kulturalny i edukacyjny oraz tworząc przestrzeń do aktywności artystycznej i społecznej. Oferuje także miejsce, gdzie mieszkańcy mogą spotykać się, wymieniać doświadczeniami i uczestniczyć w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych.

Miejska Biblioteka Publiczna – mieści się przy ul. Polskiej 8, nieopodal Miejskiego Domu Kultury. Jest to kolejna instytucja kultury pełniąca kluczową rolę w społeczności lokalnej. Jej głównym celem jest udostępnianie różnorodnych zasobów czytelniczych, edukacyjnych i informacyjnych mieszkańcom miasta. MBP zapewnia dostęp do bogatych zbiorów książek, czasopism, audiobooków i innych nośników kultury, umożliwiając rozwijanie zainteresowań czytelniczych

oraz poszerzanie wiedzy. Ponadto, biblioteka organizuje liczne wydarzenia kulturalne, takie jak spotkania autorskie, prelekcje, warsztaty czy spotkania czytelnicze, co wspiera integrację społeczności i promuje kulturę czytania. Działania MBP są skoncentrowane na wspieraniu edukacji, rozwijaniu umiejętności czytelniczych oraz stwarzaniu otwartej przestrzeni, w której mieszkańcy mogą korzystać z zasobów kultury i rozwijać swoje pasje.

Akademia Policji w Szczytnie - jest jednostką organizacyjną Policji w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jest uczelnią służb państwowych nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (posiadającą osobowość prawną). Siedziba Akademii mieści się przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 111 w Szczytnie. Misją Uczelni jest odkrywanie i przekazywanie prawdy z zakresu nauk społecznych w dyscyplinach nauki o bezpieczeństwie i nauki prawne, w szczególności dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego, poprzez prowadzenie badań, kształcenie kadr naukowych, doktorantów, studentów, słuchaczy, uczestników kursów i szkoleń oraz jej upowszechnianie.

Miejski Ośrodek Sportu w Szczytnie – został utworzony 1 września 2003r. jako jednostka budżetowa miasta Szczytno na podstawie uchwały X/78/03 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 24.06.2003r. Jest to instytucja, która zajmuje się szeroko pojętą promocją aktywności fizycznej i sportu w ramach lokalnej społeczności. Jego głównym celem jest stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zdrowego stylu życia oraz propagowanie różnorodnych form rekreacji i sportu wśród mieszkańców miasta. Przedmiotem działania Ośrodka jest: administrowanie obiektami, w celu zaspokajania potrzeb mieszkańców miasta i turystów w zakresie sportu, turystyki, organizowanie imprez rekreacyjnych i sportowych w tym międzyszkolnych. Zadania te Ośrodek realizuje przez: udostępnienie bazy sportowej i rekreacyjnej dla klubów i związków sportowych, stowarzyszeń kultury fizycznej oraz innych podmiotów społecznych i zawodowych jak również fizycznych, eksploatację, konserwację i rozbudowę bazy sportowej, turystycznej i rekreacyjnej oraz świadczenie usług zaspokajających potrzeby mieszkańców miasta i turystów w zakresie sportu, turystyki i rekreacji. Powyższe zadania realizowane są w następujących formach:

- przygotowanie obiektów na potrzeby imprez sportowych ujętych w rocznych kalendarzach imprez,
- wypożyczenie sprzętu umożliwiającego uprawianie sportu i turystyki,
- rozbudowa i unowocześnienie bazy materiałowo-technicznej służącej do prowadzenia działalności sportowej na terenie miasta,
- koordynacja imprez sportowych oraz inicjatyw w zakresie tworzenia i budowy urządzeń rekreacyjnych,
- świadczenie usług hotelarsko-gastronomicznych, transportowych, rekreacyjnych i rehabilitacyjnych,
- wynajem obiektów i terenów,
- organizowanie imprez rekreacyjnych i sportowych w tym międzyszkolnych.

Uniwersytet Trzeciego Wieku Seniorzy w Szczytnie – działa od 2019 roku i skupia ponad 130 osób. Jego siedziba znajduje się przy ulicy Chrobrego 4 w Szczytnie. Jego głównym celem jest oferowanie bogatej oferty zajęć i aktywności dla seniorów, umożliwiając im aktywny udział

w społeczeństwie po przejściu na emeryturę. Uniwersytet organizuje różnorodne, cykliczne zajęcia, takie jak malarstwo artystyczne, plastyczne, nauka języka angielskiego, gimnastyka, wycieczki rowerowe i inne wyjazdy. To miejsce, gdzie seniorzy mogą rozwijać swoje zainteresowania, zdobywać nowe umiejętności, utrzymywać formę fizyczną i czerpać radość z aktywnego spędzania czasu. Uniwersytet Trzeciego Wieku pełni funkcję społecznego centrum, tworząc przestrzeń do wymiany doświadczeń i nawiązywania nowych znajomości. Co istotne, wszystkie zajęcia są dostępne bezpłatnie.

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Szczytnie – działa od 2013 roku, jego siedziba znajduje się przy ul. Walentego Barczewskiego 1 w Szczytnie. Stowarzyszenie dąży do wszechstronnej edukacji, obejmującej obszary medycyny, nauk humanistycznych, kultury, nauk społecznych, ekonomii, nauk technicznych oraz nauk o ziemi i wszechświecie. Ponadto, stawia sobie za zadanie angażowanie społeczności lokalnej poprzez aktywizację osób starszych, promowanie zasad kulturalnego współżycia społecznego oraz rozwijanie aktywności intelektualnej, psychicznej i fizycznej zgodnie z indywidualnymi potrzebami członków. Poprzez organizację różnorodnych wydarzeń, takich jak wykłady, seminaria, konferencje, wycieczki, czy koncerty, Stowarzyszenie realizuje swoje cele, wspierając jednocześnie utrzymanie i budowanie więzi społecznych między różnymi pokoleniami oraz wspomagając osoby starsze, z niepełnosprawnościami, bezrobotne i chore. Ponadto, poprzez propagowanie wiedzy o lokalnej społeczności, kulturze i walorach turystycznych, organizacja pełni funkcję integracyjną, przyczyniając się do zacieśniania więzi społecznych i kształtowania świadomości lokalnej społeczności.

Muzeum Warmii i Mazur, Oddział Muzeum Mazurskie w Szczytnie – skupia się na gromadzeniu, przechowywaniu, dokumentowaniu i eksponowaniu dziedzictwa kulturowego i historycznego Szczytna. Jego siedziba mieści się przy ul. Sienkiewicza 1 w Szczytnie. Muzeum oferuje wystawy stałe takie jak: Historia Szczytna i okolic. Od pradziejów do współczesności, Kultura ludowa Mazurów, Ludowe kafle mazurskie, Meble i tkaniny mazurskie, Józef Balicki, Łowiectwo pasją życia, a także wystawy czasowe. Oprócz wystaw organizowane są tu również warsztaty, spotkania, konkursy, spotkania autorskie itp. Muzeum otwarte jest od wtorku do niedzieli.

Przedszkole Miejskie nr 9 „Kubuś Puchatek” – lokalizowane jest przy ul. Polnej 16 w Szczytnie. Przedszkole zajmuje się wszechstronnym rozwojem dzieci w wieku przedszkolnym. Jego głównym celem jest stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu, emocjonalnemu, fizycznemu i poznawczemu najmłodszych. W ramach przedszkola miejskiego oferowane są różnorodne zajęcia, takie jak zabawy edukacyjne, zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, które mają wspierać rozwój umiejętności interpersonalnych oraz kreatywność dzieci. Przedszkole pełni również funkcję przygotowawczą do późniejszej edukacji szkolnej. Ponadto Przedszkole oferuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną, kąsik logopedyczny oraz zajęcia adaptacyjne. Do przedszkola uczęszcza 180 dzieci, w tym 15 z nich posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, a 3 orzeczenie o niepełnosprawności.

Gmina Miejska Szczytno wyróżnia się również jako miejsce wielokulturowe, gdzie różnorodność kultur i tradycji tworzy bogatą tożsamość lokalną. **Potencjał turystyczny** Gminy, może wspomagać lokalną gospodarkę oraz poszerzać ofertę kulturalną. Elementy wchodzące w skład tego potencjału obejmują:

Zamek Krzyżacki – wraz z częścią rekreacyjną nad Jeziorem Domowym Dużym w Szczytnie zrewitalizowany został w ramach projektu „Zamek krzyżacki w Szczytnie – nowy produkt turystyczny na mapie województwa warmińsko-mazurskiego” dofinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 oraz ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Rewitalizacja ta zakończyła się w czerwcu 2021 roku. Jej celem było m.in. wydobywanie i wyeksponowanie dla zwiedzających elementów zamku, które do tej pory ukryte były w ziemi (skrzydło wschodnie z przejazdem bramnym, wieża południowo-wschodnia i mury obronne). Dzięki zrealizowanej inwestycji mieszkańcy miasta zyskali nowy obiekt, który w znacznym stopniu zwiększył atrakcyjność Miasta Szczytno wśród turystów. Koszt projektu wyniósł 15 756 857,05 zł, a dofinansowanie inwestycji ze środków Unii Europejskiej 7 757 886,62 zł. Zaledwie w 3 miesiące po zakończeniu realizacji projektu zamek odwiedziło 100 tysięcy osób. Obecnie rocznie zamek odwiedza około 120 tysięcy osób. Z uwagi na lokalizację zamku nad samym jeziorem, turysta ma możliwość skorzystania z pobliskiej plaży miejskiej i bazy wodnej, które również stanowią potencjał turystyczny.

Miasto Cittaslow – 7 grudnia 2020 roku Miasto Szczytno dołączyło do Sieci Miast Dobrego Życia „Cittaslow”. Idea Cittaslow wywodzi się z ruchu Slow Food i narodziła się we Włoszech w 1998 roku. Rok później cztery włoskie miasteczka powołały do życia międzynarodowe stowarzyszenie Cittaslow. Pierwsze miejscowości z Polski przystąpiły do sieci „miast dobrej jakości życia” w 2006 roku dzięki czemu kilkanaście miesięcy później powołano Polską Krajową Sieć Miast Cittaslow. Miasta spod znaku ślimaka przyjmują wspólne cele dla polepszania jakości życia mieszkańców i przybliżania kultury dobrego życia. Przede wszystkim stawiają na działania prospołeczne i prośrodowiskowe, dbają o zachowanie niepowtarzalnego charakteru każdego z miast poprzez odnowę zabytków oraz pielęgnowanie lokalnej wytwórczości i kuchni. Charakterystyczną cechą miast Cittaslow jest również rozwijanie tradycji gościnności. Do dobrych praktyk Gminy Miejskiej Szczytno w ramach Cittaslow zalicza się: uzupełnienie Placu Juranda o meble miejskie wypełnione zielenią, powstanie klombu kwiatowego w kształcie ślimaka, organizację różnych koncertów i wydarzeń kulturalnych (Dni i Noce Szczytna, Jarmarki okolicznościowe, koncerty różnych kultur, Święto Mazurskiego Kartoflaka), organizację Tygodnia Cittaslow, współpracę międzynarodową z miastami partnerskimi: Hertzen, Soleczniki Batocina, współpracę w ramach programu Erasmus +, sadzenie drzew, budowanie nowego mieszkalnictwa, inicjatywy promujące sport, działania nawiązujące do turystyki i rekreacji (jak np. uruchomienie Punktu Informacji Turystycznej na Zamku Krzyżackim) i wiele innych.

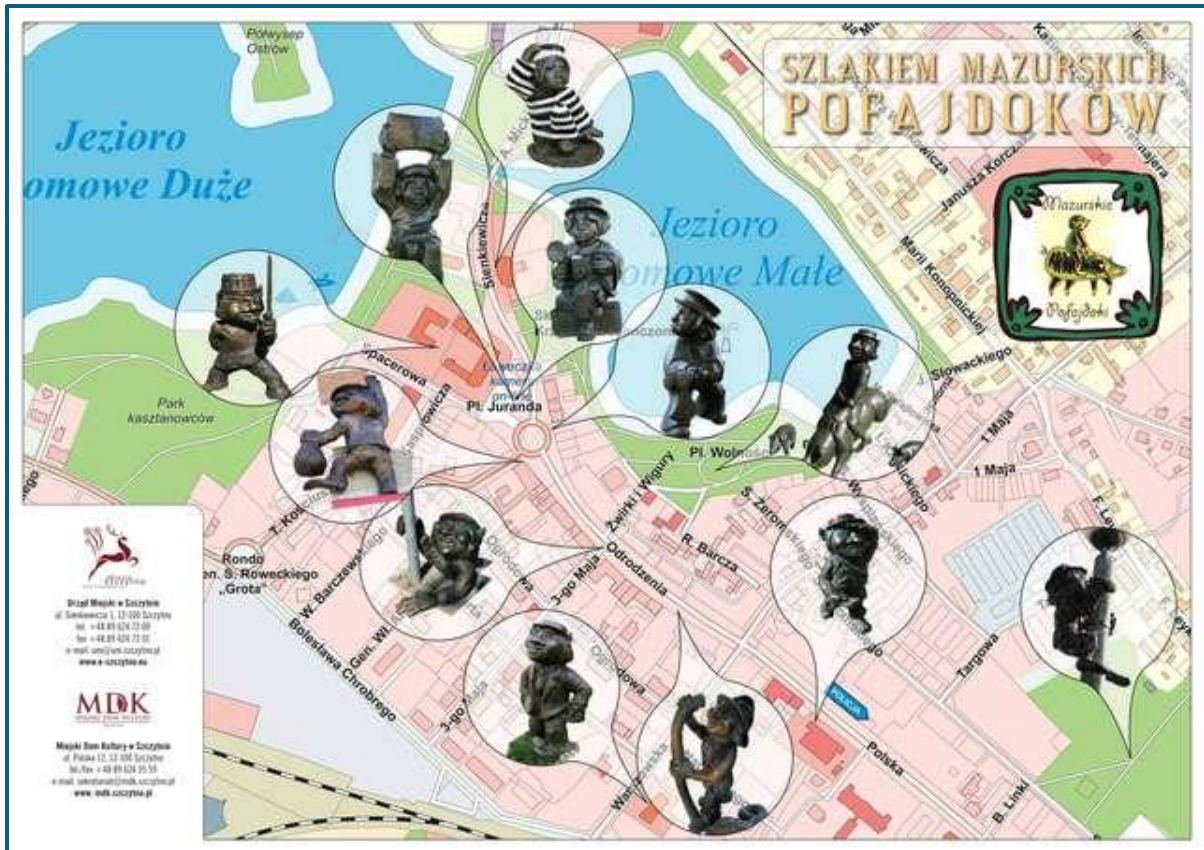
Krzysztof Klenczon (ur. 17 stycznia 1942, zm. 7 kwietnia 1981) – był polskim muzykiem, kompozytorem, wokalistą i autorem tekstów piosenek. Jego najbardziej znane dzieła powstały w latach 60. i 70. XX wieku. Klenczon był jednym z najbardziej utalentowanych artystów polskiego rocka i muzyki pop. W latach młodzieńczych mieszkał i uczył się w Szczytnie. Po ukończeniu szkoły Klenczon opuścił Szczytno by podążać za marzeniami. Pomimo upływu lat, legenda Krzysztofa Klenczona jest wciąż żywa. Każdego roku podczas Dni i Nocy Szczytna odbywa się koncert poświęcony jego pamięci, gdzie można posłuchać m.in. jego macierzystej formacji Czerwonych Gitar. Fani „Lolka” mogą odnaleźć jego dom, gdzie znajduje się tablica pamiątkowa i nota na temat artysty. Muzyk przypomina o swojej obecności także pomnikami

przed Miejskim Domem Kultury i na pasażu w pobliżu Plaży Miejskiej. Miejsmem jego pochówku jest cmentarz komunalny w Szczytnie.

Lokalni artyści – Gmina Miejska Szczytno pochwalić może się niezwykle zdolnymi mieszkańcami stanowiącymi wizytówkę regionu. W 2023 roku, z okazji 300-lecia nadania praw miejskich kilkadziesiąt osób o wyjątkowych zdolnościach zostało uhonorowanych specjalnymi medalami. Wśród laureatów znalazło się siedmiu malarzy, czterech pisarzy oraz piętnastu fotografików. Medale te zostały osobiście wręczone artystom przez burmistrza Krzysztofa Mańkowskiego. To symboliczne wyróżnienie podkreśla nie tylko indywidualne osiągnięcia, lecz również ogromny wkład twórców w rozwój kulturalny Gminy Miejskiej Szczytno. Osoby o wyjątkowych zdolnościach artystycznych, takie jak malarze, pisarze i fotograficy, są nieocenionym potencjałem dla społeczności lokalnej. Ich twórczość nie tylko buduje tożsamość kulturową regionu, ale także przyciąga uwagę i zainteresowanie społeczności zewnętrznej. Poprzez wyjątkowy talent, artyści przyczyniają się do promocji Gminy jako miejsca o bogatym dziedzictwie kulturowym i artystycznym.

Grupy etniczne – integralną część Gminy Miejskiej Szczytno stanowią różnorodne kultury reprezentowane przez Kurpiów, Mazurów, Warmiaków oraz Kresowiaków. Ten wielowymiarowy krajobraz kulturowy stanowi nie tylko dziedzictwo historyczne, ale także potężny potencjał rozwoju społeczności lokalnej. Różnorodność ta jest źródłem inspiracji, kreatywności oraz unikalnych tradycji, co przyczynia się do tworzenia silnego i zróżnicowanego społeczeństwa. Obecność tak różnorodnych mieszkańców stanowi możliwość kreowania unikalnej oferty kulturalnej, turystycznej oraz edukacyjnej, przyciągając uwagę mieszkańców i gości spoza regionu.

Szlak Pofajdoków – niegdyś Pofajdokiem na Warmii i Mazurach nazywano „postrzelonego i roztrzępanego” młodzieńca, zawsze uśmiechniętego i chętnego do pomocy. W Szczytnie są to figurki zapraszające do poznania historii i zabytków Szczytna. Szlak Pofajdoków rozpoczyna się od terenu zieleni nad jeziorem Domowym Małym, przebiega m.in. koło Ratusza miejskiego, jeziora Domowego Małego, Placu Juranda, ulicę Odrodzenia, Miejskiej Biblioteki Publicznej, a kończy przy Akademii Policji w Szczytnie.

Rycina 16 Lokalizacja Pofajdoków w Szczytnie

Źródło: <https://mojemazury.pl> [dostęp z dnia 20.12.2023 r].

Ścieżki pieszo-rowerowe wokół Jezior Domowego Małego i Dużego – ścieżki rowerowe stanowią kluczowy potencjał dla miast, wspierając zrównoważony transport, poprawiając zdrowie mieszkańców i redukując problemy związane z natężeniem ruchu. Ich obecność przyczynia się również do atrakcyjności turystycznej, a równocześnie tworzy przyjazne przestrzenie rekreacyjne. W Szczytnie istnieje kilka ścieżek rowerowych. Największą popularnością cieszy się ta biegnąca wokół jezior Dużego i Małego Domowego. Trasa wokół większego zbiornika zaczyna się przy plaży miejskiej i prowadzi do terenu zieleni przy ul. Pasymskiej, a następnie przez najpiękniejsze obszary Miasta Szczytno, powracając na plażę. Całkowita długość pętli wynosi 5 km. Krótszą alternatywą jest trasa wokół mniejszego z miejskich jezior, znajdującego się na terenie zieleni przy Placu Wolności. Ta ścieżka łączy centrum miasta z jego południowo-wschodnią częścią.

Ponadto w granicach obszaru rewitalizacji istnieją przestrzenie i obiekty, które potencjalnie mogą sprzyjać integracji mieszkańców, wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych, a także aktywności mieszkańców w różnych grupach wiekowych, jednak obecnie nie są w pełni wykorzystywane. Wśród takich miejsc można wyróżnić m.in:

Rycina 17 Wieża ratuszowa w Szczytnie

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 28.11.2023 r.

Ratusz (wieża ratuszowa) – Ratusz został zbudowany w latach 1936-1937, a w roku 1991 wpisano go do rejestru zabytków. Konstrukcja została wzniesiona częściowo na terenie ruin dawnego zamku. Wewnętrzne przestrzenie obejmują dziedziniec, a na południowo-wschodnim narożniku znajduje się wieża o wysokości 46 metrów, nawiązująca do architektury obronnej. Ten element stanowił wymóg władz miasta, które chciały podkreślić harmonijną łączność między historią miejsca, a nowoczesnymi rozwiązaniami. Po pokonaniu ponad 100 schodków, na szczycie wieży rozciąga się piękna panorama Szczytna. Obecnie nie jest ona w pełni wykorzystywana, głównie z uwagi na problemy z dostępnością dla osób ze szczególnymi potrzebami. Brak odpowiednich udogodnień sprawia trudności z przemieszczaniem się wewnątrz wieży.

Przestrzeń zieleni: przy ul. Skłodowskiej-Curie i przy ul. Pasymskiej, Użytek ekologiczny „Mała Biel” – dostęp do terenów zieleni sprzyja aktywności fizycznej, takiej jak spacer, jogging czy rekreacyjne zajęcia na świeżym powietrzu, co przyczynia się do ogólnej poprawy zdrowia fizycznego. Ponadto, przebywanie w otoczeniu zieleni ma korzystny wpływ na zdrowie psychiczne, redukując stres, poprawiając nastrój i obniżając poziom niepokoju. Przestrzeń zieleni sprzyja także spotkaniom społecznym i integracji mieszkańców, tworząc miejsca, gdzie ludzie mogą ze sobą integrować. Wspomniane tereny zieleni opisane zostały w rozdziale 3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.

Plac Juranda – położony w bezpośrednim sąsiedztwie Urzędu Miejskiego w Szczytnie, aktualnie pełni funkcję parkingu, jednak planowane przekształcenia otwierają perspektywy dla wyjątkowego potencjału rozwojowego miasta. Zgodnie z koncepcją, plac ma zostać przekształcony w centralne miejsce rekreacyjne, stanowiące zieloną oazę dla mieszkańców. Wizja Placu Juranda obejmuje organizację różnorodnych wydarzeń, m.in. koncertów, co niewątpliwie podniesie atrakcyjność tego obszaru. W planach jest również wprowadzenie małych punktów gastronomicznych, co z pewnością wzbogaci ofertę miejsca.

Targowisko Miejskie – znajdujące się przy ul. Żeromskiego w Szczytnie. Targowisko miejskie jest istotnym elementem gospodarki lokalnej, tworząc potencjał zarówno gospodarczy, jak i społeczny. Poprzez promocję lokalnych produktów spożywczych, rzemieślniczych

i artystycznych, targowisko wspiera kulturową i ekonomiczną różnorodność. Jest to również miejsce spotkań mieszkańców, wymiany informacji i budowania relacji społecznych. Jest ono czynne codziennie w godz. 7:00-13:00. Codziennie odbywa się tu sprzedaż warzyw, owoców, kwiatów, mięs, ubrań i innych dóbr.

Podwórka sąsiedzkie – to miejsca znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie mieszkań, które służą jako przestrzeń rekreacyjna dla mieszkańców. Charakteryzują je ogólnodostępność dla społeczności lokalnej, pełnią funkcję miejsca spotkań, zabawy oraz relaksu. Podwórka zlokalizowane przy ulicach: 3 Maja, Odrodzenia, ul. Chopina, 1 Maja, Pasymskiej, Sikorskiego obecnie nie pełnią swoich funkcji, są miejscami zaniedbanymi i niebezpiecznymi, jednak stanowią ogromny potencjał dla integracji sąsiedzkiej.

Pustostan – ul. Mickiewicza 7 (dawny internat) – jest to zabytkowa kamienica, mieszcząca dawniej internat Zespołu Szkół nr 1, która od 2010 roku niszczeje. Warto jednak zwrócić uwagę na wygląd tego obiektu, charakteryzujący się ciekawą architekturą oraz unikalnym charakterem. Mimo obecnych wyzwań, związanych z odpadającym tynkiem, uszkodzonym kominem, czy dachem, budynek ten posiada znaczny potencjał do przyszłego wykorzystania. Jego historyczna wartość oraz unikalne cechy architektoniczne mogą stanowić inspirację do przeprowadzenia renowacji, przywracając mu dawny blask. W ramach odpowiednich prac modernizacyjnych, przy uwzględnieniu współczesnych standardów, istnieje możliwość przekształcenia tego obiektu w przestrzeń o nowym, funkcjonalnym przeznaczeniu.

Pustostan – ul. Andersa 1 (dawna piekarnia) – obecnie funkcjonuje jako częściowy pustostan, nie jest w pełni wykorzystywany. Pomimo obecnego statusu nieużytkowanego obiektu, warto dostrzec w nim potencjał do przyszłego wykorzystania jako Centrum Aktywności Młodzieży. Budynek można wykorzystać w celu stworzenia przestrzeni, w której młodzi ludzie mogliby rozwijać swoje zainteresowania, uczestniczyć w różnorodnych aktywnościach kulturalnych i edukacyjnych. Przekształcenie tego pustostanu w centrum młodzieżowe może przyczynić się do ożywienia społeczności lokalnej, promowania kreatywności i integracji, a jednocześnie przywrócić do życia zaniedbany obiekt, wpisując go w nowy, pozytywny kontekst społeczny.

Na obszarze rewitalizacji **niewykorzystane przestrzenie** znajdują się także wewnątrz budynków obecnie funkcjonujących instytucji publicznych, są to: przestrzeń wieży ratuszowej, poddasze budynku Szkoły Podstawowej nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie, poddasze Miejskiego Przedszkola nr 9 „Kubuś Puchatek” oraz strych Miejskiej Biblioteki Publicznej. W przypadku wieży Ratusza, brak windy i odpowiednich udogodnień sprawia, że dostępność dla osób z ograniczoną mobilnością jest utrudniona, co ogranicza potencjał organizowania wystaw i wydarzeń kulturalnych na różnych poziomach wieży. Poddasze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie, będące nieużywaną przestrzenią, w przyszłości może stać się cennym zasobem edukacyjnym. Dzięki przeprowadzeniu prac modernizacyjnych i dostosowaniu przestrzeni pod nowe funkcje będzie można utworzyć tam pracownie czy dodatkowe sale lekcyjne. Miejskie Przedszkole nr 9 „Kubuś Puchatek” boryka się z podobnym problemem niewykorzystanej przestrzeni. Odpowiednio dostosowane poddasze mogłoby zostać przekształcone w nowe sale i gabinety do pracy z dziećmi. Do tej pory nieużytkowane jest również poddasze Miejskiej Biblioteki Publicznej, które z powodzeniem mogłyby zostać przekształcone na salę warsztatową, przestrzeń edukacyjną czy miejsce wystaw i spotkań kulturalnych. Niemożność dostępu dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz brak

odpowiedniego dostosowania i wyposażenia stanowią ograniczenia w wykorzystaniu tych potencjalnych miejsc na cele społeczne.

3.5. SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Prace przeprowadzone na poszczególnych etapach opracowywania dokumentu takie jak delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzona analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizja lokalna, konsultacje społeczne wraz z badaniem ankietowym, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji, które znacząco hamują rozwój wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak i całej Gminy. Zatem potwierdziła się zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w jednostkach: „4”, „6”, „7”, „14”, „15” oraz „22”.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano w szczególności: niedostateczną liczbę miejsc integracji i spędzania czasu wolnego, związaną z tym niewielką aktywnością społeczną i niskim poziomem integracji wśród mieszkańców, a także niewielką aktywność społeczną mieszkańców w życiu publicznym, niedostatecznie rozbudowaną ofertę społeczną i kulturalną dla dzieci, młodzieży dorosłych i seniorów, niedostateczną przestrzeń będącą do dyspozycji podmiotów zajmujących się pomocą społeczną, wyludnianie się obszaru, odpływ młodych mieszkańców, pojawianie się aktów wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznej, problemy z zakresu aktywności gospodarczej, niską świadomość ekologiczną mieszkańców, nieodpowiednio wykorzystane tereny zieleni, brak dostosowania przestrzeni publicznej i budynków do osób ze szczególnymi potrzebami oraz zły stan techniczny budynków publicznych znajdujących się na obszarze rewitalizacji, a także degradację przestrzeni ogólnodostępnych.

Warto zwrócić uwagę na to, że problemy, które zaobserwowano, nie są przypadkowe, ale stanowią ciąg powiązanych ze sobą wydarzeń. Na przykład brak integracji mieszkańców oraz ograniczone zaangażowanie społeczności w życie publiczne często mają swoje źródło w innych istotnych problemach, takich jak brak dostępnych miejsc do spędzania czasu wolnego czy brak zainteresowania wydarzeniami kulturalnymi. Z kolei niski poziom świadomości ekologicznej wśród mieszkańców może być powiązany z zaśmiecaniem przestrzeni publicznych czy aktami wandalizmu w postaci niszczenia przyrody. Ponadto, niewłaściwe dostosowanie budynków i przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami lub zaniedbania w utrzymaniu infrastruktury prowadzą do obniżenia jakości otoczenia jako całości. Rozumienie tych związków pomaga lepiej diagnozować i rozwiązywać trudności, z którymi borykają się mieszkańcy Gminy Miejskiej Szczytno.

Na podstawie przeprowadzonych analiz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych określono następująco:

1. Z uwagi na istniejące problemy związane z brakiem miejsc do spotkań i spędzania czasu wolnego, a także niskim zaangażowaniem społecznym oraz ograniczoną aktywnością mieszkańców, istnieje potrzeba kształtowania więzi między ludźmi a miejscem,

w którym mieszkają. Warto stworzyć przestrzenie, które umożliwią mieszkańcom budowanie poczucia przynależności do swojego otoczenia. Te przestrzenie pełnią funkcję miejsc, gdzie ludzie mogą spotykać się, wymieniać poglądy, informacje i doświadczenia oraz wspólnie dbać o miejsce, w którym żyją. Dzięki temu można przeciwdziałać obojętności wobec wspólnego dobra i przekonać ludzi, że dobro społeczne zależy od każdego z osobna, a razem można osiągnąć znacznie więcej. Działania, które mają na celu tworzenie nowych, bezpiecznych i przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców oraz wzmacnianie kapitału społecznego przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów. Zadbana przestrzeń przyczynia się do tego, że osoby korzystające z niej przestają tolerować nieodpowiednie zachowania, które mogły wcześniej występować.

2. W kontekście tworzenia nowych przestrzeni dla mieszkańców oraz promowania integracji społecznej, ważne jest dostosowanie oferty zajęć spędzania czasu wolnego do indywidualnych potrzeb mieszkańców, uwzględniając również osoby o specjalnych potrzebach. Obecnie coraz częściej obserwuje się, że mieszkańcy mają dostęp do ograniczonej i niewystarczająco zróżnicowanej oferty zajęć. Dlatego konieczne jest podejmowanie działań, które zachęcą ludzi do aktywnego uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności. W tym celu należy wykorzystać potencjał m.in. Miejskiego Domu Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz stowarzyszeń i fundacji działających na obszarze rewitalizacji.
3. Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami, dlatego proponuje się sukcesywnie dostosowywać infrastrukturę publiczną do ich potrzeb, zwłaszcza budynki użyteczności publicznej.
4. Problemami zdiagnozowanymi na obszarze rewitalizacji były także: odpływ ludzi młodych oraz bezrobocie. Aby zaradzić im w przyszłości warto rozwijać lokalny rynek pracy poprzez wspieranie przedsiębiorczości i wykorzystanie potencjału turystycznego, a także inwestować w edukację i kulturę. Dążenie do stworzenia miejsca, gdzie młodzi ludzie widzą możliwość rozwoju zawodowego i osobistego, może zatrzymać odpływ i przyciągnąć nowe pokolenia do miasta, co przyczyni się do jego wzrostu i rozwoju. W myśl walki z bezrobociem zachęca się do podniesienia poziomu aktywności i współpracy lokalnych przedsiębiorstw.
5. W zakresie środowiskowym należy zwiększyć ilość ścieżek edukacyjnych i wydarzeń kulturalnych nawiązujących do ekologii dedykowanych dla najmłodszych uczniów, zaszczepiając w nich tym samym chęć zmian nawyków w przyszłości. Działania te przyczynią się do zwiększenia poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców, ponieważ dzieci będą nieść również przykład dla pozostałych członków rodziny i utrzymywać te nawyki u pozostałych pokoleń.
6. Kolejnym problemem, który występuje na obszarze rewitalizacji, jest degradacja miejsc ogólnodostępnych (m.in. podwórek sąsiedzkich) oraz zły stan techniczny kamienic, a także budynków użyteczności publicznej oraz występujące pustostany i niezagospodarowane przestrzenie, które jednocześnie stanowią potencjał do ich adaptacji na cele społeczne. Aby poradzić sobie z tym wyzwaniem, sugeruje się przeprowadzenie prac modernizacyjnych, które przywrócą tym obiektom ich pierwotny stan. Jednocześnie warto zastosować podejście projektowe, które uwzględni potrzeby różnych grup społecznych, aby zniwelować ryzyko wykluczenia społecznego. Działania

te pomogą przywrócić życie i funkcjonalność tym przestrzeniom, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców.

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Na podstawie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, a także biorąc pod uwagę lokalne potencjały obszaru oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zdefiniowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Stanowi ona wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinny utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, wizja obszaru rewitalizacji w perspektywie do 2033 roku brzmi:

W roku 2033 obszar rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno emanuje harmonią, bogactwem kulturowym i intensywną aktywnością społeczną. To nowoczesna, przyjazna przestrzeń, w której mieszkańcy z dumą kształtują swoją przyszłość. Dzięki skoordynowanym działaniom rewitalizacyjnym obszar ten przekształcił się w miejsce atrakcyjne do mieszkania, pracy i spędzania wolnego czasu, stanowiące prężne centrum życia społecznego, będące wzorem funkcjonalności i estetyki.

Mieszkańcy tego obszaru cieszą się przestrzeniami, które zostały uwolnione od negatywnych zjawisk społecznych i nie tylko. Przeprowadzenie prac rewitalizacyjnych pozwoliło utworzyć miejsca dostosowane do potrzeb różnych grup wiekowych, dzięki czemu każdy może tu znaleźć coś dla siebie.

Wprowadzona w nowych obiektach bogata oferta społeczno-kulturalna stworzyła warunki do rozwijania pasji i zainteresowań. Efektem tych działań jest zintegrowanie społeczności szczycieńskiej, która dostrzega i pielęgnuje wielokulturowe dziedzictwo miasta. Istniejące obiekty i niewykorzystane przestrzenie zostały przekształcone na cele społeczne, stanowiące centra życia kulturalnego i edukacyjnego.

Wszystko to dopełniają odpowiednio zagospodarowane tereny zieleni wyrażające charakter miasta stanowiące ostoję dla roślin i zwierząt. Działania rewitalizacyjne przyczyniły się także do zwiększenia dostępności mieszkańców do nowych miejsc zamieszkania i odnowionych podwórek, co wpłynęło pozytywnie na jakość życia, relacje sąsiedzkie, ale także ład przestrzenny.

Podobszar rewitalizacji „4” – dzięki działaniom rewitalizacyjnym, „nowe życie” dostał budynek dawnego internatu, pełni on obecnie funkcję Międzynarodowego Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przystępczości. Adaptacja ta przyczyniła się do podniesienia prestiżu i funkcjonalności obszaru, a także poskutkowała aktywizacją mieszkańców, przeciwdziałaniu społecznemu, edukacyjnemu i ekonomicznemu wykluczeniu, tworzeniem nowych miejsc pracy, promocją miasta i regionu oraz ogólną poprawą bezpieczeństwa.

Podobszar rewitalizacji „6” – działania rewitalizacyjne przyczyniły się do tego, aby na tym terenie powstały nowe nowoczesne i atrakcyjne miejsca spotkań dla mieszkańców i turystów. Zlokalizowany przy Urzędzie Miejskim parking na Placu Juranda został zlikwidowany, a w jego miejscu utworzono miejsce spotkań dla mieszkańców i turystów. Teren placu wzbogacono o nowe nasadzenia zieleni oraz nowe przestrzenie gastronomiczne, które zachęcają do spędzania

czasu na świeżym powietrzu, wspierając lokalną przedsiębiorczość. Proces rewitalizacji objął także wieżę ratuszową, która zaadaptowana została do pełnienia nowych funkcji, dzięki czemu mapa Szczytna zyskała nowe miejsca na przeprowadzanie warsztatów czy lokalnych wystaw, a uczestnicy Klubu Seniora i Uniwersytetu III Wieku zyskali nową siedzibę do prowadzenia działalności. Na podobszarze tym zrealizowano również przedsięwzięcia z zakresu odnowy starych kamienic i podwórek. Kamienice, wcześniej zdewastowane lub nieużytkowane, zostały przywrócone do życia, podobnie jak podwórka, co poprawiło atrakcyjność obszaru. Zmienione przestrzenie stały się bardziej atrakcyjne, sprzyjając integracji społecznej i budowaniu więzi między mieszkańcami.

Podobszar rewitalizacji „7” – działania przeprowadzone na tym podobszarze skoncentrowały się na poprawie wyglądu, estetyki, trwałości oraz zachowania unikatowych elementów dziedzictwa lokalnego, szczególnie koncentrując się na kamienicach i podwórkach. Przeprowadzone projekty nie tylko odnowiły obiekty, ale również przyczyniły się do ich ochrony na przyszłość. Rewitalizacja wpłynęła pozytywnie na krajobraz miejski, podkreślając unikalny charakter lokalnego dziedzictwa. Co istotne, przeprowadzone inicjatywy miały głęboki wpływ na społeczność tego obszaru. Dzięki projektom wspólnym społeczność stała się bardziej zintegrowana, a uczestnictwo mieszkańców w procesie rewitalizacji sprawiło, że stali się współodpowiedzialni za utrzymanie przestrzeni publicznych. To zaangażowanie nie tylko przyczyniło się do trwałego efektu prac rewitalizacyjnych, ale także wzmacniało więzi międzyludzkie oraz poczucie wspólnoty.

Podobszar rewitalizacji „14” – jest to podobszar, w którym zlokalizowana jest m.in. Miejska Biblioteka Publiczna, a także Miejski Dom Kultury. Działania rewitalizacyjne przeprowadzone w granicach tego podobszaru pozwoliły na znaczny rozwój tych placówek. Dzięki adaptacji pomieszczenia w Oddziale Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej MBP na Strefę Młodzieżowych Spotkań oraz adaptacji strychu MBP na potrzeby prowadzenia bezpłatnych działań kulturalnych dla mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno – „Strzecha kultury” miasto zyskało nowe przestrzenie sprzyjające zawieraniu nowych znajomości, w sposób kreatywny integrujące lokalną społeczność. Bogata oferta kulturalna zaproponowana przez Bibliotekę przyczyniła się do wzrostu zainteresowania biblioteką przez lokalną społeczność (dzieci, młodzież, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami) oraz przez lokalnych artystów. Prowadzone są tu różnego rodzaju warsztaty, spotkania czytelnicze oraz wystawy lokalnych artystów. Z kolei Miejski Dom Kultury zyskał przestrzeń do przeprowadzania cyklicznych wydarzeń kulturalnych na świeżym powietrzu – amfiteatr. Prężnie rozwijają się również działające w ramach MDK warsztaty aktorsko-teatralne i kulturowe. W ramach działań rewitalizacyjnych, w pustostanie przy ul. Andersa 1 powstało tu również Centrum Aktywności Młodzieży z dedykowaną świetlicą środowiskową które daje możliwości rozwoju umiejętności społecznych, kulturalnych i edukacyjnych młodzieży oraz integrowanie lokalnej społeczności. W obszarze tym przeprowadzono również inicjatywy związane z odnawianiem starych kamienic, podwórek i innych przestrzeni publicznych. To przyczyniło się do poprawy atrakcyjności obszaru, tworząc odnowione przestrzenie sprzyjające integracji społecznej i budowaniu więzi między mieszkańcami.

Podobszar rewitalizacji „15” – proces rewitalizacji dla tego podobszaru obejmował głównie zagadnienia z zakresu ochrony środowiska. Po przeprowadzeniu działań naprawczych ponownie zagospodarowany został użytek ekologiczny „Mała Biel”, wcześniej skłaniający do aktów wandalizmu, zaniedbana przestrzeń, dziś cieszy się ogromną popularnością wśród wszystkich mieszkańców miasta. Poprawie uległa zarówno estetyka przestrzeni publicznej, jak i stan ochrony środowiska, stało się tak za sprawą efektywnego wykorzystania zasobów naturalnych. Obecnie osoby odwiedzające tereny zieleni zlokalizowane na obszarze rewitalizacji dzięki ścieżkom edukacyjnym i tablicom lub grom edukacyjnym zwiększają swoją wiedzę z zakresu ekologii. Oprócz nauki przez zabawę działania te przyczyniły się również do aktywizacji mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży do aktywnych form spędzania czasu wolnego, co wpłynęło pozytywnie na zmniejszenie negatywnych skutków siedzącego trybu życia. Drugim aspektem poprawy tego podobszaru była wspomniana wyżej rewitalizacja kamienic i podwórek

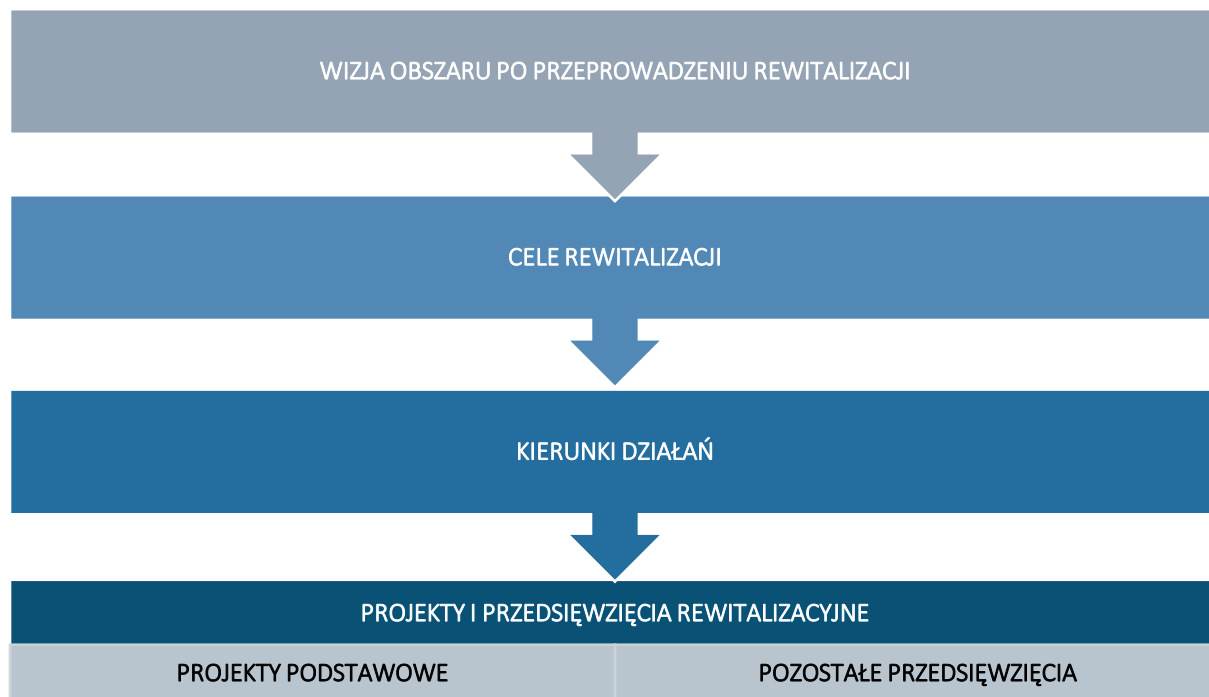
Podobszar rewitalizacji „22” – przez realizację projektów rewitalizacyjnych w podobszarze tym rozbudowano Szkołę Podstawową nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie, poprawiając warunki nauki i pracy poprzez zwiększenie liczby sal lekcyjnych, co umożliwiło skoncentrowanie wszystkich uczniów i pracowników w jednym budynku. Dostosowanie budynku szkoły do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym zainstalowanie zewnętrznej windy, umożliwiło łatwiejszy dostęp dla uczniów, rodziców i pracowników. Infrastruktura publiczna, tak jak boisko szkolne, stała się dostępna dla mieszkańców, integrując ich poprzez wydarzenia sportowe i rekreacyjne. Prace nad estetyką otoczenia szkoły uwzględniły ochronę zieleni istniejących drzew i krzewów, co poprawiło wygląd całego obszaru. W ramach prac związanych z zielenią przywrócono także dawny blask parkowi zlokalizowanemu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie. Rewitalizacja zakładała także prace na terenie Miejskiego Przedszkola nr 9 „Kubuś Puchatek”. Dzięki realizacji projektu dostosowano infrastrukturę do specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci, oraz poprawiono jakość pracy nauczycieli i pracowników przedszkola. Stworzono atrakcyjne środowisko edukacyjne wspierające rozwój fizyczny, społeczny i intelektualny, oraz przestrzeń integrującą dzieci z niepełnosprawnościami, promującą równość. Działania te nie tylko poprawiły warunki lokalowe i bytowe przedszkola, wzmacniając jego wizerunek, ale także wpłynęły na rozwój społeczności edukacyjnej w obszarze zagrożonym depopulacją, przestępczością i niskim poziomem wykształcenia..

5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2033 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiągane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 6. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rycina 18 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Dla całego obszaru rewitalizacji wyznaczono 18 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 20 Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO	
Kierunek 1.1.	Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)
Kierunek 1.2.	Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych
Kierunek 1.3.	Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia
Kierunek 1.4.	Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji
Kierunek 1.5.	Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku
CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:	
Kierunek 2.1.	Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym
Kierunek 2.2.	Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
Kierunek 2.3.	Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów
Kierunek 2.4.	Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych
Kierunek 2.5.	Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców
Kierunek 2.6.	Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej
CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ	
Kierunek 3.1.	Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym
Kierunek 3.2.	Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne
Kierunek 3.3.	Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych
Kierunek 3.4.	Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych
Kierunek 3.5.	Odnowa dziedzictwa kulturowego
Kierunek 3.6.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
Kierunek 3.7.	Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej

Źródło: opracowanie własne.

6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmiernymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Gminie Miejskiej Szczytno zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano katalog działań, na który składa się 12 projektów podstawowych oraz 5 przedsięwzięć uzupełniających. Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekty uzupełniające mają charakter głównie infrastrukturalny, jednak ich realizacja przyczyni się do bezpośredniej poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i nie tylko.

Projekty podstawowe to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych, jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji, umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych oraz sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty podstawowe realizowane będą przez Gminę Miejską Szczytno we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów podstawowych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów podstawowych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

6.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 21 Projekt podstawowy nr 1

PROJEKT NR 1
Tytuł
„Nowe horyzonty edukacyjne” – modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie, im. Marii Skłodowskiej-Curie
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Szkoła Podstawowa nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Szkoła Podstawowa nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie ul. Marii Skłodowskiej-Curie 2, 12-100 Szczytno wraz z otoczeniem, działki nr: 1/2, 2/4,2/5 Podobszar rewitalizacji nr 22
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Brak odpowiedniej ilości miejsca dla uczniów i konieczność zlokalizowania klas szkolnych w dwóch odrębnych budynkach (przy ul. Kasprowicza 1 – budynek dawnego gimnazjum oraz przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 2, Szkoła Podstawowa nr 3) wpływa na problemy zarówno związane ze sferą społeczną, jak i przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. W budynku zlokalizowanym przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie odbywają się zajęcia dla klas 1-5, natomiast w budynku przy ul. Kasprowicza 1 dla dzieci uczęszczających do klas 6-8. Codzienne przemieszczanie się nauczycieli między dwoma oddalonymi budynkami prowadzi do utraty czasu, konieczności układania planu zajęć dostosowanego do pokonania odległości między budynkami, dezorganizacji lekcji i ograniczonej dostępności nauczycieli dla uczniów. Taki podział prowadzić może również do trudności w koordynacji działań oraz ograniczonej możliwości organizacji wspólnych projektów edukacyjnych, a także do niskiego poczucia przynależności do miejsca. Miasto Szczytno wciąż się rozbudowuje, w związku z czym budynek szkoły wymaga dostosowania do obecnego zapotrzebowania na miejsca edukacyjne. Brak działań w tym kierunku grozi utratą części uczniów i utrudnieniem dostępu do edukacji dla mieszkańców. Dodatkowo brak dostosowania infrastruktury szkolnej do wzrostu liczby mieszkańców może prowadzić do przepełnionych klas, co z kolei będzie negatywnie wpływać na jakość nauczania. Z kolei pogarszająca się jakość nauczania skutkować będzie gorszymi wynikami egzaminów oraz gorszą perspektywą zawodową w przyszłości.</p> <p>Problemy zdiagnozowano także w przypadku otoczenia Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie. Przy budynku zlokalizowane są dwa boiska szkolne, betonowe oraz o nawierzchni sztucznej, oba przeznaczone są do piłki nożnej. Ich obecne przeznaczenie wskazuje na brak różnorodności obiektów sportowo-rekreacyjnych. Dodatkowo, z uwagi na zużycie materiałów, omawiane przestrzenie sportowe wymagają prac remontowych. Obecnie ich infrastruktura jest mocno przestarzała i zniszczona, przez to także niebezpieczna w użytkowaniu, brakuje urządzeń do gry w piłkę, piłkochwyty, odpowiedniej nawierzchni czy ławeczek. Oprócz wspomnianych boisk,</p>

brakuje tu także innego rodzaju obiektów rekreacyjno-sportowych. Brak różnorodności prowadzi do ograniczenia aktywności fizycznej uczniów, którzy nie są zainteresowani sportami grupowymi

Rozwiązanie tych problemów wymagałoby podejścia holistycznego, uwzględniającego zarówno aspekty społeczne, jak i logistyczne oraz zaangażowanie społeczności lokalnej i decydentów miejskich w proces podejmowania decyzji i działań poprawiających warunki edukacyjne i społeczne wokół szkoły.

Zakres realizowanych zadań

Projekt obejmuje adaptację istniejącego poddasza szkoły i przekształcenie go w dodatkowe klasy, co skutkować będzie zwiększeniem dostępności miejsc dla uczniów. To zaś przyczyni się do podniesienia standardów edukacyjnych. Ponownie zagospodarowana zostanie także przestrzeń wokół szkoły. Planuje się przeprowadzenie remontu boisk szkolnych oraz zagospodarowanie przyległych obszarów w celu stworzenia bezpiecznej przestrzeni rekreacyjno-sportowej (w tym miasteczka ruchu drogowego). Te działania zapewnią bezpieczne oraz nowoczesne miejsce do aktywności sportowej, wspierając zdrowy styl życia uczniów i rozwijając umiejętności zespołowe oraz integracyjne.

Moduł I: Prace modernizacyjne budynku szkoły

Moduł I obejmuje:

- wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej,
- uzyskanie odpowiednich decyzji i pozwoleń na prace budowlane,
- przebudowę poddasza szkoły (w tym montaż okien dachowych, i remont instalacji elektrycznej, CO oraz wodno-kanalizacyjnej w całym budynku,
- zagospodarowanie i remont części wspólnych budynku (toalety, korytarze, stołówka, świetlica wraz z wyposażeniem),
- montaż windy zewnętrznej od strony boiska (wejście przy sali gimnastycznej lub przebudowa schodów wejściowych przy wejściach do szkoły – podjazdy),
- zadaszenia przy wejściach do szkoły,
- wymiana drzwi wejściowych do szkoły oraz drzwi od strony ul. Marii Skłodowskiej-Curie (renowacja),
- wymiana oświetlenia na energooszczędne z odpowiednim natężeniem.

Moduł II: Adaptacja poddasza szkoły do pełnienia nowych funkcji społeczno-edukacyjnych

Moduł II obejmuje utworzenie w nowej przestrzeni:

- auli,
- dwóch szatni,
- czterech sal lekcyjnych (plastyka/muzyka, technika/biologia, fizyka/chemia, historia),
- toalet.

Moduł III: Zagospodarowanie przestrzeni wokół szkoły

Moduł III obejmuje:

- powiększenie boiska szkolnego o nawierzchni sztucznej, wymianę nawierzchni, dostosowanie do różnych sportów, w tym wyposażenie,
- likwidację boiska betonowego i przeznaczenie pozostałego miejsca na przestrzeń komunikacyjną,
- utworzenie miasteczka ruchu drogowego,
- utworzenie akademii trójki (klasa na świeżym powietrzu),
- montaż placu zabaw,
- montaż stacji meteorologicznej,

- montaż ławek,
- wymianę i montaż energooszczędnego oświetlenia,
- wymianę ogrodzenia posesji szkoły,
- dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do możliwości wprowadzenia w szkole różnorodnych zajęć edukacyjnych, mających na celu budowanie lokalnej tożsamości poprzez organizowanie festynów, akademii, zawodów sportowych, pikników oraz tematycznych lekcji otwartych. Te inicjatywy nie tylko wzbogacą życie społeczności szkolnej, ale także stanowią istotne elementy przedsięwzięć miękkich – społecznych, przyczyniających się do wszechstronnego rozwoju uczniów.

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego projektu jest utworzenie sprzyjającego środowiska edukacyjnego poprzez kompleksowe działania skupiające się na zwiększeniu miejsc dla uczniów oraz utworzeniu bezpiecznej przestrzeni rekreacyjno-sportowej. W rezultacie utworzone zostanie miejsce, w którym nie tylko zdobywa się wiedzę, ale także rozwija umiejętności społeczne, kształtuje się lokalną tożsamość i integruje społeczność szkolną.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Niniejszy projekt realizowany będzie w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach, na płaszczyźnie inwestycyjnej i nieinwestycyjnej. Zastosowane będą rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej w celu eliminowania barier w poruszaniu się po obiekcie oraz zapewnienia możliwości dostania się na piętra budynku szkoły (winda zewnętrzna). Dodatkowo, dostępność architektoniczna zostanie zapewniona w otoczeniu budynku, poprzez odpowiedniej szerokości ciągi komunikacyjne powstałe w miejscu betonowego boiska, a także zastosowanie ławek ułatwiających siadanie i wstawanie. Obiekt i jego otoczenie będą również zawierały rozwiązania zwiększające dostępność informacyjno-komunikacyjną, w tym odpowiednie oznakowanie m.in. dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. Zrewitalizowana przestrzeń będzie atrakcyjna i użyteczna dla osób o różnych możliwościach i umiejętnościach, uwzględniająca szeroki zakres indywidualnych preferencji i możliwości odbiorców, a zastosowane rozwiązania będą łatwe do zrozumienia niezależnie od doświadczenia, wiedzy, zdolności czy aktualnej koncentracji odbiorców.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów

CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym
 Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne
 Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych
 Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 6 500 000 zł Moduł II: 2 300 000 zł Moduł III: 1 600 000 zł Łącznie: 10 400 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)	Moduł I: 2025-2029 Moduł II: 2029-2030 Moduł III: 2031-2033
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> poprawa warunków nauki i pracy (zwiększenie liczby sal lekcyjnych) oraz efektywności nauczania (wszyscy uczniowie i pracownicy w jednym budynku), dostosowanie budynku szkoły do potrzeb uczniów i rodziców z niepełnosprawnościami (windy zewnętrzne), zapewnienie dostępności infrastruktury publicznej (boisko szkolne) w celu integracji mieszkańców napływających do Szczytna (osiedle Zielone, bloki przy ul. Dąbrowskiego) poprzez wykorzystanie do wydarzeń sportowych i rekreacyjnych, zwiększenie estetyki otoczenia szkoły z zachowaniem ochrony zieleni istniejących drzew i krzewów. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2 szt.	Protokoły odbioru
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	1 szt.	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna
Liczba utworzonych sal lekcyjnych	4 szt.	Dokumentacja fotograficzna
Powierzchnia obszaru wokół budynku poddanego rewitalizacji	10 355 m ²	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych

Liczba wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	3 szt./rok	Dokumentacja fotograficzna
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	5000 os./rok	Ewidencja prowadzona przez Szkołę Podstawową nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 22 Projekt podstawowy nr 2

PROJEKT NR 2	
Tytuł	
„Przemiany z Miłością do Dzieci” – Rewitalizacja Miejskiego Przedszkola nr 9 "Kubuś Puchatek" w Szczytnie	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Miejska Szczytno	
Potencjalni partnerzy	
Miejskie Przedszkole nr 9 „Kubuś puchatek” w Szczytnie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Miejskie Przedszkole nr 9 „Kubuś puchatek” w Szczytnie, ul. Polna 16 12-100 Szczytno, nr dz. 199/3 Podobszar rewitalizacji nr 22	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Głównymi problemami obszaru, na którym znajduje się budynek przedszkola są: wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej, przestępczość, odpływ mieszkańców i występowanie przemocy w rodzinie. Takie trudności bezpośrednio wpływają na najmłodszych mieszkańców tego obszaru. Rodzice, konfrontowani z trudnościami życiowymi, potrzebują wsparcia i opieki dla swoich dzieci, aby móc podjąć pracę i zapewnić rodzinie godziwy byt. Wielu z nich zmaga się z niepełnosprawnościami swoich dzieci (obecnie 15 dzieci posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, a 3 orzeczenie o niepełnosprawności) lub własnymi, co dodatkowo utrudnia integrację społeczną oraz znalezienie pracy, co prowadzi do działań destrukcyjnych. Brak udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz pozostałe problemy nie sprzyjają poprawie warunków życiowych dla mieszkańców. W związku z tym wielu z nich poszukuje nowych możliwości, opuszczając miejsce zamieszkania i wyjeżdżając do innych miast lub krajów. W tej sytuacji ważne jest zapewnienie wsparcia edukacyjnego i społecznego, aby zwiększyć szanse na poprawę jakości życia dla tych rodzin. Z drugiej strony, w okolicy rozwija się nowe osiedle mieszkaniowe, a nowi mieszkańcy oczekują zmian w najbliższym otoczeniu. W tym kontekście przedszkole staje przed koniecznością dostosowania się do zmieniającego się kontekstu społecznego i poprawy warunków lokalowych oraz technicznych. Budynek przedszkola, będący obiektem zabytkowym objętym pieczęcią konserwatora, wymaga nakładów finansowych na poprawę jego wizerunku i dostosowanie do nowych standardów jakości</p>	

usług edukacyjnych. Przystosowanie się do tych wyzwań ma na celu stworzenie środowiska, które sprzyja wszechstronnemu rozwojowi dzieci i integruje się z lokalnym społeczeństwem.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem niniejszego przedsięwzięcia jest rewitalizacja historycznego budynku Przedszkola Miejskiego nr 9 „Kubuś Puchatek” w Szczytnie. Kamienica pochodzi z końca XIX wieku, powstała w okresie inwestycyjnego rozwoju miasta. Od 1947 r. w budynku mieścił się internat Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Obecnie od 1978r. mieści się w nim przedszkole. Kamienica objęta jest ochroną konserwatorską i wpisana do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego pod numerem A-288 z dnia 09.10.2006r.

Moduł I: Prace modernizacyjne budynku przedszkola

Moduł I obejmuje:

- odnowienie elewacji, w tym wymianę zabytkowej stolarki okiennej, restauracji drzwi wejściowych,
- wymianę instalacji: elektrycznej, kanalizacyjnej, wodociągowej (przemurowanie kominów),
- montaż zewnętrznej windy,
- Rozbudowanie sieci internetowej tak, aby zabezpieczyć dostęp do szerokopasmowego Internetu dla wszystkich dzieci i nauczycieli oraz realizować różne działania edukacyjne w tym projekty e-Twinning, Erasmus+,

Ze względu na fakt wpisania budynku do rejestru zabytków realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z wymaganiami konserwatorskimi dotyczącymi niniejszej nieruchomości.

Moduł II: Adaptacja strychu na pełnienie nowych funkcji społeczno-edukacyjnych

Moduł II obejmuje:

- wydzielenie dodatkowej przestrzeni zgodnie z ich planowanym przeznaczeniem – wejście na strych i zagospodarowanie strychu budynku w celu utworzenia i wyposażenia nowego gabinetu do pracy indywidualnej z dziećmi z niepełnosprawnościami i sali historyczno-regionalnej do prowadzenia zajęć promujących dziedzictwo historyczno-regionalne oraz bogactwo środowiska naturalnego Warmii i Mazur.
- wyposażenie gabinetu do pracy indywidualnej z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych w nowoczesne i specjalistyczne pomoce dydaktyczne, zabawki, sprzęt multimedialny, meble, które posiadają odpowiednie certyfikaty przydatności. Rodzaj pomocy, sprzętu będzie uzgodniony ze specjalistami pracującymi z dziećmi,
- organizację zajęć dla dzieci (zajęcia indywidualne, grupowe) w odrestaurowanej przestrzeni.

Moduł III: Zagospodarowanie terenu wokół przedszkola (aranżacja ogrodu przedszkola z funkcją rekreacyjną, dydaktyczną i społeczno-integracyjną)

Moduł III obejmuje:

- udostępnienie przestrzeni ogrodu przedszkolnego do działań aktywizujących i integrujących społeczność przedszkola oraz mieszkańców obszaru rewitalizacji
- modernizację ogrodu przedszkolnego, tak aby specjalne kompleksy zabawowe uwzględniały cechy fizyczne osób z niepełnosprawnościami i przyczyniały się do rozwoju ich zdolności motorycznych i intelektualnych,
- wyposażenie placów zabaw w szerokie przejścia i poręcze dla dzieci z problemami w poruszaniu się,
- wymianę ogrodzenia posesji przedszkola, zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków,
- organizację spotkań i wydarzeń kulturalnych dla dzieci i rodziców.

Nowe place zabaw stanowią:

- Naukowy Plac Zabaw – przykładowe elementy:
  - Głuchy telefon – czy można komunikować się bez prądu?
  - Wir wodny – czy można wprawić wodę w wir? Gdzie, poza wodą, można zaobserwować ruch turbulentny?
  - Kołyska Newtona – czym jest zasada zachowania energii i zachowania pędu?
  - Peryskop – czy możesz zobaczyć obiekty, które są poza Twoim wzrokiem?
  - Pisanie lustrzane – czy potrafisz pisać w lustrzanym odbiciu jak Leonardo da Vinci?

Naukowy Plac Zabaw to również ścieżki edukacyjne, która składać się mogą z kilku stref tematycznych, zlokalizowanych w różnych częściach placu:

- a. Ścieżka praw fizyki
- b. Ścieżka iluzji
- c. Ścieżka ekologii
- d. Ścieżka sensoryczna
- e. Ścieżka muzyczna
  - Sensoryczny Plac Zabaw

To urządzenia, które wpływają na rozwój wszystkich zmysłów, a także zapewniają stymulację małej motoryki. Przykładowe elementy:

- Eko-kuchnia – umożliwi zabawę darami natury. Jej funkcja zmienia się w zależności od pory roku. Jest to świetne narzędzie do pracy w przedszkolu i nietypowej lekcji przyrody. Idealnie sprawdza się jako wyposażenie obszaru przy standardowej piaskownicy.
- Panel sensoryczny – konstrukcja, w której zawarte są różnego rodzaju figury geometryczne, wypełnione kolorowymi szkiełkami. To sprawia, że można oglądać świat w różnych barwach i rozwijać swój zmysł wzroku i percepcji przestrzennej.
- Panel muzyczny – konstrukcja z wieloma instrumentami muzycznymi, która pozwala na rozwój zmysłu słuchu, koordynacji ruchowej, a także kreatywności.
- Plenerowa ściana do malowania – przezroczysta, dwustronna konstrukcja, która wspiera rozwój kreatywności. Dzieci mogą odrysować siebie nawzajem, a także odrysować to, co widzą w tle: przyrodę, architekturę, przedmioty. Idealnie sprawdza się w obiektach zamkniętych typu przedszkola.

Podane obiekty małej architektury stanowią przykład elementów wyposażenia i wskazówkę dla projektantów projektu budowlanego. Konkretny typ obiektów małej architektury i ich liczba zostaną doprecyzowane na etapie uzgodnień branżowych (dostosowanie do przepisów prawa, m.in. odległości od budynków, dróg, strefy bezpieczeństwa, sieci infrastruktury technicznej).

Cel przedsięwzięcia

Celem infrastrukturalnym niniejszego projektu jest przeprowadzenie kompleksowej modernizacji Miejskiego Przedszkola nr 9 „Kubuś Puchatek” w Szczytnie, w tym adaptacja strychu budynku na cele edukacyjne oraz zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku na nowoczesne place zabaw dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Natomiast celem społecznym projektu jest pobudzenie ciekawości najmłodszych poprzez wprowadzenie elementów fizyki i sensoryki do ich codziennego doświadczenia. Poprzez zabawę z innymi dziećmi kształtuje się wzorce zachowań, które mają istotny wpływ na rozwój społeczny i emocjonalny dzieci. Badania wskazują, że umiejętności nabyte podczas wspólnych zabaw mają wpływ na funkcjonowanie jednostki w dorosłym życiu. Zaniedbanie nauki współpracy i dzielenia się w dzieciństwie może skutkować brakiem kompetencji społecznych w dorosłości, co może negatywnie wpływać na relacje społeczne jednostki. Wprowadzenie odpowiednich wzorców zachowań od najwcześniejszych lat życia jest kluczowe dla budowania zdrowych relacji społecznych w przyszłości.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Niniejszy projekt realizowany będzie w sposób zapewniający dostępność we wszystkich możliwych wymiarach, na płaszczyźnie inwestycyjnej i nieinwestycyjnej. Zastosowane będą rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej w celu eliminowania barier w poruszaniu się po obiekcie oraz zapewnienia możliwości dostania się na strych budynku. Budynek przedszkola i ogród za budynkiem będzie posiadał rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej (winda zewnętrzna, wyposażenie i nawierzchnia ogrodu dostosowana do osób z niepełnosprawnościami). Utworzenie i wyposażenie nowego gabinetu specjalistycznego spowoduje rozszerzenie i podwyższenie poziomu pracy indywidualnej z dziećmi niepełnosprawnymi i ich rodzicami. Stosowane będą działania z zakresu dostępności infrastrukturalnej i cyfrowej.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych

CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym

Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne

Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych

Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych

Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 1 100 000 zł Moduł II: 480 000 zł Moduł III: 325 000 zł łącznie: 1 905 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)	Moduł I: 2025-2028 Moduł II: 2025-2030 Moduł III: 2024-2025

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- podniesienie jakości pracy nauczycieli i pracowników przedszkola, dostosowując infrastrukturę do specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci,
- promowanie innowacyjnych metod STEAM w procesie nauczania,
- utworzenie atrakcyjnego środowiska edukacyjnego, wspierającego rozwój dzieci w aspektach fizycznym, społecznym i intelektualnym,
- stworzenie przestrzeni, która integruje dzieci z niepełnosprawnościami, promując równość i inkluzję,
- poprawa warunków lokalowych i bytowych przedszkola, a także wzmocnienie jego wizerunku,
- wpływ na rozwój społeczności edukacyjnej w obszarze zagrożonym depopulacją, przestępczością i niskim poziomem wykształcenia,
- osiąganie przez dzieci sukcesów edukacyjnych w przyszłości,
- upowszechnienie zdrowego stylu życia i nabycie wiedzy na temat środowiska naturalnego, zasad korzystania z jego zasobów i dbania o jego niepowtarzalny charakter,
- zmniejszenie problemów natury patologicznej w najbliższej okolicy oraz zapewnienie lepszego i równego startu w kolejne etapy edukacyjne dzieci,
- poprawa estetyki, stanu technicznego i zachowanie walorów historycznych budynku.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	1 szt.	Protokoły odbioru
Powierzchnia terenu modernizowanego ogrodu przedszkolnego	2020 m ²	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna
Liczba zaadaptowanych przestrzeni na nowe funkcje	1 szt.	Dokumentacja fotograficzna
Liczba wydarzeń zorganizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	10 szt./rok	Dokumentacja fotograficzna
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury	180 os./rok	Ewidencja prowadzona przez Przedszkole nr 9 „Kubuś Puchatek”

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 23 Projekt podstawowy nr 3

PROJEKT NR 3
Tytuł
„Miasto przyjazne naturze” – rewitalizacja terenów zieleni
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Szkoły Podstawowe Przedszkole Miejskie nr 9 „Kubuś Puchatek”
Lokalizacja przedsięwzięcia
Użytek ekologiczny „Mała Biel” nr dz. 380/115, 380/29, 380/28, Teren zieleni (dawny park) przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie nr dz. 2/4, 2/5, 2/6 Teren zieleni przy ul. Pasymskiej nr dz. 193/20 Podobszary rewitalizacji nr: 6, 15, 22
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Jednym ze zdiagnozowanych, podczas wizji lokalnej, problemów dotyczących sfery środowiskowej, był brak zagospodarowania terenów zieleni. Konsekwencją braku działań związanych z ochroną terenów zieleni mogą być problemy zagrażające środowisku naturalnemu, ale także i społeczeństwu. Na podobszarze rewitalizacji nr 15 zlokalizowany jest użytek ekologiczny Mała Biel – obszar podlega ochronie prawnej, przez co umożliwi zachowanie wewnątrz miasta terenów o naturalnym charakterze. Tereny te stanowią ostoję dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Znajduje się tu staw (zarastające jezioro), ścieżka dydaktyczna, plac zabaw oraz wytyczone ścieżki pieszo-rowerowe. Obecnie odpowiednie zagospodarowanie użytku stanowi istotne wyzwanie dla dalszej ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Wspomniany wcześniej staw, z uwagi na częściowe zachowanie jego naturalnego charakteru, jest namiastką dawnych występujących tu mokradeł, bogatych w gatunki zwierząt towarzyszących dawnym mieszkańcom Szczytna. Jednak z uwagi na płytkość zbiornika brakuje w nim tlenu, przez co jedynym gatunkiem ryb możliwym do utrzymania są karasie. Problemami związanymi z tym obszarem są także: dokarmianie ryb i ptaków, obniżenie poziomu wody i zanieczyszczenia spływające z otoczenia użytku wraz z wodą deszczową. Degradacji ulegają także zlokalizowane na użytku ścieżki pieszo-rowerowe, ścieżka ekologiczna, czy plac zabaw. Z uwagi na brak miejskiego monitoringu na tym terenie, częstym zjawiskiem jest różnego rodzaju wandalizm. Najczęściej przestrzeń niszczą osoby młode, szukające miejsca do wyładowania swojej energii. Przejawem wandalizmu są zdewastowane urządzenia zabawowe na placu zabaw, wyrwane świeżo posadzone drzewa i krzewy, połamane lampy, czy poprzewracane tablice informacyjne przy ścieżce ekologicznej, co dodatkowo świadczy o braku świadomości ekologicznej mieszkańców. Aktom wandalizmu często również towarzyszą bójki i picie alkoholu w miejscu publicznym.</p> <p>Rozwiązaniem tych problemów jest świadome planowanie przestrzeni miejskiej, które uwzględni potrzebę zachowania i rozwijania terenów zielonych, w tym tworzenie nowych przestrzeni zielonych w innych częściach miasta. Podczas wizji lokalnej zdiagnozowano również problem z brakiem obiektów zielonej infrastruktury na obszarze rewitalizacji. Budowa obiektów zielonej infrastruktury</p>

jest kluczowym elementem kształtowania przestrzeni miejskiej w sposób zrównoważony, integrujący harmonię z naturą.

Zakres realizowanych zadań

Aby skutecznie rozwiązać problem braku zagospodarowania użytku ekologicznego oraz brak obiektów zielonej infrastruktury, niezbędne jest podjęcie szerokiego zakresu działań obejmujących planowanie przestrzenne, ochronę środowiska i edukację społeczeństwa. Wobec tego projekt obejmuje trzy powiązane ze sobą moduły:

Moduł I: Rewitalizacja terenów przy użytku ekologicznym „Mała Biel”

Moduł I obejmuje:

- prace nad ekosystemem wodnym, renowacja brzegów, sadzenie roślin wodnych,
- uporządkowanie terenów zielonych,
- odnowę ścieżek pieszo-rowerowych,
- instalację energooszczędnego oświetlenia,
- nowe nasadzenia zieleni,
- instalację oznaczeń edukacyjnych,
- odtworzenie ścieki przyrodniczej o zwierzętach,
- poszerzenie przestrzeni sensorycznej,
- utworzenie wodnego placu zabaw,
- odnowa istniejącego placu zabaw,
- montaż obiektów małej architektury,
- montaż tablic edukacyjno-informacyjnych.

Moduł II: EKOedukacja na Małej Bieli

Zagospodarowanie użytku ekologicznego „Mała Biel” posłuży do spędzania czasu na łonie natury przez wszystkie grupy mieszkańców, niezależnie od wieku czy sprawności psychofizycznej. Wprowadzone tablice informacyjno-edukacyjne pozwolą nie tylko na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie najmłodszego pokolenia, ale również posłużą jako element gry terenowej „Odkryj Małą Biel”, która będzie obejmowała poszukiwanie gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie użytku Mała Biel. Przewiduje się, że gra terenowa będzie miała zarówno wymiar tradycyjny, jak i elektroniczny, gdzie dzięki skanowaniu kodów QR na smartfonach, będzie można dowiedzieć się ciekawostek o faunie i florze Małej Bieli.

W ramach niniejszego projektu przewiduje się również wdrożenie cyklu działań z zakresu zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, konieczności dbania o przyrodę i otaczające ekosystemy oraz promocji stylu życia przyjaznego środowisku. Organizowane mogą być lekcje na świeżym powietrzu oraz inne spotkania o charakterze edukacyjno-rozrywkowym.

Moduł III: Budowa obiektów zielonej infrastruktury na obszarze rewitalizacji

Moduł III obejmuje:

- identyfikację charakterystycznych elementów historycznych terenu zieleni (dawnego parku miejskiego) przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie, które można przywrócić,
- ponowne zagospodarowanie tej przestrzeni,
- wzbogacenie terenu o małą architekturę, w tym m.in.: ławki, śmietniki, tablice informacyjne, oświetlenie,
- przywrócenie zabytkowego ogrodzenia terenu,
- zagospodarowanie terenu zielni przy ul. Pasymskiej i nadanie mu nowych funkcji, poprzez utworzenie ścieżek edukacyjnych np. o tematyce przyrodniczo-historycznej.

Cel przedsięwzięcia		
<p>Celem niniejszego projektu jest zagospodarowanie użytku ekologicznego „Mała Biel” w Szczytnie wraz z budową obiektów zielonej infrastruktury w pozostałych częściach obszaru rewitalizacji – przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie i ul. Pasymskiej. Celem w sferze społecznej jest zapewnienie lokalnej społeczności miejsc do spędzania czasu wolnego w aktywny sposób w otoczeniu natury. Wytyczone ścieżki mogą służyć do spacerowania, jazdy rowerem czy biegania, co pozwoli na zachęcenie mieszkańców do aktywności fizycznej. Celem środowiskowym jest ochrona przyrody, w tym różnorodności biologicznej, ekosystemów wodnych i lądowych, oraz ogólnej jakości środowiska. Celem długoterminowym jest harmonijne współistnienie ludzi z przyrodą, minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających zdrowiu i dobrej jakości życia społeczności lokalnych.</p>		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami		
<p>Z uwagi na położenie terenu projektu (głównie użytek ekologiczny „Mała Biel”), jak i wykorzystywanie elementów naturalnych, zapewnienie pełnej dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami może być utrudnione. Aby jednak ułatwić korzystanie z użytku ekologicznego osobom z niepełnosprawnością ruchową bądź mieszkańcom mającym inne szczególne potrzeby (np. rodzice z wózkami dziecięcymi), planowane jest wytyczenie ścieżek w taki sposób, aby jak najbardziej ułatwić korzystanie dla wszystkich grup społecznych. Elementy zagospodarowania (np. ławki) będą posiadały odpowiednio wyprofilowane siedziska i oparcia, które ułatwią siadanie i wstawanie m.in. dla osób starszych. Oznakowanie ścieżek wytyczonych będzie intuicyjne dla wszystkich użytkowników i pozwalające na prostą interpretację. Natomiast nowe obiekty zielonej infrastruktury umiejscowione na całym obszarze rewitalizacji zaprojektowane zostaną w myśl projektowania uniwersalnego, tak aby były dostępne dla każdej grupy mieszkańców.</p>		
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji		
<p>Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:</p> <p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia

<p>Moduł I: 1 000 000 zł Moduł II: 100 000 zł Moduł III: 4 800 000 zł łącznie: 5 900 000 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2025-2026 Moduł II: 2026-2033 Moduł III: 2028-2029</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • poprawa estetyki przestrzeni publicznej i wzrost atrakcyjności obszarów miejskich, • poprawa jakości stanu ochrony środowiska, • efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych – zagospodarowanie przestrzeni publicznej, • zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, • aktywizacja mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży do aktywnych form spędzania czasu wolnego co wpłynie na zmniejszenie negatywnych skutków siedzącego trybu życia. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia terenów poddanych rewitalizacji	Użytek ekologiczny „Mała Biel” 40000 m ² Teren zielony przy ul. Skłodowskiej-Curie 46593 m ² Teren zielony przy ul. Pasymskiej 21579 m ²	Protokoły odbioru
Liczba wprowadzonych elementów małej architektury	10 szt.	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna
Długość ścieżek wyznaczonych na użytku ekologicznym	1 km	Dokumentacja fotograficzna
Liczba powstałych ścieżek edukacyjnych	1 szt.	Dokumentacja fotograficzna
Liczba prowadzonych zajęć edukacyjnych na rewitalizowanych terenach zieleni	12 szt./rok	Dane ze szkół i innych jednostek organizujących zajęcia na tych terenach
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców odwiedzających użytek ekologiczny	200 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców, dane ze szkół i innych jednostek organizujących zajęcia na tych terenach
Liczba uczestników gry terenowej	30 os./rok	Dane z aplikacji obsługującej grę terenową

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 24 Projekt podstawowy nr 4

PROJEKT NR 4
Tytuł
Plac Juranda: Nowe Życie dla Miejskiej Przestrzeni Społecznej
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Organizacje pozarządowe, w tym: m.in.: Stowarzyszenie „Kurpie w Szczytnie”, Towarzystwo Przyjaciół Szczytna, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wileńsko-Nowogródzkiej, lokalni artyści, Muzeum Mazurskie w Szczytnie, Browar Jurand, Atelier Starzak Strębicki – Pracownia Architektury s.c Jolanta Starzak, Dawid Strębicki
Lokalizacja przedsięwzięcia
Plac Juranda w Szczytnie (obecnie parking miejski) nr dz. 266/4 Podobszar rewitalizacji nr 6
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Problemami zdiagnozowanymi w podobszarze rewitalizacji, w którego granicach znajduje się Plac Juranda były: wysokie wyrejestrowanie podmiotów gospodarczych w 2021 roku, wysokie natężenie ruchu drogowego i związane z tym niebezpieczne zdarzenia drogowe, słaba jakość terenów publicznych, niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym. Wysoki poziom wyrejestrowania podmiotów gospodarczych w 2021 roku może świadczyć o trudnościach ekonomicznych lub administracyjnych, które wpływają na przedsięwzięcia zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Mogą to być wyniki niekorzystnych warunków biznesowych, konkurencji, czy też braku wsparcia dla lokalnych przedsiębiorstw. Z kolei niebezpieczne zdarzenia drogowe mogą wynikać z braku odpowiedniej infrastruktury drogowej, niewłaściwej organizacji ruchu, czy też ograniczonego bezpieczeństwa pieszych. Natomiast niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym sugeruje ograniczoną aktywność społeczną i zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne. To może wynikać z braku atrakcyjnych miejsc spotkań i braku organizacji wydarzeń społecznych.
Zakres realizowanych zadań
Projekt zakłada zmianę sposobu użytkowania placu Juranda przed Urzędem Miejskim w Szczytnie. Koncepcja zakłada likwidację znajdującego się tam obecnie parkingu i stworzenie przyjaznej dla użytkowników przestrzeni publicznej. Nowa aranżacja małej architektury ma zapewnić wielofunkcyjność sprzyjającą różnego rodzaju wydarzeniom kulturalnym oraz stać się otwartym i atrakcyjnym miejscem spotkań mieszkańców i turystów Szczytna.
Moduł I: Zmiana sposobu zagospodarowania Placu Juranda
Moduł I obejmuje:
<ul style="list-style-type: none"> • likwidację miejsc parkingowych znajdujących się na placu, • przygotowanie koncepcji projektowej.

Moduł II: Adaptacja parkingu na przestrzeń usługowo-rekreacyjną

Moduł II obejmuje:

- instalację drewnianych mobilnych mebli miejskich odnoszących się do różnych potrzeb użytkowników,
- instalację donic z całoroczną zielenią,
- montaż poidła,
- montaż zamgławiaczy,
- montaż mobilnych punktów handlowych i gastronomicznych,
- nowe nasadzenia zieleni,
- montaż oświetlenia i koszy na śmieci,
- montaż fontanny miejskiej.

Moduł III: Organizacja wydarzeń i festynów na Placu Juranda

zakłada kompleksowe wykorzystanie Placu Juranda i obszaru turystyczno-rekreacyjnego przy jeziorze Domowym Dużym jako centralnych punktów organizacji wydarzeń i festynów, skoncentrowanych na promocji lokalnej kultury oraz wspieraniu miejscowej gospodarki. Poprzez angażowanie miejscowych artystów, grup etnicznych, prezentację unikalnych produktów lokalnych oraz atrakcji turystycznych, planowane działania mają na celu nie tylko uwydatnienie dziedzictwa kulturowego, ale także kreowanie przestrzeni, która stanie się źródłem inspiracji i wspólnotowej aktywności. Organizacja wydarzeń zarówno na Placu Juranda, jak i na terenach rekreacyjnych przy jeziorze Domowym Dużym, ma współtworzyć spójny krajobraz atrakcji, który przyciągnie zarówno lokalnych mieszkańców, jak i turystów.

Projekt zakłada zaangażowanie mieszkańców i lokalnych społeczności poprzez konsultacje publiczne, gdzie będą mieli szansę zgłaszać swoje pomysły i uwagi dotyczące planowanej rewitalizacji.

Cel przedsięwzięcia

Niniejszy projekt ma na celu przekształcenie obecnej przestrzeni przed Urzędem Miasta w Szczytnie – Placu Juranda, w nowoczesne i atrakcyjne miejsce spotkań dla mieszkańców i turystów. Poprzez likwidację istniejącego parkingu oraz wprowadzenie nowej koncepcji, projekt zakłada stworzenie otwartej przestrzeni sprzyjającej różnorodnym wydarzeniom kulturalnym oraz codziennym spotkaniom społecznym. Projekt ma na celu stworzenie miejsca, które nie tylko będzie funkcjonalne, ale również stanie się sercem społeczności, budując silne więzi między mieszkańcami oraz przyciągając nowych odwiedzających. Realizacja tego projektu przyczyni się do wzrostu atrakcyjności miasta, a także do poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Działania przewidziane do realizacji w niniejszym projekcie będą wdrażane z uwzględnieniem zasad dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej. Osobom ze szczególnymi potrzebami zapewnione zostanie m.in.: swobodne poruszanie się po placu, dostosowanie ławek, miejsc do odpoczynku czy stref rekreacyjnych tak, aby były wygodne i bezpieczne dla osób o różnych potrzebach ruchowych. W razie braku możliwości pokonania barier ze względów technicznych lub prawnych zaproponowane zostaną rozwiązania alternatywne.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia

Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów

Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych

Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców

CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym

Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych

Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych

Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego

Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 200 000 zł</p> <p>Moduł II: 3 500 000 zł</p> <p>Moduł III: 500 000 zł</p> <p>łącznie: 4 200 000 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2025-2026</p> <p>Moduł II: 2026-2028</p> <p>Moduł III: 2028-2033</p>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- zmiana układu architektonicznego, z uwzględnieniem obszarów zielonych, donic zieleni całorocznej, miejsc do wypoczynku oraz nowoczesnej infrastruktury,
- utworzenie punktów handlowych i gastronomicznych, które będą zachęcać do spędzania czasu na świeżym powietrzu, wspierając lokalną gospodarkę,
- zintegrowana zieleń miejska – nowe nasadzenia drzew, krzewów i kwiatów, tworzące przyjazne, zaciszne otoczenie,
- poprawa bezpieczeństwa pieszych,
- stworzenie przestrzeni skupiającej życie społeczne i gospodarcze Miasta.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
--------------------	---------	------------------------------

Liczba przestrzeni przeznaczonych do zmiany funkcji	1 szt.	Protokoły odbioru
Powierzchnia terenu poddanego rewitalizacji	1780 m ²	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna
Liczba mobilnych punktów handlowych i gastronomicznych	5 szt.	Protokoły odbioru
Liczba wydarzeń zorganizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	5 szt./rok	Dokumentacja fotograficzna
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury	500 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 25 Projekt podstawowy nr 5

PROJEKT NR 5
Tytuł
„SMS” – Strefa Młodzieżowych Spotkań
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie Stowarzyszenie Humanitarne „Dar Serca” w Szczytnie Środowiskowy Dom Samopomocy w Szczytnie Stowarzyszenie Pomocy na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Szczytnie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Miejska Biblioteka Publiczna w Szczytnie, ul. Polska 8, 12-100 Szczytno Podobszar rewitalizacji nr 14
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano problemy z brakiem integracji społecznej pomiędzy różnymi grupami wiekowymi, w tym młodzieżą, dziećmi, osobami dorosłymi i seniorami. Ta izolacja społeczna

proceedzi do ograniczonej wymiany doświadczeń i utrudnia budowanie zdrowych relacji między mieszkańcami, co może negatywnie wpływać na rozwój społeczności lokalnej. Dodatkowo, zaobserwowano brak miejsc kulturalnych, które mogłyby służyć jako centra aktywności społecznej, integrując lokalną społeczność. Brak takich przestrzeni uniemożliwia organizację wydarzeń kulturalnych, artystycznych czy edukacyjnych, które mogłyby jednoczyć mieszkańców i wspierać rozwój lokalnej tożsamości kulturowej. Dodatkowo dzięki zaproponowanej ofercie zajęć realizowanych w Bibliotece, młodzież oczekująca na lekcje bądź autobus powrotny do miejsca zamieszkania będzie mogła kreatywnie spędzić czas w nowoczesnej i wygodnej przestrzeni dostosowanej do ich potrzeb i oczekiwań. Problemem w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej są bariery architektoniczne w obiekcie, brak dostosowania do zasad dostępności, brak windy (Oddział Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej znajduje się na pierwszym piętrze MBP Szczytno, żadna z toalet nie jest dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, bądź dla matek z małymi dziećmi, rodzice zostawiają wózki dziecięce na parterze budynku i muszą pokonać 24 schody, aby dostać się na pierwsze piętro, oraz 46 schodów aby potencjalnie dostać się na strych biblioteczny). Pomieszczenia w Bibliotece nie spełniają oczekiwań oraz standardów społecznych, są nieatrakcyjne ze względu na brak odpowiedniego wyposażenia oraz zaplecza technicznego niezbędnego do prowadzenia zajęć dla dzieci, seniorów czy młodzieży, brakuje także stanowisk do pracy twórczej np. salki teatralnej, konferencyjnej. Co ważne, zajęcia organizowane w Bibliotece są bezpłatne, zatem włączają w życie społeczne wszystkich mieszkańców.

Zakres realizowanych zadań

W obliczu zmian społecznych i technologicznych, biblioteki stają się miejscem nie tylko przechowywania wiedzy, ale również przestrzenią wspierającą rozwój społeczności lokalnej. Niniejszy projekt skupia się na zwiększeniu zainteresowania biblioteką przez młodzież poprzez stworzenie innowacyjnej przestrzeni o charakterze nowoczesnym i przyjaznym, dostosowanym do potrzeb oraz oczekiwań dzisiejszych młodych ludzi. Projekt zakłada trzy moduły.

Moduł I: Adaptacja pomieszczenia w Oddziale Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej MBP w Szczytnie na Strefę Młodzieżowych Spotkań

Moduł I obejmuje:

- montaż ściany przesuwanej oddzielającej strefę warsztatową od strefy relaksu,
- zakup regałów książkowych na kółkach (w celu swobodnego przemieszczania),
- zakup i montaż ekranu elektrycznego (rozwijany z sufitu),
- zakup pozostałych sprzętów niezbędnych do prowadzenia spotkań i warsztatów,
- zakup pełnego umeblowania,
- remont toalety dla Czytelników,
- zakup podłogowej gry planszowej personalizowanej dla młodzieży,
- zakup konsoli do gier z kontrolerami.

Moduł II: Adaptacja strychu Miejskiej Biblioteki w Szczytnie na potrzeby prowadzenia bezpłatnych działań kulturalnych dla mieszkańców miasta Szczytno – „Strzecha kultury”

Moduł II obejmuje:

- prace remontowo-budowlane związane z adaptacją nieużytkowanego strychu na salę artystów lokalnych,
- zakup i montaż sceny teatralnej,
- zakup pełnego umeblowania,
- montaż windy,
- zakup pozostałych sprzętów niezbędnych do prowadzenia spotkań i warsztatów.

Moduł III: Warsztaty w Strefie Młodzieżowych Spotkań

Moduł III obejmuje:

- przeprowadzenie konsultacji społecznych z udziałem młodzieży,
- przeprowadzenie warsztatów filmowych z nowym rzutnikiem,
- przeprowadzenie warsztatów z rysownia mangi i anime,
- przeprowadzenie warsztatów teatralnych,
- przeprowadzenie warsztatów gamingowych,
- organizację spotkań teatralnych i czytelniczych,
- organizację wystaw lokalnych artystów.

Nowe pomieszczenie zostanie cyklicznie udostępniane dla dzieci zapisanych do Stowarzyszenia Humanitarnego „Dar Serca” w Szczytnie, którego misją jest pomoc dzieciom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W ramach projektu planuje się także współpracę ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Szczytnie, współpracę z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Szczytnie.

Biblioteka znajduje się w centrum miasta, w bliskiej odległości od szkoły ponadpodstawowej (50 metrów) oraz Dworca PKP i PKS (200 metrów), co przekłada się na zwiększenie liczby młodzieży pojawiającej się w okolicy MBP, którą można by zainteresować nowoczesnymi działaniami oraz użytecznością budynku. Poprzez różnorodne inicjatywy, takie jak konsultacje społeczne dotyczące proponowanych zajęć czy warsztaty z zakresu sztuki, filmu, teatru czy gier, biblioteka stanie się nieodłączną częścią życia społeczności, zapewniając przestrzeń do rozwijania pasji, umiejętności oraz budowania silniejszych więzi społecznych.

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego projektu jest przyciągnięcie młodzieży do biblioteki poprzez organizowanie atrakcyjnych przedsięwzięć w wyremontowanym pomieszczeniu dostosowanym do ich zainteresowań i potrzeb, znajdującym się w Oddziale Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej MBP Szczytno.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Działania przewidziane do realizacji w niniejszym projekcie będą wdrażane z uwzględnieniem zasad dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej. Osobom ze szczególnymi potrzebami zapewnione zostanie m.in.: swobodne poruszanie się po obiekcie, dostęp do wszystkich przestrzeni oddanych do użytku publicznego, informacja o rozkładzie pomieszczeń budynku Biblioteki wraz z zapewnieniem odpowiednich procedur i sprzętu w razie ewakuacji, a także urządzenia do obsługi osób słabosłyszących i słabowidzących. Planuje się także zamontowanie windy jadącej bezpośrednio z parteru na pierwsze piętro gdzie znajduje się Oddział Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej, następnie jadącej na drugie piętro gdzie potencjalnie zostanie zaadaptowany strych biblioteczny na potrzeby działań kulturalnych.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia

Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku

<p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p>		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 100 000 zł</p> <p>Moduł II: 3 000 000 zł</p> <p>Moduł III: 20 000 zł</p> <p>łącznie: 3 120 000 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2026-2027</p> <p>Moduł II: 2027-2030</p> <p>Moduł III: 2030-2031</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> wzrost zainteresowania biblioteką przez lokalną społeczność (dzieci, młodzież, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami), poszerzenie możliwości wykorzystania przestrzeni, którą posiada biblioteka (pomieszczenie w OLDIM wynosi około 100 m², strych ok. 300 m²), przyciągnięcie młodzieży do Biblioteki poprzez organizowanie atrakcyjnych przedsięwzięć w wyremontowanym pomieszczeniu dostosowanym do ich zainteresowań i potrzeb, znajdującym się w Oddziale Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej MBP Szczytno utworzenie przestrzeni przyjaznej zawieraniu nowych znajomości w sposób kreatywny integrującej lokalną społeczność, wzrost zainteresowania ofertą kulturalną przez mieszkańców Miasta, poszerzenie bezpłatnej oferty kulturalnej, wzrost poziomu edukacji poprzez zwiększenie działań miękkich na zrewitalizowanym obiekcie użyteczności publicznej, zaangażowanie lokalnych artystów w życie społeczności, polepszenie stanu technicznego budynku wraz z dostosowaniem obiektu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych

Liczba powstałych pomieszczeń do wykorzystania na cele społeczne	2 szt.	Protokoły odbioru
Liczba budynków poddanych działaniom rewitalizacyjnym	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba zorganizowanych wydarzeń w oparciu o powstałą infrastrukturę	5 szt./rok	Dokumentacja organizatora
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w nowej przestrzeni	200 os./rok	Dokumentacja organizatora
Liczba organizacji pozarządowych korzystających z przygotowanej infrastruktury	1 szt.	Sprawozdanie ze współpracy z organizacjami pozarządowymi

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 26 Projekt podstawowy nr 6

PROJEKT NR 6
Tytuł
Spotkanie ze sztuką w Miejskim Domu Kultury w Szczytnie
Nazwa wnioskodawcy
Miejski Dom Kultury w Szczytnie
Potencjalni partnerzy
Gmina Miejska Szczytno, Organizacje pozarządowe m.in.: Stowarzyszenie „Kurpie w Szczytnie”, Towarzystwo Przyjaciół Szczytna, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wileńsko-Nowogródzkiej
Lokalizacja przedsięwzięcia
Miejski Dom Kultury w Szczytnie ul. Polska 12, 12-100 Szczytno Podobszar rewitalizacji nr 14
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej zwrócono szczególną uwagę na brak integracji wśród mieszkańców połączony z brakiem znajomości lokalnej kultury i tożsamości bliskich sąsiadów, takich jak: Kurpie, Mazurzy, Kresowianie i Warmiacy. Konsekwencją tego zjawiska może być izolacja społeczna. Mieszkańcy mogą czuć się obco we własnym otoczeniu, a to może powodować brak poczucia wspólnoty i przynależności. Ograniczone możliwości współpracy w lokalnych społecznościach to kolejny aspekt problemu. Niski poziom integracji może znacząco wpływać na zdolność wspólnego działania, co ogranicza potencjał rozwoju społecznego, kulturalnego i

ekonomicznego. To wszystko, w najgorszym wypadku może prowadzić do zaniku tradycji i dziedzictwa kulturowego. Rozwiązanie tych problemów wymaga kompleksowego podejścia, dlatego proponuje się wzbogacić ofertę kulturalną Szczytna o zajęcia, spotkania i warsztaty skierowane do wszystkich grup społecznych, dzieci, młodzieży i osób dorosłych nawiązujące do kultury i tradycji Miasta. Dzięki projektowi jego uczestnicy poznają lub poszerzą swoją wiedzę na temat odmienności kulturowej poszczególnych grup etnicznych zamieszkujących Szczytno (strój, muzyka, gwara, obrzędy, kulinaria) znajdą wspólne cechy które z upływem lat przejęła jedna grupa od drugiej. Poznanie różnorodnej społeczności, jej kultury i historii przyczyni się do rozwoju umiejętności, poszerzenia wiedzy i horyzontów myślowych, wzmocnienia lokalnego patriotyzmu i promocji miasta.

Zakres realizowanych zadań

Szczytno to niewielkie miasto, którego historię kształtują przedstawiciele różnych kultur, takie jak Kurpie, Mazurzy, Warmiacy oraz Kresowiaczy. Zjawisko wielokulturowości, czyli współistnienia różnorodnych wartości i tradycji w ramach jednego społeczeństwa, nabiera coraz większego znaczenia, skłaniając do głębokiej refleksji. Z tego wynika potrzeba uświadamiania społeczności szczycieńskiej o wielokulturowym dziedzictwie Miasta, które często nie zna pochodzenia swoich dziadków i pradiadków. W celu poznania lokalnej kultury i tradycji proponuje się przedsięwzięcie składające się z trzech modułów.

Moduł I: Szczytno miastem wielu kultur – Dialog Kultur szczycieńskich

Moduł I obejmuje:

- organizację cyklicznych spotkań i warsztatów, w tym warsztatów kulinarnych, prelekcji i dyskusji, w podziale na grupy wiekowe,
- utworzenie quizu podsumowującego zdobytą wiedzę, kończącego cykl warsztatów,
- włączenie lokalnych liderów, ekspertów i przedstawicieli różnych kultur jako prowadzących warsztaty,
- regularną promocję projektu w mediach społecznościowych.

Warsztaty będą prowadzone przez kompetentne osoby, które doskonale znają obyczaje, obrzędy i tradycje danej grupy etnicznej. Celem zajęć jest przezwyciężenie własnych barier przede wszystkim psychicznych, oraz wzajemna aprobata i integracja.

Moduł II: Scena emocji - warsztaty aktorsko-teatralne

Moduł II obejmuje:

- włączenie lokalnych liderów, ekspertów od scenografii, i aktorstwa,
- organizację warsztatów scenograficznych
- organizację warsztatów aktorskich (nauka wcielania się i bycia inną osobą)
- wyłonienie inspicjenta - osoby odpowiadającej za koordynację i zgodność z planem przebiegu przedstawienia, pracownik teatru czuwający nad techniczną stroną sztuki.

Coraz większe zainteresowanie teatrem oraz różnorodnymi formami wyrażania siebie pośród osób skłania do rozważenia warsztatów aktorsko-teatralnych jako atrakcyjnej formy samorealizacji i eksploracji sztuki aktorskiej. Tego rodzaju zajęcia pozwalają uczestnikom na rozwijanie swoich umiejętności scenicznego wyrazu i eksperymentowanie z rolami teatralnymi. W ramach warsztatów aktorsko-teatralnych, uczestnicy nie tylko mieliby okazję rozwijać zdolności aktorskie, lecz także poszerzać swoje horyzonty poprzez zapoznanie się z różnymi aspektami świata teatru. Dodatkowo, zajęcia mogłyby obejmować zagadnienia związane z pracą scenografa teatralnego, reżysera, inspicjenta i innych istotnych postaci związanych z produkcją teatralną.

Moduł III: Adaptacja amfiteatru i otoczenia Miejskiego Domu Kultury na cele społeczne

Przemiana amfiteatru i jego otoczenia przy Miejskim Domu Kultury w przestrzeń aktywności społecznej.

Moduł III obejmuje:

- przeprowadzenie remontu amfiteatru, dostosowanie go do różnorodnych potrzeb artystycznych i społecznych (w tym wymiana siedzeń),
- przeprowadzenie remontu sceny (w tym zadaszenia sceny i widowni), umożliwiającej różnorodne przedstawienia i pokazy,
- wyposażenie amfiteatru w nowoczesną infrastrukturę dźwiękową i oświetleniową,
- zaplanowanie otoczenia jako przestrzeni do spotkań, relaksu i twórczych inspiracji,
- organizację różnorodnych wydarzeń kulturalnych, dostosowanych do potrzeb zarówno dzieci, młodzieży, jak i seniorów,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych w celu zebrania opinii i sugestii dotyczących przyszłych wydarzeń i adaptacji przestrzeni,
- partnerstwo z lokalnymi organizacjami społecznymi i kulturalnymi w organizacji wydarzeń.

Cel przedsięwzięcia

Głównym celem projektu jest promowanie świadomości tożsamości, zrozumienia różnorodności oraz budowanie zintegrowanej społeczności. Działania skierowane są przede wszystkim na młodzież, w celu pobudzania ich świadomości dotyczącej tożsamości i otaczającej rzeczywistości. Jednak nie ogranicza się on jedynie do edukacji młodzieży, ale obejmuje szeroki zakres działań, mających na celu aktywizację i edukację całej społeczności. Projekt zakłada również organizację warsztatów teatralnych, przeznaczonych dla wszystkich grup wiekowych, które stanowiąc będą kreatywne narzędzie do zrozumienia i wyrażania samego siebie. Warsztaty teatralne nie tylko pozwolą uczestnikom rozwijać umiejętności artystyczne, ale także stworzą przestrzeń do budowania wspólnego języka i porozumienia między innymi uczestnikami. Celem uzupełniającym powyższe jest remont infrastruktury amfiteatru, dzięki czemu przestrzeń ta zostanie dostosowana do organizacji warsztatów teatralnych, spektakli i innych aktywności społecznych.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu zapewni dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, zarówno na płaszczyźnie inwestycyjnej jak i nieinwestycyjnej. Zrewitalizowany amfiteatr wraz z otoczeniem będzie posiadał rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej. Działania prowadzone w oparciu o utworzoną infrastrukturę, będą dostępne dla wszystkich mieszkańców, również dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Stosowane będą rozwiązania z zakresu dostępności komunikacyjno-informacyjnej oraz cyfrowej. Z uwagi na społeczny charakter przedsięwzięcia, osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności nie będą wykluczone z udziału w organizowanej ofercie społeczno-kulturalnej, na które wstęp będzie otwarty dla wszystkich grup odbiorców.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

<p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p>		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 10 000 zł Moduł II: 10 000 zł Moduł III: 100 000 zł Łącznie: 120 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2025-2026 Moduł II: 2026-2027 Moduł III: 2027-2028</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie wiedzy na temat wielokulturowości poprzez organizację warsztatów i spotkań dla mieszkańców, • zbudowanie wspólnoty i zacieśnianie więzi lokalnej społeczności, • przełamywanie barier między różnymi grupami etnicznymi, eliminując stereotypy i uprzedzenia, • rozwinięcie umiejętności akceptacji i szacunku dla różnorodności, • dostosowanie przestrzeni do pełnienia nowych funkcji, • likwidacja barier architektonicznych. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba zorganizowanych zajęć skierowanych do wszystkich grup wiekowych	11 szt./rok	Dokumentacja fotograficzna, harmonogram zajęć MDK
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	1 szt.	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców biorących udział w warsztatach	70 os./rok	Ewidencja prowadzona przez Miejski Dom Kultury

Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury	100 os./rok	Dokumentacja organizatora
--	-------------	---------------------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 27 Projekt podstawowy nr 7

PROJEKT NR 7
Tytuł
„Wysoka kultura” – renowacja Ratusza wraz z wieżą ratuszową oraz przystosowanie do pełnienia nowych funkcji
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Uniwersytet III Wieku, Klub Seniora, Organizacje pozarządowe, Muzeum Mazurskie w Szczytnie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Urząd Miejski w Szczytnie ul. Henryka Sienkiewicza 1, 12-100 Szczytno Podobszar rewitalizacji nr 6
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Problemem zdiagnozowanym podczas warsztatów rewitalizacyjnych oraz wizji lokalnej i rozmów z mieszkańcami był brak dedykowanego miejsca, w którym seniorzy mogą swobodnie spotykać się, rozwijać swoje zainteresowania oraz uczestniczyć w życiu społecznym. Innym problemem okazała się wieża ratuszowa, która obecnie nie jest wykorzystywana, jednak stanowi ogromny lokalny potencjał miasta. Adaptacja wieży ratuszowej wraz z pomieszczeniami na cele społeczne, stanowi szansę na stworzenie centralnego punktu społeczności i rozwiązuje wyżej wymienione problemy.
Zakres realizowanych zadań
Ratusz, jako symbol lokalnej tożsamości i historii, stanowi nie tylko architektoniczny punkt odniesienia, ale także potencjalne źródło inspiracji dla społeczności. Niniejszy projekt skupia się na adaptacji wieży ratuszowej w Szczytnie, przekształcając ją w przestrzeń służącą lokalnej społeczności, ale także turystom.
Moduł I: Adaptacja wieży ratuszowej w Szczytnie na przestrzeń służącą celom społecznym
Moduł I obejmuje:
<ul style="list-style-type: none"> • prace remontowo-renowacyjne polegające na odnowieniu elewacji Ratusza, w tym stolarki drzwiowej i okiennej, • prace remontowo-modernizacyjne polegające na kompleksowym odnowieniu wnętrza wieży ratuszowej, • montaż windy zewnętrznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, • prace remontowo-modernizacyjne na dziedzińcu ratusza – instalacja systemu odwodnienia, sieci deszczowej, remont schodów do budynku,

- utworzenie przestrzeni przeznaczonej do spotkań, wystaw sztuki lokalnej i regionalnej, zajęć artystycznych, w tym utworzenie sali edukacyjnej przeznaczonej do prowadzenia wykładów,
- pełne wyposażenie utworzonej przestrzeni w materiały niezbędne do realizacji działań,
- renowację punktu widokowego na wieży,
- dostosowanie obiektu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Moduł II: Wprowadzenie nowej oferty kulturalnej na wieży ratuszowej

Moduł II obejmuje:

- organizację wspólnych zajęć z udziałem Klubu Seniora i Uniwersytetu III Wieku,
- organizację cyklicznych wystaw lokalnych i regionalnych artystów w porozumieniu z Muzeum Mazurskim w Szczytnie, w tym nawiązujących do historii miasta,
- organizację wydarzeń we współpracy z lokalnymi instytucjami kulturalnymi,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych na różnych grup interesariuszy, w tym dla dzieci z niepełnosprawnościami o tematyce kulturalno-historycznej.

Cel przedsięwzięcia

Projekt ten ma na celu stworzenie wielofunkcyjnego miejsca, które integruje seniorów, promuje kulturę lokalną oraz zapewnia edukację na różnych poziomach. Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań architektonicznych i technologicznych sprawi, że wieża ratuszowa stanie się sercem społeczności, integrującą przeszłość z nowoczesnością.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w ramach projektu adaptacji wieży ratuszowej obejmuje szereg środków, które mają na celu umożliwienie pełnego korzystania z przestrzeni przez wszystkich. Zapewniona zostanie dostępność komunikacyjno-informacyjna (np. tablice informacyjne z dużą czcionką, klarowne oznaczenia) oraz dźwiękowe (np. ogłoszenia nagrywane, informacje głosowe). Utworzona w wieży ratuszowej sala edukacyjna i wystawowa także zostanie dostosowana do różnych potrzeb, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów

Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych

Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej

mieszkańców CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 18 000 000 zł Moduł II: 100 000 zł łącznie: 18 100 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)	Moduł I: 2027-2030 Moduł II: 2030-2033
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja społeczna i kulturalna lokalnej społeczności, • aktywizacja społeczna osób ze szczególnymi potrzebami i organizacji reprezentujących te grupy, • udostępnienie przestrzeni dla Uniwersytetu III Wieku oraz Klubu Seniora, • utworzenie nowoczesnych i dostosowanych do potrzeb wszystkich mieszkańców przestrzeni o charakterze kulturalnym. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba przestrzeni przeznaczonych do zmiany funkcji	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba wydarzeń zorganizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	5 szt./rok	Dokumentacja organizatora
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców korzystających z nowych przestrzeni	500 os./rok	Dokumentacja organizatora
Liczba stowarzyszeń biorących udział w wydarzeniach	2 szt./rok	Dokumentacja organizatora
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.	Protokoły odbioru

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 28 Projekt podstawowy nr 8

PROJEKT NR 8
Tytuł
Centrum Aktywności Młodzieży – adaptacja budynku przy ul. Andersa 1 w Szczytnie
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Stowarzyszenie Humanitarne Dar Serca
Lokalizacja przedsięwzięcia
Budynek przy ul. Andersa 1 12-100 Szczytno Podobszar rewitalizacji nr 14
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przeprowadzona analiza wskaźnikowa oraz wizja lokalna wraz z warsztatami rewitalizacyjnymi pozwoliły wykazać problemy z brakiem odpowiedniego miejsca, które skoncentrowałoby się na wszechstronnym rozwoju młodzieży oraz integrowałoby lokalną społeczność. Istniejące zasoby są często niewystarczające, a brak dedykowanej przestrzeni dla młodzieży wpływa negatywnie na ich rozwój osobisty, edukacyjny i społeczny. Młodzi ludzie często szukają alternatyw dla czasu spędzanego w sposób bierny, a brak odpowiednich miejsc rozrywki przekłada się na wzrost negatywnych zjawisk, takich jak np. wandalizm, nadużywanie substancji psychoaktywnych czy problemy związane ze zdrowiem psychicznym. Obecnie świetlica środowiskowa, z uwagi na brak dogodnego miejsca zlokalizowana jest w Miejskim Domu Kultury w Szczytnie, uczęszcza do niej 25 dzieci.
Zakres realizowanych zadań
W obliczu rosnącej potrzeby stworzenia przestrzeni dla młodzieży, która umożliwi jej rozwój osobisty, społeczny oraz edukacyjny, planuje się utworzenie Centrum Aktywności Młodzieży wraz z funkcją świetlicy środowiskowej.
Moduł I: Adaptacja budynku przy ul. Andersa 1 w Szczytnie do pełnienia funkcji społecznych
Pierwsza część projektu obejmuje działania infrastrukturalne, polegające na przebudowie i adaptacji wyznaczonych przestrzeni w zasobie budynku przy ul. Andersa 1 w Szczytnie, w którym niegdyś mieściła się piekarnia, a obecnie jest to pustostan. W obecnie nieużytkowanej przestrzeni, planuje się wygospodarować salę na świetlicę środowiskową/salę terapeutyczną, salę przeznaczoną do zajęć grupowych oraz salę do prowadzenia zajęć indywidualnych wraz zapleczem sanitarnym i gastronomicznym. Przestrzenie zostaną zaadaptowane do możliwości organizacji w nich działań społecznych, w tym m.in. warsztatów, zajęć artystycznych i terapii.
Wyremontowane pomieszczenia, jak i cały budynek zostaną dostosowane do standardów efektywności energetycznej, zastosowane zostaną rozwiązania energooszczędne i przyjazne środowisku. Dodatkowo, ze względu na fakt, że budynek, nie jest dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami, wprowadzone zostaną rozwiązania zapewniające możliwie jak największą

dostępność – zarówno w wymiarze infrastrukturalnym (w zależności od projektu budowlanego winda bądź inne rozwiązanie dla osób mających problemy z poruszaniem się, eliminacja progów itd.) jak i informacyjno-komunikacyjnym (odpowiednie oznakowanie pomieszczeń, tabliczki na ścianach, rozwiązania dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi). Zastosowane rozwiązania infrastrukturalne pozwolą na bezpieczne i swobodne korzystanie z obiektu przez wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku czy stopnia i rodzaju niepełnosprawności.

Przedmiotowy budynek wpisany jest do Gminnej Ewidencji Zabytków, zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia Nr VII/463/2018 z dnia 29.01.2018 r Burmistrza Miasta Szczytno. Wszystkie prace będą prowadzone pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Moduł II: Zagospodarowanie nowo powstałej przestrzeni wraz z zaplanowaniem oferty zajęć w CAM

Pierwszym krokiem będzie szczegółowa inwentaryzacja potrzeb w zakresie wyposażenia (stoły, krzesła, innego rodzaju meble, oświetlenie, materiały do prowadzenia szkoleń i warsztatów itp.). Realizacja tego modułu będzie odbywała się pod nadzorem osoby wyznaczonej spośród członków Stowarzyszenia Humanitarnego Dar Serca, która będzie zajmowała się obsługą powstałych przestrzeni, ich udostępnianiem oraz animacją czasu w oparciu o dostępne zasoby. Kwestie wyposażenia i zaaranżowania wyremontowanych przestrzeni oraz zaplanowanie oferty zajęć będą wypracowane na warsztatach z zainteresowanymi grupami, które docelowo będą z tych pomieszczeń korzystały. Takie rozwiązanie pozwoli na zakup wyposażenia, które będzie realnie potrzebne i będzie odpowiadało na faktyczne potrzeby społeczeństwa.

Przyjmując zasadę otwartości i partycypacji społecznej, Centrum Aktywności Młodzieży wraz ze świetlicą środowiskową będzie dostosowywać swoją ofertę do bieżących potrzeb społeczności, konsultując się z mieszkańcami w kwestii preferencji i oczekiwań. Ważne jest, aby oferta była różnorodna, aby każdy mógł znaleźć coś dla siebie, wspierając tym samym integrację społeczności lokalnej.

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu jest adaptacja pustostanu (dawnej piekarni) przy ul. Andersa 1 w Szczytnie na Centrum Aktywności Młodzieży z dedykowaną świetlicą środowiskową, której celem jest rozwijanie umiejętności społecznych, kulturalnych i edukacyjnych młodzieży oraz integrowanie lokalnej społeczności.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Adaptacja budynku na Centrum Aktywności Młodzieży zostanie przeprowadzona w taki sposób, aby zagwarantować pełną dostępność w różnych aspektach, zarówno pod kątem inwestycyjnym, jak i nieinwestycyjnym. W celu eliminacji barier w poruszaniu się po obiekcie zostaną zastosowane specjalne rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej. Dodatkowo, projekt obejmie środki mające na celu zwiększenie dostępności informacyjno-komunikacyjnej. Wprowadzone zostanie odpowiednie oznakowanie, uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. Zastosowane rozwiązania będą projektowane tak, aby były łatwe do zrozumienia bez względu na doświadczenie, wiedzę, zdolności czy aktualną koncentrację odbiorców.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

<p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p>		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 3 000 000 zł Moduł II: 500 000 zł łącznie: 3 500 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2030-2032 Moduł II: 2033</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie przestrzeni dostosowanej do potrzeb młodzieży, • utworzenie siedziby świetlicy środowiskowej, • wspieranie rozwoju osobistego poprzez warsztaty i szkolenia z zakresu kompetencji życiowych, • integracja społeczności lokalnej poprzez organizację wydarzeń, spotkań i wspólnych projektów, • wykorzystanie potencjału – zagospodarowanie pustostanu, • dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, • poprawa ładu przestrzennego i estety przestrzeni. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów przeznaczonych do zmiany funkcji	1 szt.	Protokoły odbioru
Liczba wydarzeń zorganizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	24 szt./rok	Dokumentacja fotograficzna

Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia	25 os./rok	Listy obecności prowadzone przez Stowarzyszenie Humanitarne Dar Serca
Liczba dzieci i młodzieży korzystających z nowej przestrzeni	50 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 29 Projekt podstawowy nr 9

PROJEKT NR 9
Tytuł
„Szczytno wspólnie” – rewitalizacja kamienic i podwórek
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miejska Szczytno
Potencjalni partnerzy
Wspólnoty mieszkaniowe
Lokalizacja przedsięwzięcia
Kamienice przy ulicach: Odrodzenia, Polskiej, Leyka, Mickiewicza, Kościuszki, 1 Maja, 3 Maja, Barcza oraz Ogrodowej Podobszar rewitalizacji: 4, 6, 7, 14, 15
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Historyczna zabudowa kamieniczna w Szczytnie na przestrzeni lat uległa znacznemu pogorszeniu, objawia się to przede wszystkim licznymi uszkodzeniami elewacji i części wspólnych nieruchomości, takich jak podwórza między poszczególnymi budynkami. Obszary te charakteryzują się szczególnym nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych, takich jak ubóstwo, przestępczość i przemoc w rodzinie, co oznaczać może, że lokalna społeczność traktuje własność jako niczyją i nie przykładą szczególnej uwagi na dbanie o przestrzeń wspólną. Lokale użytkowe w kamienicach również nie cieszą się dużą atrakcyjnością dla przedsiębiorców, co przyczynia się do odpływu funkcji gospodarczych z tego obszaru. Dodatkowo, w Szczytnie brakuje miejsc umożliwiających spotkania, integrację rówieśniczą oraz zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza tych z rodzin ubogich lub doświadczających trudności wychowawczych. Wprowadzenie takich przestrzeni mogłoby przyczynić się do poprawy jakości życia społeczności lokalnej.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Poprawa stanu technicznego kamienic na obszarze rewitalizacji

Pierwszy moduł zakłada estetyzację centralnej części miasta – prace rewitalizacyjne obejmować będą obiekty silnie zdegradowane, zwłaszcza te zlokalizowane przy ulicach: Odrodzenia, Polskiej, Leyka, Mickiewicza, Kościuszki, 1 Maja, 3 Maja, Barcza oraz Ogrodowej. W ramach przedsięwzięcia przewiduje się realizację następujących zadań:

- ocenę stanu technicznego elewacji oraz odnowę elewacji, w tym usunięcie wszelkich uszkodzeń strukturalnych, takich jak pęknięcia czy ubytki w tynku, malowanie lub ponowne nałożenie tynku, przywrócenie elementów dekoracyjnych, które uległy zniszczeniu, aby przywrócić oryginalny charakter budynku,
- zastosowanie rozwiązań wykorzystujących odnawialne źródła energii, o ile nie będzie to kolidowało z zabytkowym otoczeniem,
- po zakończeniu odnowy elewacji zaleca się zastosowanie specjalnych preparatów ochronnych, które chronią ją przed wpływem czynników atmosferycznych, takich jak deszcz, śnieg czy promieniowanie UV.

Należy pamiętać, iż odnowa elewacji ma istotne znaczenie nie tylko dla estetyki, ale także dla utrzymania trwałości i funkcjonalności budynku.

Moduł II: Podwórka z natury – uporządkowanie niezagospodarowanych podwórek na obszarze rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno

W ramach modułu drugiego przeprowadzone zostaną prace porządkowe i infrastrukturalne, mające na celu zagospodarowanie zaniedbanych podwórek na obszarze rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno. Obecnie podwórka nie są utwardzone, nie są wytyczone ciągi piesze, miejsca parkingowe oraz inne miejsca sprzyjające integracji lokalnej społeczności. Realizacja przedsięwzięcia poskutkuje poprawą bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, dostosowaniu miejsc publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także zwiększeniem estetyki i funkcjonalności podwórek. Przewidziane do realizacji są również rozwiązania sprzyjające środowisku, w tym retencjonowaniu wód opadowych.

Moduł II obejmuje:

- częściowe utwardzenie i odwodnienie terenu podwórek,
- wytyczenie przestrzeni dla poszczególnych funkcji (chodniki dostosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami, miejsca parkingowe, miejsca dla odpoczynku i integracji, miejsca przeznaczone dla dzieci),
- zamontowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska, w tym elementów małej retencji,
- zamontowanie energooszczędnego oświetlenia,
- wprowadzenie elementów małej architektury oraz zieleni,
- organizację warsztatów dla mieszkańców w zakresie tworzenia i pielęgnacji przydomowych ogródków,
- organizację wspólnych wydarzeń, inicjatyw poprawiających estetykę miejsca zamieszkania przez wspólnoty,
- promocję, informowanie i zachęcanie mieszkańców do dbania o przestrzeń wspólną i środowisko,
- zakres przestrzenny prowadzonych prac będzie obejmował podwórka zlokalizowane przy ulicach: 3 Maja, Odrodzenia, ul. Chopina, 1 Maja, Pasymskiej, Sikorskiego.

W ramach projektu mieszkańcy otrzymają narzędzia i możliwości do oddolnych działań na rzecz utrzymania zrewitalizowanych podwórek.

Moduł III: Zwiększenie zasobu lokali mieszkaniowych poprzez adaptację powierzchni nieużytkowanych w ramach obszaru rewitalizacji

Obszary rewitalizacji stanowią wyjątkowe wyzwania i jednocześnie niepowtarzalne szanse na przekształcenie społeczno-gospodarcze. W kontekście tego modułu, skupiono się na istotnym aspekcie życia społeczności lokalnej – dostępie do odpowiednich warunków mieszkaniowych. Brak mieszkań oraz nieużytkowane lub niewłaściwie wykorzystywane przestrzenie stanowią podwójne wyzwanie, ale także szansę na tworzenie trwałych rozwiązań poprawiających jakość życia mieszkańców. W związku z tym moduł III zakłada:

- przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji nieużytkowanych lub niewłaściwie wykorzystywanych przestrzeni na obszarze rewitalizacji,
- opracowanie szczegółowych planów adaptacyjnych dla wybranych miejsc,
- zmianę funkcji istniejących pomieszczeń na funkcje mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest utworzenie przestrzeni dla integracji sąsiedzkiej, poprzez projekt zagospodarowania podwórek kamienic i poprawę stanu technicznego zabudowy Gminy Miejskiej Szczytno, poprzez poddanie jej pracom remontowo-konserwacyjnym. Planowane działania przyczynią się do podniesienia jakości przestrzeni wspólnej i dostosowania jej dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także zwiększenia atrakcyjności lokali użytkowych dla potencjalnych najemców. Utworzenie dostępnego dla wszystkich mieszkańców miejsca spotkań i wypoczynku będzie z kolei sprzyjało podejmowaniu działań integracyjnych i przeciwdziało wykluczeniu społecznemu. Zagospodarowanie zieleni przy podwórkach przyczyni się do poprawy mikroklimatu, co wpłynie pozytywnie na zdrowie mieszkańców. Zaangażowanie mieszkańców w proces tworzenia przestrzeni wspólnej, zwiększy poczucie odpowiedzialności za tę przestrzeń, inspirując do dalszych działań na rzecz lokalnej społeczności. Innym celem projektu jest zwiększenie dostępności lokali mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji poprzez adaptację nieużytkowanych powierzchni oraz zmianę funkcji istniejących pomieszczeń na lokale mieszkalne, aby przeciwdziałać problemowi braku mieszkań oraz poprawić warunki życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznych i półpublicznych dla osób o szczególnych potrzebach, poprzez eliminację barier architektonicznych, takich jak wysokie krawężniki, stopnie czy ubytki w nawierzchni. Ponadto, planuje się dostosowanie elementów małej architektury, obejmujące m.in. profilowane siedziska, oparcia i podłokietniki, które ułatwią siadanie i wstawanie. Realizacja projektów międzysąsiedzkich pozwoli na włączenie wszystkich mieszkańców w życie społeczne wspólnoty.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia

Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji
 Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku
 CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU
 Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych
 Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej
 CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ
 Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym
 Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne
 Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych
 Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych
 Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 10 000 000 zł Moduł II: 2 500 000 zł Moduł III: 1 800 000 zł łącznie: 14 300 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)	Moduł I: 2027-2033 Moduł II: 2026-2028 Moduł III: 2027-2030

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- poprawa wyglądu, estetyki, trwałości i zachowanie unikatowych elementów dziedzictwa lokalnego i obiektów zabytkowych,
- poprawa bezpieczeństwa i jakości życia na obszarze rewitalizacji,
- poprawa stanu środowiska, w tym jakości powietrza i mikroklimatu,
- pobudzenie aktywności społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- budowanie poczucia współodpowiedzialności za utrzymanie przestrzeni publicznych i półpublicznych,
- zwiększenie integracji mieszkańców poprzez inicjatywy oddolne,
- zwiększenie liczby miejsc i przestrzeni do spotkań mieszkańców,
- poprawa stanu technicznego lokali użytkowych w centrum miasta,
- wzrost atrakcyjności obszaru rewitalizacji dla inwestorów i mieszkańców,
- zwiększenie zasobu lokalowego na terenie miasta.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba wyremontowanych kamienic	15 szt.	Protokoły odbioru
Liczba przebudowanych podwórek	10 szt.	Protokoły odbioru

Liczba zaadaptowanych lokali na cele mieszkaniowe, handlowe i usługowe	30 szt.	Protokoły odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanych przestrzeni	2000 os./rok	Dane wspólnot mieszkaniowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 30 Projekt podstawowy nr 10

PROJEKT NR 10	
Tytuł	
„Dbając o społeczność” – modernizacja budynku siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie oraz adaptacja budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie na rozszerzenie działalności Klubu Integracji Społecznej	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Miejska Szczytno	
Potencjalni partnerzy	
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Bohaterów Westerplatte 12, 12-100 Szczytno, Budynek MOPS znajduje się poza obszarem rewitalizacji, Budynek przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie, 12-100 Szczytno, Budynek znajduje się poza obszarem rewitalizacji	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Przewiduje się, że wdrożenie niniejszego przedsięwzięcia znacząco przyczyni się do rozwiązania lub istotnego ograniczenia problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji. Stworzenie nowej przestrzeni umożliwi realizację różnorodnych działań, co pozytywnie wpłynie na mieszkańców obszarów objętych procesem rewitalizacji, w sposób kreatywny i akceptowany społecznie. Dodatkowo, zakłada się, że projekty realizowane w oparciu o nowo powstałą infrastrukturę przyczynią się do zmniejszenia bezrobocia oraz problemu alkoholizmu. Ponadto, projekt ma na celu wspieranie procesu usamodzielnienia się oraz zwiększanie zaradności życiowej osób, rodzin i seniorów z obszaru objętego rewitalizacją. Oczekuje się, że te działania przyczynią się do poprawy ogólnej jakości życia społeczności lokalnej.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie świadczy pomoc dla mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno, w tym znaczna część korzystających z pomocy to osoby zamieszkujące wyznaczony obszar rewitalizacji. Pomimo, iż nie jest on zlokalizowany na obszarze rewitalizacji, jego działalność wpływa</p>	

na ograniczanie się problemów występujących na obszarze rewitalizacji takich jak: niepełnosprawność, przewlekłe choroby, bezrobocie, alkoholizm i współuzależnienia, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza. W procesie pomagania ważną rolę odgrywa edukacja, dlatego też tutaj Ośrodek planuje poszerzenie działań w tym zakresie.

Budynek MOPS boryka się z wieloma problemami sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Szczególną grupą są osoby chore, z różnymi niepełnosprawnościami, które wymagają wsparcia w przemieszczaniu się i dotarciu do Ośrodka. Brak windy i podjazdu dla wózków inwalidzkich utrudnia osobom z niepełnosprawnościami kontakt i rozmowę z pracownikami OPS.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Poprawa warunków działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Projekt zakłada znaczącą poprawę warunków działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS) oraz rozszerzenie oferty Klubu Integracji Społecznej, który obecnie funkcjonuje w strukturach MOPS. Aktualnie, spotkania edukacyjne dotyczące zagadnień takich jak prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, odżywianie, uzależnienia od Internetu, hejt oraz zagrożenia w okresie wakacji, odbywają się w warunkach, które ograniczają liczbę uczestników do zaledwie około 10 osób.

W związku z powyższym projekt zakłada:

- wykonanie kosztorysu robót budowlanych dotyczących dobudowy i montażu windy zewnętrznej dla osób z niepełnosprawnościami poruszających się na wózkach inwalidzkich, dla matek z małymi dziećmi (wózki dziecięce) oraz osób mających problemy z poruszaniem się w budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie,
- wykonanie kosztorysu robót budowlanych dotyczących budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie,
- dobudowę i montaż windy zewnętrznej do budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie,
- wykonanie podjazdu przed wejściem do siedziby MOPS w Szczytnie,
- remont wszystkich pokoi pracowników MOPS (podłogi, ściany, instalacja elektryczna łącznie z energooszczędnym oświetleniem),
- remont łazienek (1 łazienka – parter, 2 łazienki – I piętro: wymiana terakoty, glazury, armatury łazienkowej, doposażenie w urządzenia sanitarno-higieniczne bardziej trwałe, odporne na szybkie zużycie, dostosowane do osób z różnymi niepełnosprawnościami),
- remont podłóg na korytarzach (wykonane z materiałów antypoślizgowych) – parter, I piętro, II piętro,
- zakup sprzętu komputerowego dla pracowników OPS tj. drukarek, kserokopiarek, rzutnika, sprzętu multimedialnego oraz nowoczesnego wyposażenia biurowego tj. szafy aktowe, ergonomicznych biurek i krzeseł zapewniających bezpieczeństwo i higienę pracy (podnóżki, uchwyty na dokumenty),
- zatrudnienie pracownika „Złota Rączka” – pełen etat,
- zatrudnienie specjalistów do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla klientów MOPS,
- adaptację dodatkowego lokalu/budynku przy ul. Polskiej 26 do działań o charakterze aktywizacyjno-integracyjnym lokalnego społeczeństwa w Klubie Integracji Społecznej celem stworzenia przestrzeni do integracji międzypokoleniowej.

Moduł II: Rozszerzenie oferty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowanej do mieszkańców

Rezultatem działań remontowo-modernizacyjnych będzie stworzenie nowych warunków do organizacji różnorodnych zajęć edukacyjnych, skierowanych do różnych grup mieszkańców. Planowane tematy zajęć obejmują aspekty związane z prawidłowym rozwojem dzieci, zdrowym odżywianiem, skutkami uzależnień od Internetu, zagrożeniami związanymi z okresem wakacyjnym oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Dodatkowo, zmodernizowane przestrzenie zostaną wykorzystane do wspierania inicjatyw międzypokoleniowych, promując udział w zajęciach Klubu

Integracji Społecznej. W ramach projektu organizowane będą aktywności, które integrują różne grupy społeczne i sprzyjają współpracy międzypokoleniowej.

Cel przedsięwzięcia

Niniejszy projekt ma na celu stymulowanie aktywności oraz integracji mieszkańców obszaru objętego procesem rewitalizacji. Dodatkowo, zakłada rozszerzenie zakresu usług oferowanych w Klubie Integracji Społecznej poprzez potencjalną adaptację dodatkowego lokalu. Projekt obejmuje także poprawę warunków lokalowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, umożliwiając świadczenie zadań z zakresu pomocy dla mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno.

W wymiarze przestrzennym i technicznym celem projektu jest kompleksowe zagospodarowanie nowego lokalu oraz nadanie mu nowych funkcji społecznych. Celem głównym jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej aktywności społecznej oraz integracji, jednocześnie poprawiając infrastrukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, aby lepiej spełniał on potrzeby mieszkańców.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu zapewni dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami zarówno na płaszczyźnie inwestycyjnej jak i nieinwestycyjnej. Zrewitalizowane lokale wraz z otoczeniem będą posiadały rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej (m.in. podjazd dla wózków, brak wysokich progów w środku oraz odpowiedniej szerokości korytarze, antypoślizgowe podłogi, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami). Działania prowadzone w oparciu o utworzoną infrastrukturę, będą dostępne dla wszystkich mieszkańców, również dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Stosowane będą rozwiązania z zakresu dostępności komunikacyjno-informacyjnej oraz cyfrowej. Dodatkowo planuje się również montaż windy zewnętrznej przy budynku znajdującym się przy ul. Polskiej 26 oraz wykonanie podjazdu dla osób z problemami w poruszaniu się.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej

CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym

Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne

Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych

Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 2 500 000 zł Moduł II: 500 000 zł łącznie: 3 000 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2025-2027 Moduł II: 2027-2033</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie przestrzeni do pełnienia działań społecznych umożliwiających m.in. wsparcie rodziców, w tym rodzin z uzależnieniami i współuzależnieniem, wsparcie dzieci, wsparcie rodzin z dziećmi z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz rodzin zastępczych, a także osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawa dostępności do świadczonych usług, szczególnie dla osób chorych i z niepełnosprawnościami (dobudowa i montaż windy, wykonanie podjazdu), podniesienie świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji o występujących problemach i sposobach radzenia sobie z nimi (zajęcia edukacyjne), co w rezultacie przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprawa warunków mieszkaniowych i jakości życia osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów poprzez usługi „Złotej Rączki”, poprawa infrastruktury budynku MOPS w Szczytnie – wpływ na bezpieczeństwo i higienę pracy wszystkich pracowników Ośrodka, co przełoży się na poprawę jakości świadczonych usług, zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej, udostępnienie nowej przestrzeni do działań aktywizujących i integracyjnych mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno w Klubie Integracji Społecznej poprzez stworzenie miejsca do integracji międzypokoleniowej. 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów dostosowanych do pełnienia funkcji społecznych	2 szt.	Protokoły odbioru
Liczba specjalistów zatrudnionych w celu przeprowadzania zajęć edukacyjnych	5 os.	Umowa
Liczba osób zatrudnionych na stanowisko „Złotej Rączki”	1 os.	Umowa
Liczba zakupionego sprzętu do prowadzenia działań w ramach MOPS	40 szt.	Protokoły odbioru

Liczba zakupionego wyposażenia biurowego	100 szt.	Protokoły odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	500 os./rok	Dokumentacja MOPS
Liczba osób biorących udział w zajęciach edukacyjnych	100 os./rok	Lista obecności prowadzona przez MOPS
Liczba osób z niepełnosprawnościami i seniorów korzystających z usług „Złotej Rączki”	50 os./rok	Dokumentacja MOPS
Liczba przeprowadzonych warsztatów i zajęć	15 szt./rok	Dokumentacja MOPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 31 Projekt podstawowy nr 11

PROJEKT NR 11	
Tytuł	
Międzynarodowe Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przemocności	
Nazwa wnioskodawcy	
Akademia Policji w Szczytnie	
Potencjalni partnerzy	
Gmina Miejska Szczytno	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Budynek dawnego internatu na działce nr 95/1 położonej przy ul. Mickiewicza 7, 12-100 Szczytno Podobszar rewitalizacji nr 4	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, na podobszarze rewitalizacji nr „4” zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, kapitału społecznego, osób ze szczególnymi potrzebami oraz poziomie uczestnictwa w życiu publicznym. Sferę gospodarczą charakteryzowały zjawiska kryzysowe z zakresu aktywności gospodarczej, natomiast w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej zdiagnozowano problemy związane m.in z jakością terenów publicznych i efektywnością</p>	

energetyczną. Na podobszarze rewitalizacji nr „4” znajduje się budynek dawnego internatu, stanowiący istotne wyzwanie społeczno-gospodarcze. Sam budynek obecnie nie nadaje się do użytkowania, co sprawia, że staje się obciążeniem dla lokalnej społeczności. Budynek, jak i teren wokół niego nie są przyjazne dla osób ze szczególnymi potrzebami, co dodatkowo utrudnia potencjalne przeznaczenie pod nowe funkcje. W pobliżu budynku znajduje się szkoła zawodowa, a degradacja stanu technicznego budynku internatu oraz infrastruktury wokół niego powoduje powstawanie miejsc niebezpiecznych, co z kolei prowadzi do zjawisk związanych z demoralizacją młodzieży oraz wzrostu drobnej przestępczości. Nieodpowiedni stan techniczny elewacji oraz pokrycia dachowego stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla osób poruszających się w jego otoczeniu, a także przyczynia się do pogorszenia walorów estetycznych otoczenia. Aby skutecznie przeciwdziałać tym problemom, konieczne jest opracowanie kompleksowego planu adaptacji budynku internatu na inne cele, w tym dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, jak i wprowadzenie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa w obszarze szkolnym. Nawiązując do sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, modernizacja obiektu pozwoli również na przywrócenie funkcji zabytkowych budynku poprzez zachowanie oryginalnej architektury budynku i przywrócenie obiektowi znaczenia kulturowego dla regionu. Ponadto społeczność lokalna będzie miała możliwość uczestniczenia w inicjatywach, działaniach informacyjno-edukacyjnych w zakresie wzmacniania bezpieczeństwa w regionie i przeciwdziałania różnego rodzaju przestępczości. Planowane jest również włączenie społeczności w pokazy promujące historię Policji i regionu.

Warto także zaznaczyć, że postęp technologiczny spowodował powszechny dostęp do Internetu, który w znaczący sposób ułatwia i uprzyjemnia codzienne życie. Jednak oprócz pozyskiwania różnych informacji czy rozrywki Internet jest także źródłem wielu zagrożeń dla bezpieczeństwa potencjalnych użytkowników i przyczynia się do rozwoju nowych rodzajów cyberprzestępczości. Coraz częściej wyspecjalizowane grupy przestępcze oraz pojedynczy przestępcy wykorzystują Internet, jako narzędzie do popełnienia przestępstw. Zagrożenie przestępczością informatyczną dotyczy zarówno organizacji państwowych, finansowych oraz strategicznych dla bezpieczeństwa kraju, ale także dla osób prywatnych i podmiotów gospodarczych. Rosnąca skala zagrożeń w cyberprzestrzeni i rozwój technologii wymaga podjęcia działań zmierzających do skutecznego wykrywania i zwalczania cyberprzestępczości oraz szerokich działań prewencyjnych w zakresie zapobiegania tego rodzaju przestępstwom i realizacja czynności profilaktycznych w zakresie użytkowania Internetu w sposób świadomy i ostrożny. W tym kontekście Centrum stawia sobie za cel organizację szkoleń, konferencji, sympozjów oraz praktycznych szkoleń, skoncentrowanych m.in. na cyberbezpieczeństwie, analizie danych, obsłudze systemów bazodanowych, zabezpieczeniu miejsc popełnienia przestępstwa, bezpieczeństwie ruchu drogowego, zarządzaniu kryzysowym i ochronie środowiska naturalnego.

Zakres realizowanych zadań

W Centrum odbywały się będą międzynarodowe szkolenia, konferencje, sympozja oraz szkolenia związane m.in. cyberbezpieczeństwem, analizą danych, obsługą systemów bazodanowych, z zabezpieczaniem i badaniem miejsc popełnienia przestępstwa, bezpieczeństwem ruchu drogowego, zarządzaniem kryzysowym, ochroną środowiska naturalnego. Ponadto działania Centrum koncentrowały będą się na prowadzeniu działań edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej, regionu Warmii i Mazur z zakresu w szczególności współczesnych zagrożeń przestępczością oraz korzystania z bezpiecznego Internetu, sztucznej inteligencji i narzędzi komunikacyjnych. W dobie zmieniających się wyzwań i zagrożeń, oferta tematyczna byłaby dostosowywana do bieżących potrzeb społeczeństwa.

Adresatami wydarzeń szkoleniowych, instruktażowych, które odbywały będą się na terenie odnowionego i wyposażonego obiektu będą osoby w różnym przedziale wiekowym (w tym osoby małoletnie i seniorzy), osoby ze szczególnymi potrzebami, osoby bezrobotne, osoby poszukujące pracy, osoby o różnym statusie zawodowym i doświadczeniu, pracownicy administracji, nauczyciele, trenerzy, lokalni przedsiębiorcy. Podkreślić należy, że Akademia Policji w Szczytnie dysponuje

wykwalifikowaną kadrą, która z powodzeniem będzie mogła realizować wskazane przedsięwzięcia. Zasady i warunki realizacji szkoleń czy sympozjów ustalane będą każdorazowo z danym beneficjentem.

Centrum zajmowało się będzie aktywizacją dzieci i młodzieży do udziału w różnego rodzaju przedsięwzięciach edukacyjnych, pokazach, działaniach informacyjnych z zakresu współczesnych zagrożeń w sieci, profilaktyki uzależnień, zapobiegania przemocy w szkole oraz innym patologiom społecznym zagrażającym bezpieczeństwu dzieci i młodzieży. Ponadto wsparciem zostaną objęci nauczyciele w obszarze edukacji i działań profilaktycznych podejmowanych w celu zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Utworzenie Centrum pozwoli także na prowadzenie współpracy z Uniwersytetami Trzeciego Wieku i Klubami Seniora w zakresie prowadzenia z seniorami spotkań i szkoleń, a tym samym promowanie świadomości na temat potencjalnych zagrożeń oraz metod ich unikania, w tym prowadzenie edukacji na temat bezpiecznego korzystania z nowych technologii.

Dodatkowo rozważa się utworzenie kół zainteresowań z zakresu przestępczości dla dzieci i młodzieży pod patronatem Akademii Policji w Szczytnie.

Moduł I: Adaptacja budynku na Międzynarodowe Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przestępczości

Moduł I obejmuje:

- działania modernizacyjne:
  - opracowanie projektu budowlanego,
  - realizacja robót budowlanych w oparciu o projekt budowlany,
- zakup sprzętu i wyposażenia budynku niezbędnego do prowadzenia działalności szkoleniowej, konferencyjnej, bazy noclegowej, zgodnej z celem przedsięwzięcia.

Moduł II: Organizacja działań edukacyjno-badawczych w Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przestępczości

Moduł II obejmuje:

- organizowanie przedsięwzięć edukacyjnych, pokazów, działań informacyjnych z zakresu współczesnych zagrożeń w sieci, profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, zapobiegania przemocy w szkole oraz innym patologiom społecznym zagrażającym bezpieczeństwu dzieci i młodzieży,
- prowadzenie z seniorami spotkań i szkoleń, a tym samym promowanie świadomości na temat potencjalnych zagrożeń oraz metod ich unikania, w tym prowadzenie edukacji na temat bezpiecznego korzystania z nowych technologii,
- prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości, w tym przestępczości związanej z bezpieczeństwem teleinformatycznym dla służb odpowiedzialnych za zwalczanie przestępczości,
- prowadzenie szkoleń antykorupcyjnych dla pracowników i kadry zarządzającej firm, instytucji i organizacji,
- prowadzenie badań i szkoleń w zakresie analizy danych, analizy kryminalnej i strategicznej dla służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministrowi Sprawiedliwości,
- prowadzenie badań własnych, analiz wykorzystania nowych technologii i wdrażania rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie przestępczości ekonomicznej i kryminalnej poprzez opracowywanie nowych, skutecznych metod i technik identyfikacji, analizy oraz reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa, a także ich praktyczne wykorzystanie do tworzenia innowacyjnych rozwiązań, w tym umożliwiających wykrywanie i przeciwdziałanie zagrożeniom,

- prowadzenie działań prewencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemoc, bezpieczeństwa ruchu drogowego, bezpieczeństwa w sieci, potencjalnych zagrożeń przestępczością dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- szkolenia dla samorządów z zakresu zarządzania kryzysowego, ochrony środowiska,
- działania popularyzatorskie związane z działalnością Międzynarodowego Centrum – promocja regionu, dziedzictwa kulturowego, historii regionu, miasta, historii Policji, Uczelni, większa rozpoznawalność regionu, możliwości nawiązywania partnerstw i porozumień pomiędzy instytucjami i organizacjami krajowymi i międzynarodowymi.

Działania edukacyjno-badawcze realizowane będą po ukończeniu projektu.

Z uwagi, iż budynek stanowi zabytek, wszelkie prace remontowo-budowlane będą przeprowadzane z zachowaniem najwyższych standardów konserwatorskich, zgodnie z ustaleniami właściwego konserwatora zabytków.

Cel przedsięwzięcia

Projekt zakłada przekształcenie nieużytkowanego budynku na Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przemocy. Planowane przedsięwzięcie umożliwi rozwój regionu w aspekcie: społecznym (aktywizacja mieszkańców, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, edukacyjnemu, ekonomicznemu), gospodarczym (poprzez zatrudnienie osób, uzyskiwanie korzyści ekonomicznych dla przedsiębiorców i usługodawców, promocja miasta i regionu), środowiskowym i przestrzennym (korzystanie z nowoczesnej bazy, poprawa wizerunku głównej części miasta), bezpieczeństwa (działania prewencyjne w zakresie współczesnych zagrożeń przestępczością, aktywizacja społeczności regionu, współpraca z odpowiednimi służbami w sferze bezpieczeństwa, stworzenie bezpiecznej przestrzeni i nadanie nowych funkcji obiektowi na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa w regionie).

Budynek znajduje się pod ochroną zabytków w związku z czym stanowi on dobro kultury narodowej i jest mieniem całego narodu, w tym również lokalnej społeczności. Tak więc, przywrócenie użyteczności budynku pozwoli na utrzymanie jego w należyłym stanie oraz odpowiednie wykorzystanie co wpisuje się w cel społeczny którym jest m.in. dbanie o dziedzictwo narodowe, stworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój edukacji. Planowane przedsięwzięcie wnosząc swój wkład w rozwój edukacji przyczyni się tym samym do podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego, a więc korzyści płynącej dla społeczeństwa.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Budynek, w którym planuje się utworzenie Międzynarodowego Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przemocy planuje się dostosować do osób ze szczególnymi potrzebami, tj. planuje się montaż wind, odpowiednie oznakowanie pomieszczeń. Ponadto planuje się zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej.

W ramach dostępności architektonicznej – zarówno korytarze, jak i klatki schodowe będą wolne od barier i zapewnią będą możliwość poruszania się po nich między innymi osób na wózku, osób korzystających z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osób starszych, mających różne problemy z poruszaniem się (windy, schody, korytarze, ciągi piesze w budynku). W budynku planuje się szerokie korytarze oraz windę zapewniającą łatwy dostęp do miejsca, w którym prowadzone będą różne przedsięwzięcia. W ramach dostępności cyfrowej informacja o różnych przedsięwzięciach Centrum będzie zamieszczana na stronie Akademii Policji w Szczytnie na wewnętrznej platformie uczelni oraz stronie internetowej w dedykowanej zakładce stworzonej na potrzeby planowanych przedsięwzięć. Dodatkowo będzie możliwość rejestracji na konferencję, seminaria, sympozja i inne uczestnictwa w formie on-line, co umożliwi nieograniczony dostęp dla wszystkich użytkowników korzystających z technologii internetowej. W ramach dostępności informacyjno-komunikacyjnej – wszelkie informacje o Centrum i realizowanych inicjatywach i przedsięwzięciach przedstawione zostaną na stronie Akademii Policji w Szczytnie, Dodatkowo rozwieszone zostaną plakaty informujące

o realizacji przedsięwzięć. Na potrzeby przedsięwzięć Centrum zaangażowana zostanie osoba w zależności od potrzeb do opieki nad osobami niepełnosprawnymi. W trakcie działalności Centrum planuje się zapewnienie obsługi przedsięwzięć z wykorzystaniem transmisji online i narzędzi informatycznych dla osób ze szczególnymi potrzebami tj. nawigowanie transmisji, regulacja głośności.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym

Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne

Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych

Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych

Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 44 000 000 zł</p> <p>Moduł II: 1 000 000 zł</p> <p>łącznie: 45 000 000 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2025-2028</p> <p>Moduł II: 2028-2033</p>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- przywrócenie użyteczności budynku,
- przywrócenie do życia zdegradowanej części miasta i uzupełnienie jej o nowe funkcje,
- utworzenie nowych miejsc pracy,
- wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem poprzez prowadzenie działań prewencyjnych i informacyjnych w zakresie zwiększenia ich poczucia bezpieczeństwa i przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z przestępczości (zapobieganie zjawiskom przemocy, działania uświadamiające o potencjalnych zagrożeniach związanych z oszustwami i przestępczością, przeciwdziałanie przestępczości narkotykowej),
- utworzenie miejsca służącego pogłębieniu specjalistycznej wiedzy uczniów miejscowych i okolicznych szkół z zakresu zagrożeń wynikających z przestępczości,
- rozwój badań w obszarze zwalczania przestępczości, co będzie miało wpływ na rozwój dyscypliny naukowej, jaką jest nauka o bezpieczeństwie,

- prowadzenie interdyscyplinarnych badań w zakresie zwalczania przestępczości, w tym cyberprzestępczości, a tym samym wypracowanie innowacyjnych rozwiązań przyczyni się do podniesienia poziomu bezpieczeństwa życia społecznego oraz wzrostu gospodarczego poprzez eliminowanie zagrożeń wynikających z działalności przestępczej w sferze bezpieczeństwa w różnych dziedzinach gospodarki.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów wraz z infrastrukturą towarzyszącą poddanych rewitalizacji	1 szt.	Dokumentacja projektowa, protokół odbioru
Liczba zorganizowanych zajęć skierowanych do młodzieży	5 szt./rok	Harmonogram zajęć
Liczba zorganizowanych zajęć skierowanych do seniorów	5 szt./rok	Harmonogram zajęć
Liczba zorganizowanych zajęć skierowanych do pracowników i kadry zarządzającej firm, instytucji i organizacji	5 szt./rok	Harmonogram zajęć
Liczba zorganizowanych zajęć skierowanych do służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministrowi Sprawiedliwości	5 szt./rok	Harmonogram zajęć
Liczba zorganizowanych szkoleń dla samorządów	5 szt./rok	Harmonogram szkoleń
Liczba zorganizowanych przedsięwzięć międzynarodowych	3 szt./rok	Harmonogram prowadzony przez organizatorów
Liczba zorganizowanych przedsięwzięć z udziałem mieszkańców miasta Szczytna	10 szt./rok	Harmonogram prowadzony przez organizatorów
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	500 os./rok	Lista uczestników zajęć, szkoleń
Liczba osób biorących udział w zajęciach skierowanych do mieszkańców Szczytna	200 os./rok	Lista uczestników zajęć, szkoleń

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 32 Projekt podstawowy nr 12

PROJEKT NR 12
Tytuł
Galeria Sztuki Stara Kamienica
Nazwa wnioskodawcy
Właściciel budynku przy ul. Ogrodowej 32, 12-100 Szczytno
Potencjalni partnerzy
Gmina Miejska Szczytno, Galeria w Przyziemiu Kraków, Organizacje pozarządowe, Lokalni artyści
Lokalizacja przedsięwzięcia
Kamienica przy ul. Ogrodowej 32 , 12-100 Szczytno Podobszar rewitalizacji nr 14
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Na omawianym podobszarze rewitalizacji stwierdzono problemy społeczne takie jak wysoki poziom przestępczości, niski poziom kapitału społecznego, niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym, czy gromadzenie się w miejscach publicznych osób spożywających alkohol. Takie zjawiska są szczególnie dotkliwe w obszarze zamieszkanym głównie przez osoby starsze. Problemami w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej były m.in. dostępność infrastruktury publicznej oraz stan techniczny przestrzeni publicznej. Do rozwiązania tych problemów przyczynić może się adaptacja części kamienicy zlokalizowanej przy ul. Ogrodowej 32 w Szczytnie na Galerię Sztuki Stara Kamienica. Pomimo wskazanych problemów podobszar rewitalizacji nr 14 charakteryzują historyczne kamienice, które przetrwały wojny i nadal kształtują charakter miejsca. Niestety, wiele z tych budynków wymaga prac remontowo-budowlanych, które pomogłyby odzyskać ich dawną świetność. Jedną z takich kamienic jest wspomniana wyżej kamienica przy ul. Ogrodowej 32. Wybudowana została w 1924 roku – dziś, z uwagi na upływający czas wymaga działań renowacyjnych, takich jak wymiana dachu czy naprawa stolarki okiennej. Obecni właściciele wyremontowali 3 kondygnacje budynku (parter, na którym prowadzona jest działalność usługowa, II piętro mieszkalne oraz poddasze, w którym prowadzony jest apartament dla turystów i gości). Remontu wymaga pierwsze piętro, który pozwoliłby na uruchomienie w tym miejscu Galerii Sztuki. Problemami w sferze gospodarczej było znaczne wyrejestrowanie się podmiotów gospodarczych w 2021 r. Adaptacja części kamienicy na nowe funkcje mogłaby pozytywnie wpłynąć na sytuację gospodarczą, poprzez utworzenie nowych miejsc pracy dla lokalnych artystów i osób obsługujących galerię. Tworzenie miejsc spotkań z kulturą na obszarze rewitalizowanym ma ogromne znaczenie społeczne, kulturowe, estetyczne oraz gospodarcze.</p>
Zakres realizowanych zadań

Projekt pt. Galeria Stara Kamienica ma na celu rozwój kulturalny oraz społeczny Gminy Miejskiej Szczytno. W ramach projektu planuje się utworzenie miejsca promującego lokalnych artystów, ale także integrującego społeczność, dającego nowe miejsca pracy oraz podnoszącego walory estetyczne i kulturowe obszaru. Galeria byłaby czynna przez wszystkie dni tygodnia i stale dostępna dla mieszkańców oraz turystów Szczytna.

Moduł I: Adaptacja części kamienicy na Galerię Sztuki Stara Kamienica

Moduł I zakłada:

- wymianę dachu oraz naprawę i wymianę rynien,
- na piętrze zaplanowanym do uruchomienia Galerii Sztuki – naprawę stolarki okiennej, położenie podłóg dostosowanych do wymagań Galerii, rozprowadzenie instalacji elektrycznej i oświetlenia z przeznaczeniem dla ekspozycji, kompleksowy remont łazienki, włączając w to wymianę sanitariatów, armatury, a także malowanie i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- adaptacja pomieszczeń na potrzeby biura i magazynu Galerii, zapewniając odpowiednie warunki przechowywania dzieł sztuki,
- zakup systemów ekspozycyjnych dostosowanych do różnych rodzajów dzieł sztuki (obrazy, rzeźby, biżuteria artystyczna),
- montaż systemów umożliwiających elastyczną aranżację przestrzeni wystawienniczej,
- zakup i montaż profesjonalnego oświetlenia, zapewniającego odpowiednie podświetlenie dzieł sztuki,
- zakup ergonomicznych i estetycznych krzeseł oraz foteli, dostosowanych do charakteru sal wystawowych.

Moduł II: Organizacja wystaw, warsztatów i zajęć artystycznych w Galerii Sztuki Stara Kamienica

Moduł II zakłada:

- organizację spotkań z artystami lokalnymi oraz z innych regionów Polski,
- organizację cyklicznych wystaw, podczas których artyści będą mieli szansę zaprezentowania swojej twórczości,
- organizację występów muzycznych lokalnych artystów,
- organizację warsztatów i wykładów o sztuce dla różnych grup wiekowych: młodzież, dorośli, seniorzy,
- utworzenie programu i harmonogramu działalności Galerii.

Działalność Galerii Sztuki Stara Kamienica będzie skierowana do wszystkich mieszkańców Szczytna oraz gości. Szczególnymi odbiorcami wystaw, wykładów i warsztatów mają być seniorzy i młodzież. Prowadzenie Galerii może być zleczone/udostępnione np. organizacji pozarządowej, w związku z czym, udział w wystawach i wykładach o sztuce będzie nieodpłatny i będą mogli korzystać z tej oferty mieszkańcy z grup wykluczonych oraz mieszkańców obszarów zdegradowanych (ul. Ogrodowa i okolica). Ponadto miejsce to ma być miejscem spotkań dla mieszkańców ul. Ogrodowej i okolicy.

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu jest utworzenie nowego miejsca na mapie kulturalnej Szczytna – Galerii Sztuki Stara Kamienica. Miejsce wystaw sztuki, spotkań z artystami ze Szczytna i okolic oraz z Polski, szczególnie artystów związanych z Krakowem zlokalizowane będzie w kamienicy przy ul. Ogrodowej 32 w Szczytnie.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu zapewni dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami zarówno na płaszczyźnie inwestycyjnej jak i nieinwestycyjnej. Zrewitalizowane lokale posiadały rozwiązania z

zakresu dostępności architektonicznej (m.in. brak wysokich progów w środku oraz odpowiedniej szerokości korytarze, antypoślizgowe podłogi, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami). Działania prowadzone w oparciu o utworzoną infrastrukturę, będą dostępne dla wszystkich mieszkańców, również dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Stosowane będą rozwiązania z zakresu dostępności komunikacyjno-informacyjnej oraz cyfrowej.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych

Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia

Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku

CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym

Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów

Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej

CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym

Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne

Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych

Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 420 000 zł Moduł II: 100 000 zł łącznie: 520 000 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)</p>	<p>Moduł I: 2024-2025 Moduł II: 2025-2033</p>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- utworzenie nowego miejsca kultury w Szczytnie,
- utworzenie miejsca wystawienniczego dla artystów lokalnych, którzy mogliby prezentować oraz sprzedawać swoje wytwory (rzeźba, obraz, grafika, biżuteria artystyczna itp.),
- utworzenie kameralnego miejsca muzycznych występów dla artystów ze Szczytna i Polski – Galeria stworzyłaby nowe miejsca pracy,

- stworzenie miejsca wydarzeń kulturalnych – spotkań z artystami lokalnymi oraz z całej Polski (szczególnie z Krakowa, z racji planowanej współpracy z krakowską Galerią Sztuki w Przyziemiu),
- uruchomienie miejsca warsztatów i wykładów o sztuce dla mieszkańców Szczytna – dla młodzieży, dorosłych i seniorów,
- podniesienie walorów estetycznych i społecznych dla rewitalizowanego obszaru.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba spotkań z artystami w ciągu roku	4 szt./rok	Harmonogram spotkań i warsztatów
Liczba spotkań z różnymi grupami odbiorców w ciągu roku	6 szt./rok	Harmonogram spotkań i warsztatów
Liczba wykładów/warsztatów organizowanych w ciągu roku	12 szt./rok	Harmonogram spotkań i warsztatów
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba odbiorców proponowanych warsztatów i zajęć w ciągu roku kalendarzowego	200 os./rok	Listy obecności
Liczba osób odwiedzających nową Galerię Sztuki w ciągu roku	500 os./rok	Dokumentacja fotograficzna, ankietyzacja mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

6.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 33 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
Zwiększenie mobilności miejskiej Szczytna
Podmiot realizujący
Gmina Miejska Szczytno
Lokalizacja
obszar rewitalizacji i Gminy Miejskiej Szczytno
Opis przedsięwzięcia
<p>W celu sprostania współczesnym potrzebom i oczekiwaniom pasażerów, planowane jest przedsięwzięcie związane z zakupem nowego taboru oraz usprawnieniem mobilności miejskiej. Aktualny stan taboru miejskiego wymaga uzupełnienia o nowoczesne, ekologiczne i wydajne środki transportu. Planowane jest wprowadzenie pojazdów napędzanych alternatywnymi źródłami energii, tzw. autobusów zeroemisyjnych/bezemisyjnych.</p> <p>Wprowadzenie nowego taboru nie tylko zminimalizuje negatywny wpływ na środowisko, ale także poprawi komfort podróży pasażerów.</p> <p>W ramach projektu przewidziane są także ułatwienia dla pasażerów, takie jak dostęp do informacji o rozkładzie jazdy i aktualnym stanie ruchu online. Dzięki temu podróżowanie stanie się bardziej efektywne i komfortowe, a korzystanie z transportu publicznego będzie bardziej atrakcyjne dla mieszkańców.</p>
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
6 000 000 zł
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
lata: 2027-2031

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 34 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 2
Zwiększenie bezpieczeństwa Szczytna
Podmiot realizujący
Gmina Miejska Szczytno
Lokalizacja
obszar rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno
Opis przedsięwzięcia
<p>Bezpieczeństwo społeczeństwa jest jednym z kluczowych priorytetów. Aby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa i ograniczyć przestępczość, w ramach przedsięwzięcia uzupełniającego planuje się zwiększenie punktów monitoringu na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcie uzupełniające polegać będzie na zainstalowaniu kamer w wybranych miejscach na obszarze rewitalizacji m.in. na terenie użytku ekologicznego Mała Biel, przy Szkole Podstawowej nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie, przy Placu Juranda oraz w innych miejscach wymagających wzmożonej kontroli. Celem tego projektu jest poprawa bezpieczeństwa na terenie Szczytna. Miejsca objęte dodatkowym monitoringiem często borykają się z różnymi problemami, takimi jak nadmierna konsumpcja alkoholu w przestrzeni publicznej, a także występowanie bójek, rozbojów oraz akty wandalizmu. Instalacja dodatkowych kamer ma na celu skuteczne monitorowanie tych obszarów, umożliwiając identyfikację sprawców przestępstw oraz śledzenie przebiegu incydentów.</p> <p>Realizacja tego projektu przyczyni się do skutecznego zarządzania sytuacjami problemowymi na obszarze rewitalizacji, zwiększając jednocześnie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców oraz zachęcając do korzystania z przestrzeni publicznych.</p>
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p>
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
500 000 zł
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
lata: 2026-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 35 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 3

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 3
Podróżuj efektywnie
Podmiot realizujący
Gmina Miejska Szczytno
Lokalizacja
obszar rewitalizacji i Gminy Miejskiej Szczytno
Opis przedsięwzięcia
<p>Utworzenie innowacyjnej aplikacji mobilnej, która umożliwi mieszkańcom łatwe wyszukiwanie miejsc postojowych oraz dostarczy informacje na temat opcji przesiadki do autobusu, zwiększając efektywność korzystania z transportu publicznego.</p> <p>Aplikacja będzie wyposażona w różnego rodzaju funkcje, takie jak możliwość wyszukiwania dostępnych miejsc parkingowych w czasie rzeczywistym oraz informowanie o trasach przesiadkowych, uwzględniając zarówno dostępność miejsc postojowych, jak i odjazdy autobusów. Założeniem przedsięwzięcia jest wspieranie zrównoważonego transportu poprzez promowanie korzyści korzystania z transportu publicznego, co przyczyni się do zmniejszenia korków i emisji zanieczyszczeń.</p> <p>Projekt obejmować będzie analizę potrzeb, rozwój aplikacji, integrację z systemami transportowymi, testy pilotażowe, wprowadzenie pełnej wersji aplikacji, kampanie promocyjne oraz monitorowanie i aktualizacje.</p>
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
450 000 zł
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
lata: 2028-2029

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 36 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 4

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 4
Poprawa warunków pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji
Podmiot realizujący
Gmina Miejska Szczytno
Lokalizacja
obszar rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno
Opis przedsięwzięcia
<p>Projekt skupia się na poprawie warunków dla pieszych i rowerzystów na obszarze rewitalizacji poprzez utworzenie nowych ścieżek rowerowych. Aktualnie brak infrastruktury dla rowerzystów i pieszych utrudnia korzystanie z tego obszaru, co zniechęca do aktywności fizycznej i ogranicza mobilność mieszkańców. W ramach przedsięwzięcia planuje się wytyczenie bezpiecznych i czytelnych ścieżek rowerowych, biegnących równoległe do istniejących dróg oraz przestrzeni dla pieszych. Dodatkowo projekt zakłada oznakowanie tras, aby ułatwić nawigację oraz zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom. Dzięki wprowadzeniu nowych tras rowerowych, mieszkańcy zyskają alternatywną, ekologiczną formę transportu, co przyczyni się nie tylko do poprawy zdrowia publicznego, ale także do zrównoważonej mobilności na tym terenie.</p>
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:</p> <p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
3 500 000 zł
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
lata: 2029-2033

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

Tabela 37 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 5

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 5
Przywrócenie ładu przestrzennego w okolicy ul. Ogrodowej
Podmiot realizujący
Gmina Miejska Szczytno
Lokalizacja
Parking między ul. Lipperta a Andersa w Szczytnie Podobszar rewitalizacji nr 14
Opis przedsięwzięcia
<p>Projekt ma na celu ponowne zagospodarowanie obszaru parkingowego położonego w okolicach ulic Lipperta i Andersa. Obecnie ta przestrzeń stanowi nie tylko miejsce parkingowe, ale także niekontrolowane środowisko skłaniające do niepożądanych zachowań społecznych. Problemy związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu, zaniedbaną zielenią oraz brakiem infrastruktury, takiej jak kosze na śmieci, sprawiają, że obszar ten jest miejscem niebezpiecznym i nieprzyjaznym dla mieszkańców.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planuje się przekształcenie tego obszaru poprzez wprowadzenie nowych, czytelnych funkcji. Projekt obejmuje wyznaczenie miejsc parkingowych, stworzenie obszarów z pasami zieleni i ławkami, specjalnie dostosowanymi do potrzeb osób starszych. Dodatkowo przewiduje się instalację koszy na śmieci, co ma skutecznie przeciwdziałać problemowi zaśmiecania. Oświetlenie miejsca również będzie kluczowym elementem, zapewniając bezpieczeństwo i atrakcyjność tego obszaru także po zmroku.</p> <p>Ponadto, w ramach projektu planowane są nowe nasadzenia zieleni, w tym krzewów owocowych, aby poprawić estetykę i ekologię tego terenu. Całość działań ma na celu nie tylko fizyczną metamorfozę przestrzeni, ale także stworzenie miejsca, które będzie sprzyjało integracji społecznej, rekreacji, oraz aktywizacji mieszkańców. Poprzez te innowacyjne i zrównoważone koncepcje, projekt przyczyni się do znaczącej poprawy jakości życia w tej części miasta, tworząc przyjazne, bezpieczne i estetyczne otoczenie.</p>
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
1 800 000 zł
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
lata: 2030-2032

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych formularzy zgłoszeniowych.

7. OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na całym obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Miejska Szczytno.

W poniższej tabeli przedstawiono opis sposobu realizacji poszczególnych dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działania wraz odpowiadającymi im celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Tabela 38 Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie regionalnym		
Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego		
<p>W dokumencie nakreślono wizję przyszłościowego rozwoju regionu: „Warmia i Mazury regionem, w którym warto żyć...”. Celem głównym Strategii województwa jest: „spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy”. Powyższą wizję i cel główny odzwierciedlają cele strategiczne i operacyjne wskazane ww. dokumencie. Nawiązują one bezpośrednio do celu głównego i uwzględniają współzależność procesów gospodarczych, społecznych oraz relacji sieciowych.</p> <p>W Strategii województwa jednym z kierunków działań jest rewitalizacja. W dokumencie uwzględniono wspieranie działań mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w miastach regionu (w szczególności w miastach małych i średnich) m.in. poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych oraz promowanie idei dywersyfikacji źródeł finansowania procesu rewitalizacji.</p>		
Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033	
cele i kierunki działań	powiązane przedsięwzięcia rewitalizacyjne	realizowane cele i kierunki rewitalizacji
Cel strategiczny: Kompetencje przyszłości		
<p>Cel operacyjny: Użyteczne kwalifikacje i kompetencje</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przemysł 4.0 i kolejne Uczenie się przez całe życie Kompetencje kluczowe Kwalifikacje i współpraca 	PP1, PP2, PP10	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)</p> <p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych</p>

		<p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p>
<p>Cel operacyjny: Nowoczesne usługi</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakość usług • Różnorodność usług • Dostępność usług • Monitoring potrzeb regionu w zakresie nowoczesnych usług 	<p>PP1, PP2, PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)</p> <p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych</p> <p>Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p>

		<p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p>
<p>Cel operacyjny: Profesjonalne organizacje</p> <p>Kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specjalizacja organizacji • Nowe organizacje • Współpraca organizacji 	<p>PP4, PP5, PP6, PP7, PP8</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p>
Cel strategiczny: Inteligentna produktywność		
<p>Cel operacyjny: Satysfakcjonująca praca</p> <p>Kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miejsca pracy wysokiej jakości • Infrastruktura przedsiębiorczości • Monitoring rynku pracy i systemu edukacji 	<p>PP4, PP9, PP11</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez</p>

<ul style="list-style-type: none"> Informacja i promocja 		<p>stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU: Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p>
<p>Cel operacyjny: Inteligentna specjalizacja Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> Produkt i usługi wysokiej jakości Badania na rzecz inteligentnych specjalizacji i innowacyjności Międzynarodowe łańcuchy wartości Instytucje otoczenia biznesu Współpraca i specjalizacja Monitoring gospodarki województwa 	<p>PP1, PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU: Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>

<p>Cel operacyjny: Wysoka konkurencyjność</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorczość • Innowacyjność • Aktywność na rynkach globalnych • Atrakcyjność inwestycyjna • Cyfryzacja przedsiębiorstw • Firmy da regionu • Aktywność promocyjna i wystawiennicza 	<p>PP4, PP9, PP11</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU: Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p>
<p>Cel strategiczny: Kreatywna aktywność</p>		
<p>Cel operacyjny: Inspirująca twórczość</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Technologie, talenty, tolerancja • Twórczość indywidualna i grupowa • Przestrzenie twórczości 	<p>PP1, PP2, PP4, PP5, PP6, PP7, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne) Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU: Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p>

		<p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p>
<p>Cel operacyjny: Efektywna współpraca</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca wewnątrzregionalna • Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa 	<p>PP11</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p>

		<p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p>
<p>Cel operacyjny: Ukształtowana tożsamość</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wiedza o województwie warmińsko-mazurskim • Organizacje wzmacniające tożsamość regionalną • Włączenie społeczne • Promocja regionu 	<p>PP2, PP4, PP5, PP6, PP7, PP11</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)</p> <p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p>

		<p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p>
Cel strategiczny: Mocne fundamenty		
<p>Cel operacyjny: Silny kapitał społeczny</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywność mieszkańców • Organizacje budujące kapitał społeczny regionu • Współpraca wzmacniająca więzi społeczne • Rewitalizacja 	<p>PP1, PP2, PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)</p> <p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych</p> <p>Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia</p> <p>Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p>

		<p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
<p>Cel operacyjny: Optymalna infrastruktura rozwoju</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura teleinformatyczna • Infrastruktura techniczna • Infrastruktura komunikacyjna 	<p>PP1, PP2, PP3, PP4, PP5, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura energetyczna • Infrastruktura socjalna • Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego 		<p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
<p>Cel operacyjny: Wyjątkowe środowisko przyrodnicze</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych • Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego 	<p>PP3, PP4, PP8, PP9, PP11,</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p>

		Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej
--	--	--

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego to dokument określający politykę zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa. Wspólnie ze strategią rozwoju województwa stanowi on podstawę prowadzenia polityki rozwoju.

Miasto Szczytno zostało w nim zaklasyfikowane jako ośrodek powiatowy – ośrodek ponadlokalny tj. miasto powiatowe, wielofunkcyjne, zapewniające dostęp do usług publicznych ponadlokalnych i lokalnych, o znaczącym udziale procesów rozwojowych w skali województwa lub jego części. Do działań dla tego ośrodka zaliczono m.in. wzmocnienie jego znaczenia w hierarchii sieci osadniczej województwa.

Z kolei w ramach kierunku „Przywrócenie, utrzymanie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i istotny element zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu” zaplanowano:

Porządkowanie różnych elementów i funkcji przestrzeni oraz zachowanie harmonii między nimi jako niezbędny wyznacznik równoważenia rozwoju:

- a) zapobieganie i niwelowanie skutków zainwestowania negatywnie oddziałującego na przestrzeń,
- b) kształtowanie przestrzeni w strefach podmiejskich z uwzględnieniem działań mających na celu zmniejszenie negatywnych skutków suburbanizacji, ograniczenie konfliktów przestrzennych, współpracę i wzmocnianie powiązań między miastem a obszarami otaczającymi,
- c) racjonalne zagospodarowywanie obszarów miejskich z uwzględnieniem spójności ekologicznej, w tym:
  - zapobieganie degradacji przestrzeni poprzez prowadzenie procesów rewitalizacyjnych (w szczególności terenów śródmiejskich, przemysłowych oraz powojkowych),
  - prowadzenie kompleksowych działań estetyzujących przestrzeń miejską oraz podmiejską,
  - całościowe kształtowanie nowych zespołów urbanistycznych, uwzględniające także ich spójność z systemami ekologicznymi, wkomponowanie nowej zabudowy w istniejącą architekturę,
  - wprowadzanie zieleni komponowanej o funkcji osłonowej wokół obiektów technicznych zakłócających harmonię w krajobrazie,
  - prowadzenie polityki proekologicznej na obszarach miejskich, ochronę terenów otwartych wokół miast oraz ochronę i rozwój terenów zieleni urządzonej w przestrzeni miejskiej,
- d) zapewnienie spójnego i zintegrowanego systemu komunikacyjnego i infrastrukturalnego,
- e) racjonalne wykorzystanie przestrzeni, w tym:

- przeciwdziałanie powstawaniu oraz łagodzenie konfliktów funkcji w przestrzeni, w szczególności funkcji gospodarczych z funkcjami ekologiczną i rolniczą,
- zapobieganie dysharmonijnemu zainwestowaniu i zagospodarowaniu terenów, racjonalna lokalizacja w krajobrazie obcych, dominujących elementów technicznych (dominant), powodujących obniżenie jakości przestrzeni,
- pierwszeństwo zagospodarowania terenów już zainwestowanych przed nowymi,
- f) utrzymanie wysokiej jakości standardów użytkowych terenów turystycznych i rekreacyjnych, w tym:
  - dostosowanie intensywności zagospodarowania rekreacyjnego do cech środowiska przyrodniczego i jego chłonności inwestycyjnej i turystycznej,
  - ograniczenie nadmiernej presji zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego na tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
  - dążenie do ustawicznego podnoszenia standardów przestrzennych i użytkowych zagospodarowania terenów rekreacyjnych,
- g) zachowanie i ochrona wyróżniających cech przestrzeni stanowiących o tożsamości miejsca, takich jak osie widokowe, naturalne dominanty, cechy rzeźby terenu, panoramy i widoki wieloplanowe.

Zarówno cele, kierunki działań rewitalizacyjnych oraz zaplanowane przedsięwzięcia spełniają powyższe wytyczne.

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030 jest odpowiedzią na nieustannie zmieniające się wewnętrzne i zewnętrzne warunki gospodarowania oraz wzrost konkurencyjności otoczenia.

Wizja rozwoju: SZCZYTNO JAKO PRZYJAZNE MIASTO, STOLICA TURYSTYCZNA MAZUR POŁUDNIOWYCH została sformułowana w odniesieniu do pożądanego stanu/obrazu Gminy w 2030 roku. Wskazuje na aspiracje i dążenie do bycia obszarem atrakcyjnym do życia, bazując na takich przesłankach jak rozwój funkcji turystycznych oraz prozdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju w obszarze hotelarskim, agroturystycznym, gastronomicznym, rekreacyjnym i kulturalnym.

Z kolei misja Gminy Miejskiej Szczytno brzmi: SZCZYTNO ROZWIJA SKRZYDŁA WYKORZYSTUJĄC W INTELIGENTNY SPOSÓB, POSIADANY POTENCJAŁ ZASOBOWY W OBSZARZE LUDZKIM, INFRASTRUKTURALNYM, TURYSTYCZNYM I ŚRODOWISKOWYM, INTEGRUJĄC ŚRODOWISKA LOKALNE I PONADLOKALNE DO WSPÓLNYCH INICJATYW I PRZEDSIĘWZIĘĆ O CHARAKTERZE GOSPODARCZYM I SPOŁECZNYM.

Nadrzędnym celem strategicznym ww. dokumentu jest: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI SZCZYTNA JAKO MIASTA PRZYJAZNEGO DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW, INWESTORÓW I TURYSTÓW. Do celu głównego opracowano 3 cele strategiczne oraz odpowiadające im kierunki działań.

Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033	
cele i kierunki działań	powiązane przedsięwzięcia rewitalizacyjne	realizowane cele i kierunki rewitalizacji

<p>Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej Kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój i modernizacja infrastruktury transportu drogowego. 2. Rozwój technologii niskoemisyjnych. 3. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. 4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. 5. Rozwój infrastruktury mieszkaniowej 	<p>PP1, PP2, PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11, PP12</p>	<p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
<p>Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności Kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości poprzez rozwój usług z zakresu pomocy materialnej i niematerialnej dla przedsiębiorców 2. Promowanie rozwoju nowoczesnych specjalizacji Warmii i Mazur 3. Dostosowanie oferty edukacyjnej na poziomie 4. Wsparcie rozwoju sektora turystycznego 5. Współpraca z podmiotami ponadlokalnymi 6. Działania promocyjne w zakresie wykreowania nowych lokalnych produktów i usług 	<p>PP1, PP4, PP7, PP8, PP11, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia Kierunek 1.4. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości umożliwiające rozwój i podniesienie poziomu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU: Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p>

		<p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p>
<p>Cel strategiczny 3: Kreatywny kapitał społeczny</p> <p>Kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych 2. Wsparcie dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w obszarze aktywizacji oraz ponownego wejścia na rynek pracy. 3. Zwiększenie oferty dla młodzieży 4. Rozwój obszaru edukacji 5. Wsparcie działań w obszarze kulturalno-rekreacyjno-sportowym 6. Rozwój współpracy w obszarze kulturalnym, rekreacyjnym sportowym z sąsiednimi gminami i instytucjami ponadlokalnymi 	<p>PP1, PP2, PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP11, PP12</p>	<p>CEL 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Kierunek 1.1. Utworzenie miejsc aktywnej integracji społecznej, w tym dla grup zagrożonych marginalizacją (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, ubogie, bezrobotne i inne)</p> <p>Kierunek 1.2. Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców w różnych grupach wiekowych</p> <p>Kierunek 1.3. Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz najbliższego otoczenia</p> <p>Kierunek 1.5. Podniesienie standardów życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie nowych, atrakcyjnych miejsc do zamieszkania, pracy, rekreacji i wypoczynku</p> <p>CEL 2: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU:</p>

		<p>Kierunek 2.1. Poprawa jakości oferty społeczno-kulturalnej i edukacyjnej dedykowanej różnym grupom wiekowym</p> <p>Kierunek 2.2. Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</p> <p>Kierunek 2.3. Zwiększenie możliwości i różnorodności form spędzania czasu wolnego dla różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów</p> <p>Kierunek 2.4. Wzrost poczucia tożsamości, wspólnoty i więzi różnych grup społecznych</p> <p>Kierunek 2.5. Edukacja oparta o historię regionu oraz podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji w działaniach na rzecz społeczności lokalnej</p> <p>CEL 3: PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI PRZESTRZENI MIEJSKIEJ</p> <p>Kierunek 3.1. Przywrócenie funkcjonalności przestrzeniom zdegradowanym</p> <p>Kierunek 3.2. Modernizacja i adaptacja istniejących obiektów na cele społeczne</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa dostępności i jakości przestrzeni publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Modernizacja i estetyzacja przestrzeni publicznych i półpublicznych</p> <p>Kierunek 3.5. Odnowa dziedzictwa kulturowego</p> <p>Kierunek 3.6. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p> <p>Kierunek 3.7. Ochrona środowiska, w tym kształtowanie świadomości ekologicznej</p>
<p>Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Szczytno do 2025 r.</p>		
<p>Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Szczytno do 2025 r. stanowi dokument regulujący politykę społeczną prowadzoną na terenie Gminy Miejskiej Szczytno. Polityka społeczna kreuje ogólne warunki bytowe ludności oraz struktury i stosunki społeczne na terenie</p>		

miasta. Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych reguluje ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Celem głównym Strategii jest sprawna i efektywna pomoc społeczna gwarantem poprawy jakości życia mieszkańców Szczytno. Wszelkie działania zdefiniowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 bezpośrednio, bądź pośrednio minimalizują skalę występowania negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno. Poniżej przedstawiono założenia Strategii, które są komplementarne w relacji do przedstawionych kierunków i działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033.

Cel strategiczny 1: Aktywizacja osób bezrobotnych i przeciwdziałanie skutkom długotrwałego bezrobocia.

- inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do ograniczenia skutków bezrobocia,
- opracowywanie i realizacja programów aktywizujących bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej,
- wdrażanie nowych form, programów i metod pracy socjalnej (kontraktów socjalnych z rodzinami dotkniętymi bezrobociem),
- promowanie grup samopomocowych dla osób bezrobotnych, które mają pomóc w aktywizacji zawodowej,
- rozwój specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego i prawnego, dzięki któremu bezrobotni nabędą umiejętności autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem, wzrostu poczucia własnej wartości,
- inicjowanie i rozwój form reintegracji społecznej i zawodowej bezrobotnych dostosowany do potrzeb lokalnego środowiska,
- bieżące diagnozowanie problemów związanych z bezrobociem w mieście,
- prowadzenie stałej, dokładnej analizy popytu i podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy w celu ukierunkowania szkoleń i kursów dla bezrobotnych,
- wykorzystanie potencjału partnerów społecznych w rozwiązywaniu problemu bezrobocia.

Cel strategiczny 2: Sprawna i skuteczna ochrona, profilaktyka i opieka nad dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną.

- wprowadzanie nowatorskich form pracy socjalnej z rodzinami niewydolnymi wychowawczo,
- prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych z członkami rodziny w kryzysie,
- wykorzystanie potencjału partnerów społecznych w realizacji pomocy dziecku i rodzinie,
- poradnictwo psychologiczne i prawne organizowane przez instytucje oferujące pomoc rodzinie,
- rozwój ośrodków wsparcia dziennego dla rodzin zgodnie z zapotrzebowaniem.

Cel strategiczny 3: Ochrona standardu życia i poprawa funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych.

- podniesienie świadomości społeczeństwa w postrzeganiu starości i niepełnosprawności,
- diagnozowanie potrzeb ludzi starszych i niepełnosprawnych,
- rozwój usług pozwalających osobom starszym i niepełnosprawnym lepiej funkcjonować w społeczeństwie,
- ułatwianie dostępu osób niepełnosprawnych do rynku pracy.

Cel strategiczny 4: Zapobieganie marginalizacji grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym: bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne.

Grupa społeczna: osoby uzależnione:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób uzależnionych,
- ochrona rodzin osób z problemem alkoholowym,

- promowanie i popularyzowanie aktywnego, zdrowego stylu życia,
- opracowywanie i realizowanie programów na rzecz aktywizacji grup zagrożonych marginalizacją.

Realizacja założeń powyższego dokumentu przyczyni się również do wzmocnienia efektów prowadzonych działań polityki społecznej w Gminie Miejskiej Szczytno.

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Realizowane przedsięwzięcia pośrednio lub bezpośrednio wpisują się w założenia przeanalizowanych dokumentów. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

Fot. Miasto Szczytno

8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

8.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. KONCENTRACJA PROGRAMU

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Miejskiej Szczytno zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

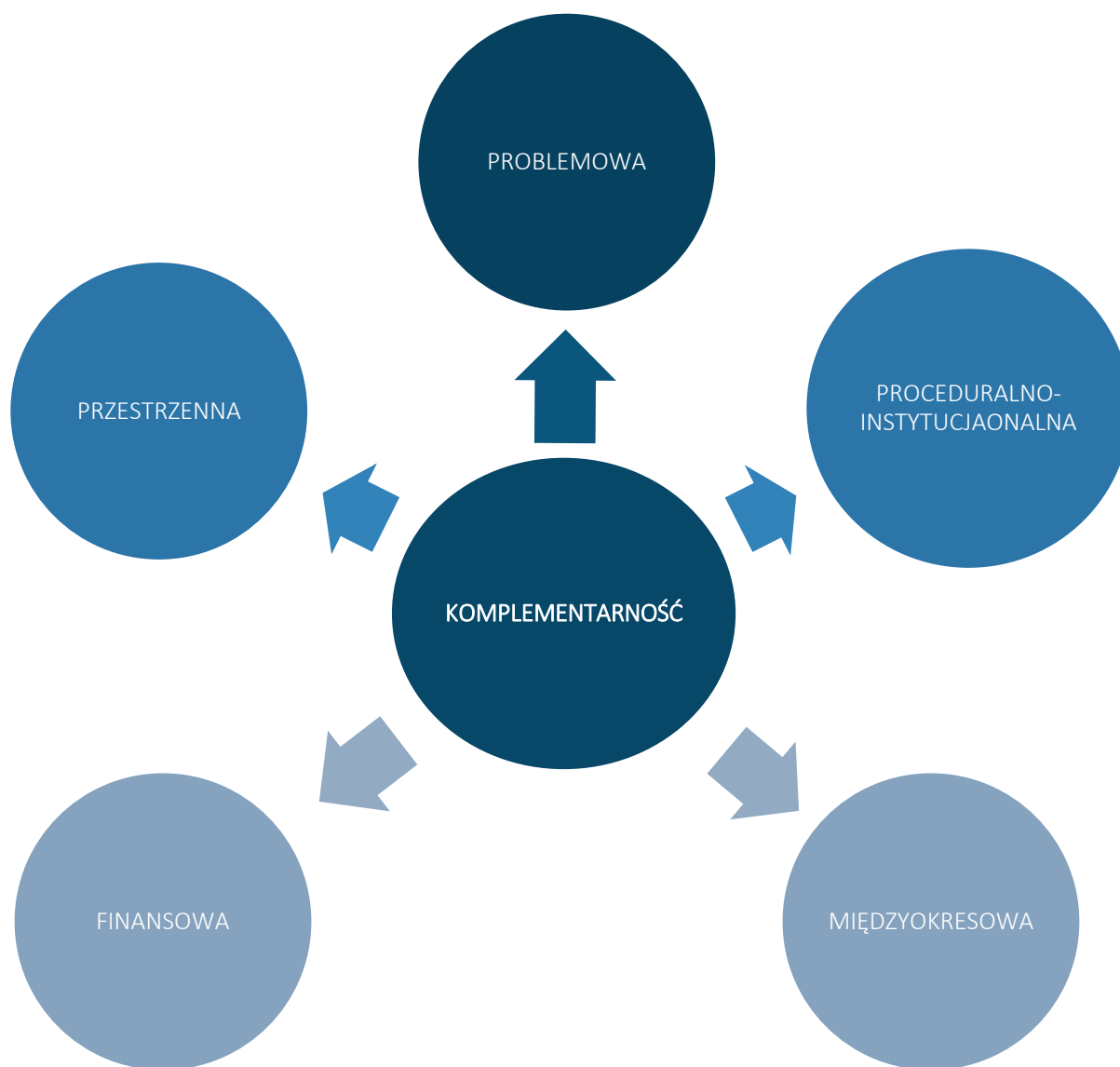
Wszystkie planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, z wyjątkiem Projektu nr 10, co jednak pozytywnie wpłynie na rozwiązanie problemów występujących na obszarze. W celu wsparcia prowadzonego procesu rewitalizacji dopuszcza się prowadzenie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja, ze względu na ich charakter, częściowo będzie się odbywać poza obszarem rewitalizacji.

8.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnątrz i zewnątrz. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi projektowanymi w obrębie każdego z podobszarów rewitalizacji, jak i pomiędzy nimi. Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji, w poszczególnych podobszarach rewitalizacji. Przewiduje się, że realizacja projektów nie będzie miała tylko charakteru punktowego, ale dzięki zaprojektowaniu działań miękkich, skierowanych do szerokiej grupy odbiorców, rewitalizacja będzie prowadzona na całym wyznaczonym obszarze.

Rozlokowanie podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych w różnych częściach obszaru rewitalizacji pomoże zwiększyć poziom uczestnictwa w życiu społecznym każdej grupie mieszkańców. Poszczególne projekty uzupełniają się – elementy planowanej rewitalizacji odpowiadają na potrzeby kulturalne, edukacyjne, integracyjne i rekreacyjne, tworząc sieć wzajemnych powiązań. Mając jednak na uwadze osiągnięcie większego efektu synergii zdecydowano się na rozszerzenie przestrzennego zakresu niektórych przedsięwzięć, które będą realizowane poza obszarem rewitalizacji, ale ich realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów na obszarze rewitalizacji. Są to:

1. Projekt podstawowy nr 10: „Dbając o społeczność” – modernizacja budynku siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie oraz adaptacja budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie na rozszerzenie działalności Klubu Integracji Społecznej – wdrożenie przedsięwzięcia znacząco przyczyni się do rozwiązania lub istotnego ograniczenia problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji. Celem projektu celu stymulowanie aktywności oraz integracji mieszkańców obszaru objętego procesem rewitalizacji. Dodatkowo, zakłada rozszerzenie zakresu usług oferowanych w Klubie Integracji Społecznej poprzez potencjalną adaptację dodatkowego lokalu. Projekt obejmuje także poprawę warunków lokalowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, umożliwiając świadczenie zadań z zakresu pomocy dla mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno. Na obszarze rewitalizacji nie ma wolnych pomieszczeń, ani budynku, który mógłby zostać wykorzystany do realizacji planowanych działań w ramach powyższego przedsięwzięcia. Stąd też dodatkowym atutem będzie zaadaptowanie budynku przy ul. Polskiej 26, który zlokalizowany jest w bliskim zasięgu obszaru rewitalizacji;
2. Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1: Zwiększenie mobilności miejskiej Szczytna – projekt zakłada zakup nowego taboru i usprawnienie mobilności miejskiej stąd, aby nie prowadzić do marginalizacji osób zamieszkałych poza obszarem rewitalizacji, przedsięwzięcie dotyczyć będzie wszystkich mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno;
3. Przedsięwzięcie uzupełniające nr 3: Podróżuj efektywnie – projekt zakłada utworzenie aplikacji mobilnej umożliwiającej łatwe wyszukiwanie miejsc postojowych i możliwości przesiadki do autobusu na terenie Gminy Miejskiej Szczytno, stąd też będzie ona dotyczyć wszystkich osób, które z tej aplikacji skorzystają.

Należy jednak zwrócić uwagę, że pozytywne efekty rewitalizacji, związane m.in. ze zwiększeniem dostępności do infrastruktury i usług kulturalnych, integracyjnych, edukacyjnych i rekreacyjnych, będą widoczne również poza granicami obszaru rewitalizacji, co dodatkowo pozytywnie wpłynie na wzmocnienie więzi społecznych wśród mieszkańców Gminy Miejskiej Szczytno.

Tak zaplanowane działania pozwolą zmniejszyć natężenie występowania zdiagnozowanych problemów, nie prowadząc przy tym do ich przenoszenia na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna, czy marginalizacja.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą

oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiona została w załącznikach nr 1-3 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2. Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczynić się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 6.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 6.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 39 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	środowiskowej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej
PP nr 1	„Nowe horyzonty edukacyjne” – modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie					
PP nr 2	„Przemiany z Miłością do Dzieci” – Rewitalizacja Miejskiego Przedszkola nr 9 "Kubuś Puchatek" w Szczytnie					
PP nr 3	„Miasto przyjazne naturze” – rewitalizacja terenów zieleni					
PP nr 4	Plac Juranda: Nowe Życie dla Miejskiej Przestrzeni Społecznej					
PP nr 5	„SMS” – Strefa Młodzieżowych Spotkań					

PP nr 6	Spotkanie ze sztuką w Miejskim Domu Kultury w Szczytnie					
PP nr 7	„Wysoka kultura” – renowacja Ratusza wraz z wieżą ratuszową oraz przystosowanie do pełnienia nowych funkcji					
PP nr 8	Centrum Aktywności Młodzieży – adaptacja budynku przy ul. Andersa 1 w Szczytnie					
PP nr 9	„Szczytno wspólnie” – rewitalizacja kamienic i podwórek					
PP nr 10	„Dbając o społeczność” – modernizacja budynku siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie oraz adaptacja budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie na rozszerzenie działalności Klubu Integracji Społecznej					
PP nr 11	Międzynarodowe Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przemocności					
PP nr 12	Galeria Sztuki Stara Kamienica					
PU nr 1	Zwiększenie mobilności miejskiej Szczytna					
PU nr 2	Zwiększenie bezpieczeństwa Szczytna					
PU nr 3	Podróżuj efektywnie					
PU nr 4	Poprawa warunków pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji					
PU nr 5	Przywrócenie ładu przestrzennego w okolicy ul. Ogrodowej					

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań lub modułów mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękkie. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa.

Ponadto poszczególne projekty podstawowe są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie

i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałymi przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 40 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Komplementarność z pozostałymi przedsięwzięciami
PP nr 1	„Nowe horyzonty edukacyjne” – modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie	PP nr 2, PP nr 5, PP nr 6, PP nr 7, PP nr 8, PP nr 10, PP nr 11, PP nr 12, PU nr 2
PP nr 2	„Przemiany z Miłością do Dzieci” – Rewitalizacja Miejskiego Przedszkola nr 9 "Kubus Puchatek" w Szczytnie	PP nr 1, PP nr 3, PP nr 7, PP nr 10, PP nr 11
PP nr 3	„Miasto przyjazne naturze” – rewitalizacja terenów zieleni	PP nr 4, PP nr 9, PU nr 1, PU nr 2, PU nr 3, PU nr 4
PP nr 4	Plac Juranda: Nowe Życie dla Miejskiej Przestrzeni Społecznej	PP nr 3, PP nr 6, PP nr 7, PP nr 9, PU nr 1, PU nr 2, PU nr 3, PU nr 4, PU nr 5
PP nr 5	„SMS” – Strefa Młodzieżowych Spotkań	PP nr 1, PP nr 6, PP nr 7, PP nr 8, PP nr 11, PP nr 12
PP nr 6	Spotkanie ze sztuką w Miejskim Domu Kultury w Szczytnie	PP nr 1, PP nr 4, PP nr 5, PP nr 7, PP nr 8, PP nr 11, PP nr 12
PP nr 7	„Wysoka kultura” – renowacja Ratusza wraz z wieżą ratuszową oraz przystosowanie do pełnienia nowych funkcji	PP nr 1, PP nr 3, PP nr 4, PP nr 5, PP nr 6, PP nr 8, PP nr 10, PP nr 11, PP nr 12
PP nr 8	Centrum Aktywności Młodzieży – adaptacja budynku przy ul. Andersa 1 w Szczytnie	PP nr 1, PP nr 5, PP nr 6, PP nr 7, PP nr 10, PP nr 11, PP nr 12
PP nr 9	„Szczytno wspólnie” – rewitalizacja kamienic i podwórek	PP nr 3, PP nr 4, PU nr 1, PU nr 3, PU nr 4, PU nr 5
PP nr 10	„Dbając o społeczność” – modernizacja budynku siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie oraz adaptacja budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie na rozszerzenie działalności Klubu Integracji Społecznej	PP nr 1, PP nr 2, PP nr 7, PP nr 8, PP nr 11, PP nr 12
PP nr 11	Międzynarodowe Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przemocy	PP nr 1, PP nr 3, PP nr 5, PP nr 6, PP nr 7, PP nr 8, PP nr 10, PP nr 12, PU nr 2
PP nr 12	Galeria Sztuki Stara Kamienica	PP nr 1, PP nr 5, PP nr 6, PP nr 7, PP nr 8, PP nr 10, PP nr 11
PU nr 1	Zwiększenie mobilności miejskiej Szczytna	PP nr 3, PP nr 4, PP nr 9, PU nr 3, PU nr 4, PU nr 5
PU nr 2	Zwiększenie bezpieczeństwa Szczytna	PP nr 1, PP nr 3, PP nr 4, PP nr 11, PU nr 4

PU nr 3	Podróżuj efektywnie	PP nr 3, PP nr 4, PP nr 9, PU nr 1, PU nr 5
PU nr 4	Poprawa warunków pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji	PP nr 3, PP nr 4, PP nr 9, PU nr 1, PU nr 2, PU nr 5
PU nr 5	Przywrócenie ładu przestrzennego w okolicy ul. Ogrodowej	PP nr 4, PP nr 9, PU nr 1, PU nr 3, PU nr 4

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 z procedurami wynikającymi ze Strategią Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Burmistrz Miasta Szczytno odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Miejskiego w Szczytnie, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy Miejskiej Szczytno, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Realizacja poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, obejmujących działania prowadzone na terenie wpisanym do rejestru zabytków lub w obiektach indywidualnych wpisanych do rejestru zabytków, będzie poprzedzona uzyskaniem pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 oraz 2021-2027. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Przedstawione projekty wynikały z realizacji poprzedniego Programu Rewitalizacji, innych dokumentów lub pozytywnie wpływały na efekty rewitalizacji, choć nie były przewidziane w programie. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań. Realizowane przedsięwzięcia obejmowały wyznaczony obszar rewitalizacji lub pośrednio wpływały na sytuację społeczno-gospodarczą tego obszaru.

Tabela 41 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Perspektywa finansowa 2004-2006				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę mieszkańców miasta Szczytno i gminy Szczytno	6 067 503,77 zł	3 934 262,87 zł	Gmina Miejska Szczytno
2.	Modernizacja ciągu ulic: Solidarności, Działkowa, Broniewskiego w Szczytnie	2 649 708,18 zł	1 750 072,88 zł	Gmina Miejska Szczytno
3.	E-Szczytno - program budowy społeczeństwa informacyjnego - etap I na lata 2004-2006	669 120,51 zł	482 508,60 zł	Gmina Miejska Szczytno
4.	Wróćmy na jeziora południową bramą Mazur - promocja szczycieńskich produktów turystycznych	551 570,72 zł	413 284,29 zł	Gmina Miejska Szczytno
5.	Inicjatywa na rzecz przeciwdziałania bezrobociu "Twoja Szansa"	97 795,64 zł	71 336,38 zł	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie
Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa i przebudowa ulic: Przemysłowej, Łomżyńskiej, Towarowej w Szczytnie	8 600 915,16 zł	3 668 695,61 zł	Gmina Miejska Szczytno
2.	e-Szczytno - budowa bezprzewodowej sieci teleinformatycznej	4 008 940,08 zł	3 363 152,46 zł	Gmina Miejska Szczytno

3.	Aktywne Szczytno	2 484 821,84 zł	2 112 098,56 zł	Gmina Miejska Szczytno
4.	Zagospodarowanie terenu wokół jeziora Domowego Dużego w Szczytnie	6 762 952,21 zł	1 432 501,71 zł	Gmina Miejska Szczytno
5.	Poprawa gospodarki ściekowej w aglomeracji Szczytno	1 394 071,02 zł	965 831,66 zł	Gmina Miejska Szczytno
6.	Rekultywacja składowiska Odpadów Komunalnych w Linowie	1 057 156,29 zł	841 725,03 zł	Gmina Miejska Szczytno
7.	"Szczytno - promotor mazurskich produktów turystycznych i kulturowych"	513 250,87 zł	390 636,35 zł	Gmina Miejska Szczytno

Perspektywa finansowa 2014-2020

Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Miasto Szczytno - miasto zrównoważonego transportu publicznego - etap II	6 339 733,18 zł	4 386 682,51 zł	Gmina Miejska Szczytno
2.	Zamek krzyżacki w Szczytnie - nowy produkt turystyczny na mapie województwa warmińsko-mazurskiego	15 984 073,34 zł	7 757 886,62 zł	Gmina Miejska Szczytno
3.	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków Szkoły Podstawowej Nr 6 oraz Miejskiego Przedszkola z oddziałami Integracyjnymi i oddziałem żłobkowym nr 3 w Szczytnie	10 497 234,46 zł	7 244 644,70 zł	Gmina Miejska Szczytno
4.	Miasto Szczytno – miasto zrównoważonego transportu publicznego	1 187 759,75 zł	760 998,79 zł	Gmina Miejska Szczytno
5.	Zamek Krzyżacki w Szczytnie – centrum nowoczesnej oferty turystyczno-kulturalnej	710 823,23 zł	499 822,00 zł	Gmina Miejska Szczytno
6.	BEZPIECZNIEJ Z COVID-19	61 108,46 zł	51 942,19 zł	Gmina Miejska Szczytno

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;

- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa warmińsko-mazurskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027, w szczególności przeznaczonych na „wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich”. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

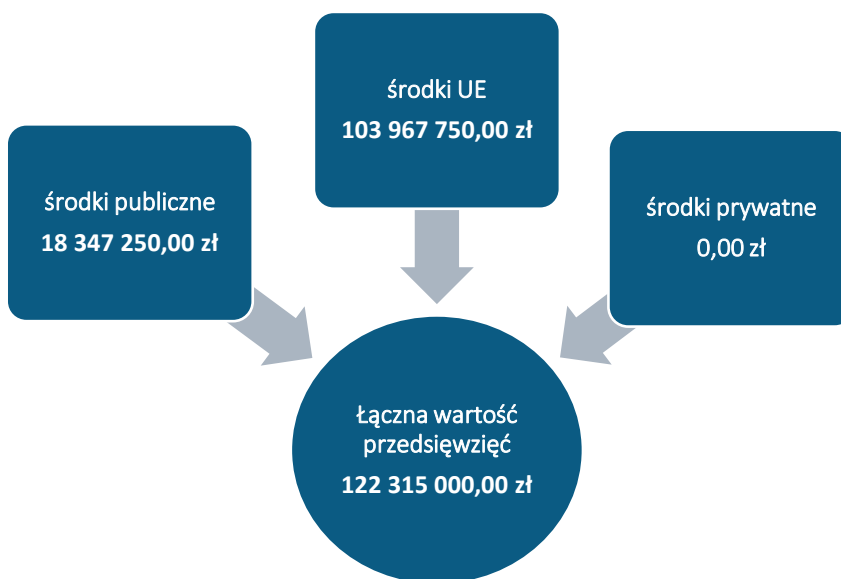
Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne (krajowe oraz środki budżetu Gminy Miejskiej Szczytno), środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 122,3 mln zł, z czego 18,3 mln zł wydatkowane zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Miejskiej Szczytno, a 103,9 mln zł finansowane będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 85% dofinansowania).

Rycina 19 Szacunkowe zestawienie wartości zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Miejskiej Szczytno. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 42 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
Planowane podstawowe projekty rewitalizacyjne							
PP nr 1	„Nowe horyzonty edukacyjne” – modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie im. Marii Skłodowskiej-Curie	Gmina Miejska Szczytno	10 400 000,00 zł	1 560 000,00 zł	8 840 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 2	„Przemiany z Miłością do Dzieci” – Rewitalizacja Miejskiego Przedszkola nr 9 "Kubuś Puchatek" w Szczytnie	Gmina Miejska Szczytno	1 905 000,00 zł	285 750,00 zł	1 619 250,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 3	„Miasto przyjazne naturze” – rewitalizacja terenów zieleni	Gmina Miejska Szczytno	5 900 000,00 zł	885 000,00 zł	5 015 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w

							szczegółności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 4	Plac Juranda: Nowe Życie dla Miejskiej Przestrzeni Społecznej	Gmina Miejska Szczytno	4 200 000,00 zł	630 000,00 zł	3 570 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 5	„SMS” – Strefa Młodzieżowych Spotkań	Gmina Miejska Szczytno	3 120 000,00 zł	468 000,00 zł	2 652 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 6	Spotkanie ze sztuką w Miejskim Domu Kultury w Szczytnie	Miejski Dom Kultury w Szczytnie	120 000,00 zł	18 000,00 zł	102 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027,

							dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 7	„Wysoka kultura” – renowacja Ratusza wraz z wieżą ratuszową oraz przystosowanie do pełnienia nowych funkcji	Gmina Miejska Szczytno	18 100 000,00 zł	2 715 000,00 zł	15 385 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 8	Centrum Aktywności Młodzieży – adaptacja budynku przy ul. Andersa 1 w Szczytnie	Gmina Miejska Szczytno	3 500 000,00 zł	525 000,00 zł	2 975 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 9	„Szczytno wspólnie” – rewitalizacja kamienic i podwórek	Gmina Miejska Szczytno	14 300 000,00 zł	2 145 000,00 zł	12 155 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)

PP nr 10	„Dbając o społeczność” – modernizacja budynku siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnie oraz adaptacja budynku przy ul. Polskiej 26 w Szczytnie na rozszerzenie działalności Klubu Integracji Społecznej	Gmina Miejska Szczytno	3 000 000,00 zł	450 000,00 zł	2 550 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 11	Międzynarodowe Centrum Przeciwdziałania i Zwalczania Przemocności	Akademia Policji w Szczytnie	45 000 000,00 zł	6 750 000,00 zł	38 250 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PP nr 12	Galeria Sztuki Stara Kamienica	Właściciel budynku przy ul. Ogrodowej 32, 12-100 Szczytno	520 000,00 zł	78 000,00 zł	442000	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)

Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
PU nr 1	Zwiększenie mobilności miejskiej Szczytna	Gmina Miejska Szczytno	6 000 000,00 zł	900 000,00 zł	5 100 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PU nr 2	Zwiększenie bezpieczeństwa Szczytna	Gmina Miejska Szczytno	500 000,00 zł	75 000,00 zł	425 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PU nr 3	Podróżuj efektywnie	Gmina Miejska Szczytno	450 000,00 zł	67 500,00 zł	382 500,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)

PU nr 4	Poprawa warunków pieszo-rowerowych na obszarze rewitalizacji	Gmina Miejska Szczytno	3 500 000,00 zł	525 000,00 zł	2 975 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
PU nr 5	Przywrócenie ładu przestrzennego w okolicy ul. Ogrodowej	Gmina Miejska Szczytno	1 800 000,00 zł	270 000,00 zł	1 530 000,00 zł	- zł	- Budżet Gminy Miejskiej Szczytno - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, PPP)
Ogółem			122 315 000,00 zł	18 347 250,00 zł	103 967 750,00 zł	- zł	-

Źródło: opracowanie własne.

10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033. to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania miasta, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta Szczytno. Pełnił będzie on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane będą we współpracy z powołanym przez niego organem, którym będzie Zespół ds. Rewitalizacji złożony z przedstawicieli wydziałów merytorycznych Urzędu Miejskiego w Szczytnie oraz jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z obszarem działania.

Do zadań Zespołu należeć będzie:

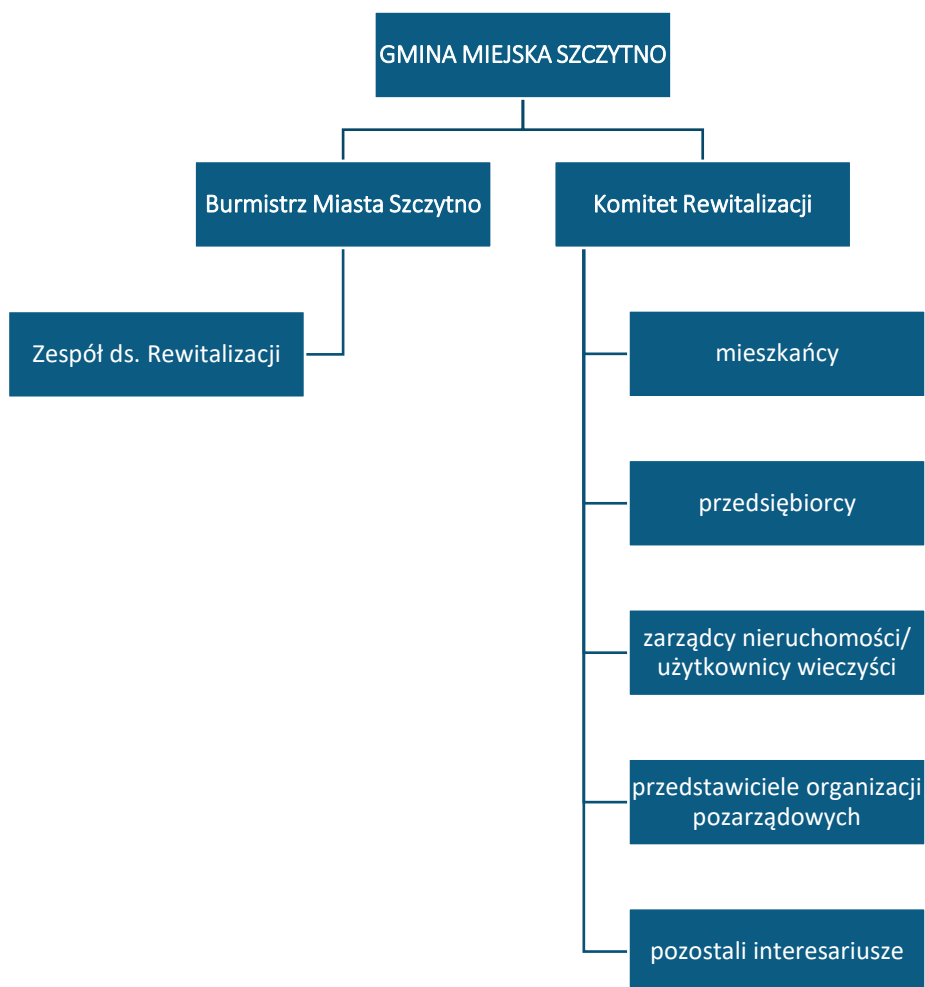
- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Miejska w Szczytnie zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje

funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Miejskiej Szczytno. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Burmistrza Miasta Szczytno, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033.

Rycina 20 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033

Źródło: opracowanie własne.

10.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Miejskiej Szczytno ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Szacuje się, że łączna liczba etatów pracowników, którzy będą odpowiedzialni za proces wdrażania GPR wyniesie około 8 etatów. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracownika Urzędu Miejskiego w Szczytnie w 2022 roku wyniosło 5,3 tys. zł, co stanowiło około 64 tys. zł całkowitych wydatków na pracownika w skali roku. Należy jednak pamiętać, że koszty wynagrodzeń pracowników zostały przedstawione w ramach pracy na pełen etat, z kolei faktyczne zadania związane z Programem będą wykonywane przez nich w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji na jednego pracownika będą niższe. Ponadto, dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniodawczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu pełniona będzie w ramach działań Urzędu Miejskiego w Szczytnie.

10.3. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 10 lat. Rok 2024 jest rokiem kończącym prace nad przygotowaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W tym roku planuje się również powołanie Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliuguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2033 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 43 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2024-2026	2027-2029	2030-2032	2033
Prace nad GPR/Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR	Czwarty okres realizacji GPR oraz zakończenie prac nad GPR:
Uchwalenie GPR Powołanie Komitetu Rewitalizacji oraz Zespołu ds. Rewitalizacji Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2027-2029	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2030-2032	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na rok 2033

przewidzianych na lata 2024-2026			
Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2024 i 2025 (do 31 marca 2026 r.) i 2026 (do 31 marca 2027 r.),	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2027 (do 31 marca 2028 r.), 2028 (do 31 marca 2029 r.) i 2029 (do 31 marca 2030 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2030 (do 31 marca 2031 r.), 2031 (do 31 marca 2032 r.) i 2032 (do 31 marca 2033 r.)	Opracowanie rocznego raportu monitoringowego za rok 2033 (do 31 marca 2034 r.)
Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2024-2026 (do 30 kwietnia 2027 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2027-2029 (do 30 kwietnia 2030 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2030-2032 (do 30 kwietnia 2033 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za rok 2033 (do 30 kwietnia 2034 r.) Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2024-2033

Źródło: opracowanie własne.

11. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Miejskiej Szczytno,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie Gminy Miejskiej Szczytno,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie Gminy Miejskiej Szczytno,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno. Od 11 maja do 12 czerwca 2023 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno.

Konsultacje odbyły się w następujących formach:

1. zbierania uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego;
2. spotkania konsultacyjnego w dniu 17 maja 2023 r., na których przedstawiona została propozycja wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także zapewniona została możliwość złożenia uwag i przedstawienia opinii – w spotkaniu wzięło udział 11 osób;
3. ankiety, której wyniki zostały przedstawione w rozdziale 3 niniejszego dokumentu.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno, dostępne były na stronie internetowej Gminy Miejskiej Szczytno, na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w formie papierowej w Urzędzie Miejskim w Szczytnie. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej. Zgłoszono 8 uwag do projektu.

Założenia rewitalizacji oraz plany związane z przygotowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji zostały również przedstawione przedsiębiorcom na „III Szczycieńskim Samorządowym Forum Przedsiębiorczości. Rozwój i Gospodarka” w dniu 17 maja 2023 r. Zaangażowano w ten sposób przedsiębiorców w prace nad Programem.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 28 listopada 2023 r. odbyły się warsztaty rewitalizacyjne z mieszkańcami, w tym także liderami społecznymi i przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy, instytucji publicznych i przedsiębiorców działających na obszarze rewitalizacji oraz przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Szczytnie. W warsztatach wzięło udział 25 osób. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji oraz wnioskami, jakie wypłynęły z diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!” oraz „Działamy na obszarze!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a następnie zaproponowali działania rewitalizacyjne. Wypracowane wnioski posłużyły do opracowania rozdziału 3, 4 i 5 niniejszego dokumentu.

W dniu warsztatów partycypacyjnych odbyła się również wizja lokalna, podczas której przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Szczytnie oprowadzili zainteresowane osoby po miejscach i obiektach, które planowane były do poddania działaniom rewitalizacyjnym, bądź w których widoczne były zjawiska kryzysowe. W trakcie spaceru omówiono pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wykonano dokumentację fotograficzną wykorzystaną w niniejszym dokumencie.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Szczytnie oraz jednostek organizacyjnych, które pozwoliły na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Rycina 21 Warsztaty rewitalizacyjne i wizja lokalna przeprowadzona w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

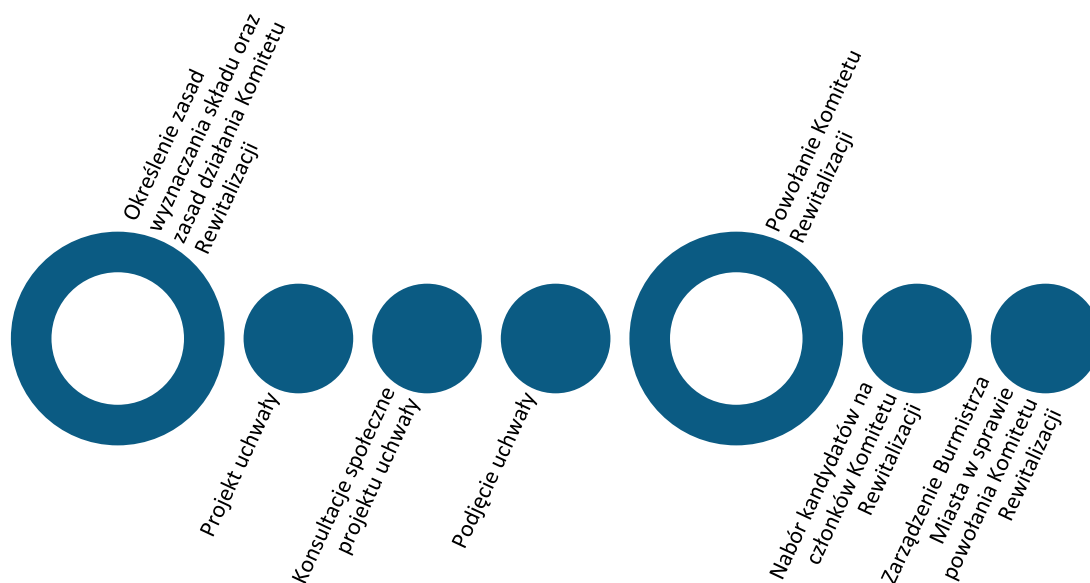
Również na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji. Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;

- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;
- przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Szczytnie lub jednostek organizacyjnych, w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Miejskiej w Szczytnie.

Rycina 22 Etapy powoływania Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno

Źródło: opracowanie własne.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania i ewaluacji Programu odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą pełnił będzie Komitet Rewitalizacji.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób

w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań.

Realizacja przedsięwzięć pozwoli na stworzenie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców i osób odwiedzających obszar rewitalizacji. Wpłynie na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, integracyjnych, wydarzeń kulturalnych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Takie działania wpłyną również na zwiększenia poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność sąsiedzką bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej w proces rewitalizacji oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie Gminy.

12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

12.1. MONITORING PROGRAMU

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadać będzie Zespół ds. Rewitalizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i prowadzony on będzie w czterech płaszczyznach:

1. monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów);
2. monitorowanie stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego Programu (raz na rok);
3. monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji;

4. bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji), który corocznie przygotowywać będzie Zespół ds. Rewitalizacji we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

12.2. OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Zespół ds. Rewitalizacji. Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie ogłaszany będzie na stronie podmiotowej Gminy Miejskiej Szczytno w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

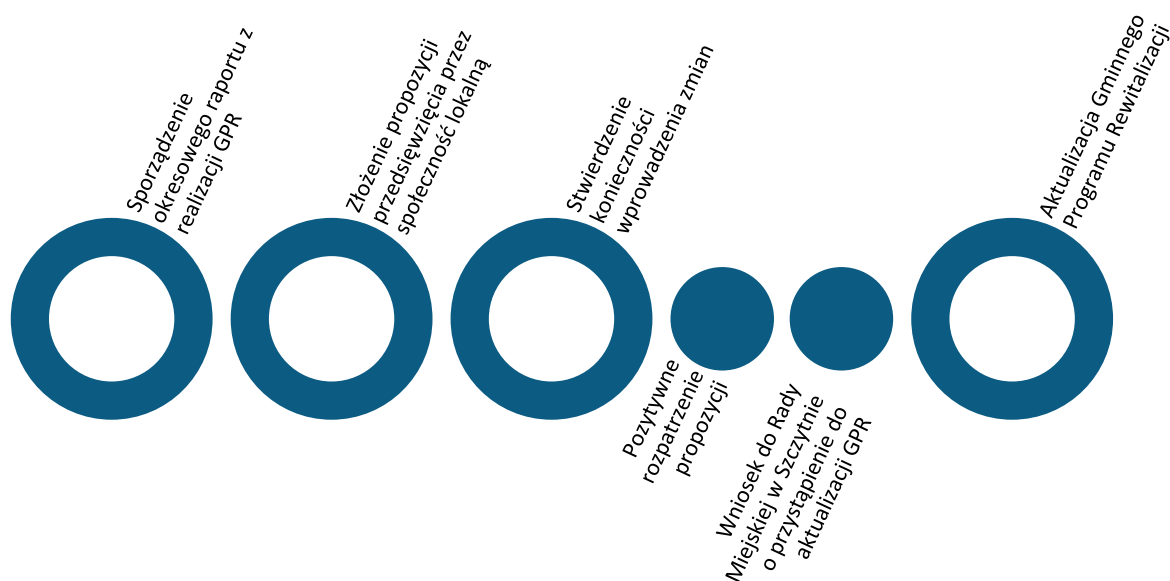
Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.3. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI DO PROGRAMU

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz Miasta Szczytno wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji, Burmistrz występuje do Rady Miejskiej w Szczytnie z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033 wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Rycina 23 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto Zespół odpowiedzialny będzie za przyjmowanie propozycji przedsięwzięć od interesariuszy procesu rewitalizacji według zasad przez nich ustalonych. Na podstawie zebranych wniosków, pracownicy będą mogli wnioskować do Burmistrza Miasta Szczytno i Rady Miejskiej w Szczytnie o wprowadzenie zmian w treści dokumentu.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Miejskiej Szczytno są to:

- uchwała nr XXII/162/2020 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2020-2024” zmieniona uchwałą nr XXXIV/249/2021 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 31 sierpnia 2021 r.;
- uchwała nr XXVIII/213/2021 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Szczytno zmieniona uchwałą nr L/350/2022 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 30 września 2022 r.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033.

14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w wybranych podobszarach rewitalizacji przewiduje się ustanowienie na okres 10 lat Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji. Ustanowienie Strefy oraz dokładny zakres jej regulacji będzie przedmiotem odrębnej uchwały Rady Miejskiej w Szczytnie.

Rada Miejska w Szczytnie uchwałą nr LXIII/422/2023 z dnia 31 sierpnia 2023 r. wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Szczytno. W §2 niniejszej uchwały ustanowiono na rzecz Gminy Miejskiej Szczytno prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji. Zgodnie z zapisami art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w przypadku gdy w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie uchwały dot. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji z zastosowaniem prawa pierwokupu, nie weszła w życie uchwała dot. Specjalnej Strefy Rewitalizacji, ww. uprawnienia tracą moc. Z tego względu konieczne będzie podjęcie wspomnianej uchwały przed terminem 9 listopada 2025 r., kiedy to wygasa zapis o prawie pierwokupu z uchwały delimitacyjnej (uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji weszła w życie po 14 dniach od daty jej publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, która miała miejsce w dniu 25 września 2023 r.).

16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

16.1. WSKAZANIE ZAKRESU ZMIAN W PLANIE OGÓLNYM GMINY

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Miejskiej Szczytno nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Miejskiej Szczytno jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uspoźnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

16.2. WSKAZANIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- mpzp „Miasto Szczytno – jezioro Domowe Duże”, uchwała nr VI/37/2011 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 28 kwietnia 2011;
- zmiana mpzp „Miasto Szczytno – Bartna Strona”, uchwała Nr XXV/211/2013 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 czerwca 2013 r.;
- mpzp Szczytno Śródmieście – jednostka A w rejonie Placu Juranda (zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno - jednostka A), uchwała nr XX/193/08 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 29 września 2008 r.;
- zmiana mpzp „Miasto Szczytno – rejon Placu Wolności i Jeziora Domowego Małego”, uchwała nr XV/113/16 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 28 kwietnia 2016 r.;
- mpzp „Miasto Szczytno – kwartał ulic Żwirki i Wigury i Odrodzenia”, uchwała nr XXIX/209/2017 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 października 2017 r.;
- mpzp „Miasto Szczytno – Zespół Szkół Nr 2” (zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno – jednostka D), uchwała nr VI/62/07 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 30 maja 2007 r.;
- mpzp „Śródmieścia miasta Szczytno jednostka B w rejonie ulic Tadeusza Kościuszki i Bolesława Chrobrego” (zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno – jednostka B), uchwała nr X/99/07 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 30 października 2007 r.;

- mpzp Szczytno Śródmieście jednostka D w rejonie ulic Polskiej i Bogumiła Linki (zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno – jednostka D), uchwała nr XXII/211/08 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 19 grudnia 2008 r.
- zmiana mpzp Śródmieścia miasta Szczytno jednostka B w rejonie kwartału ulic Warszawskiej, Odrodzenia, 3 Maja i Ogrodowej (zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno – jednostka B), uchwała nr XXVII/248/09 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 26 czerwca 2009 r.;
- zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno jednostka B w kwartale ulic Chrobrego, 3 Maja, Lipperta, Barczewskiego, uchwała nr XXX/255/2014 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 26 lutego 2014 r.;
- zmiana mpzp śródmieścia miasta Szczytno jednostka E – Mała Biel – uchwała nr XVII/133/2016 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 30 sierpnia 2016 r.;
- mpzp „Miasto Szczytno – kwartał ulic Przemysłowa – Wielbarska”, uchwała nr V/28/2011 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 29 marca 2011 r.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia nowych bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza obszarem rewitalizacji, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1-3: PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Załącznik stanowi osobną kartę dokumentu.

ZAŁĄCZNIK NR 4: TABELA EWALUACYJNA

Tabela 44 Tabela ewaluacyjna

Cele	Kierunki działań	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w roku bazowym (2021 r.)						Docelowa wartość wskaźników w 2033 roku
			„4”	„6”	„7”	„14”	„15”	„22”	obszar rewitalizacji
Cel 1	1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	6,10	35,59	32,89	15,27	15,88	10,83	35,59
		Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających na nowe zajęcia oferowane przez Centrum Aktywności Młodzieży	0	0	0	0	0	0	25 os./rok
		Liczba osób z niepełnosprawnościami i seniorów korzystających z usług „Złotej Rączki”	0	0	0	0	0	0	50 os./rok
		Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	54,0%	59,6%	57,7%	67,8%	50,2%	45,1%	44,5%
		Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	24,06	238,77	225,06	133,93	75,83	73,30	66,89
		Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,16	0,16

Cel 2	2.1.	Liczba wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	0	0	0	0	0	0	47 szt./rok
	2.2.	Liczba mieszkańców korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury	0	0	0	0	0	0	1000 os./rok
	2.3.								
	2.4.								
2.5.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,55	1,97	0,74	0,29	0,63	1,14	1,97	
2.6.									
Cel 3	3.1.	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	1,00	0,78	0,38	0,50	0,66	0,09	0,09
	3.2.								
	3.3.								
	3.4.								
	3.5.								
	3.6.								
3.7.	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,88	
	Liczba budynków mieszkalnych w złym stanie technicznym w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	0,0%	0,0%	4,5%	1,3%	1,4%	0,2%	0,0%	
	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	0,17	9,31	3,79	2,86	1,04	2,57	1,58	
	Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	0	0	0	0	0	0	6	

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK NR 5: KARTA OCENY PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO

Tabela 45 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna	Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.	
Partnerzy	Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.	
Miejsce realizacji	Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.	
Aktualny status projektu	Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”	
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt

Źródło: opracowanie własne.

SPIS TABEL

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Miejskiej Szczytno.....	10
Tabela 2 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze	12
Tabela 3 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Miejskiej Szczytno, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer	13
Tabela 4 Przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej przeprowadzonej dla Gminy Miejskiej Szczytno w podziale na jednostki analityczne.....	14
Tabela 5 Obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Miejskiej Szczytno zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.....	20
Tabela 6 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno	25
Tabela 7 Wyniki egzaminów ósmoklasisty z j. polskiego, j. angielskiego i matematyki w 2021 r. w podziale na podobszary rewitalizacji.....	33
Tabela 8 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych.....	38
Tabela 9 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno	42
Tabela 10 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych	46
Tabela 11 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz gminy miejskiej Szczytno	47
Tabela 12 Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie warmińsko-mazurskiej w 2022 roku.....	50
Tabela 13 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych	52
Tabela 14 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno	54
Tabela 15 Ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.....	58
Tabela 16 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych	62

Tabela 17 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Miejskiej Szczytno.....	64
Tabela 18 Ważne obiekty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.....	66
Tabela 19 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych	69
Tabela 20 Cele i kierunki rewitalizacji	87
Tabela 21 Projekt podstawowy nr 1	89
Tabela 22 Projekt podstawowy nr 2	93
Tabela 23 Projekt podstawowy nr 3	97
Tabela 24 Projekt podstawowy nr 4	102
Tabela 25 Projekt podstawowy nr 5	105
Tabela 26 Projekt podstawowy nr 6	109
Tabela 27 Projekt podstawowy nr 7	113
Tabela 28 Projekt podstawowy nr 8	116
Tabela 29 Projekt podstawowy nr 9	119
Tabela 30 Projekt podstawowy nr 10	123
Tabela 31 Projekt podstawowy nr 11	127
Tabela 32 Projekt podstawowy nr 12	133
Tabela 33 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1	137
Tabela 34 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2	138
Tabela 35 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 3	139
Tabela 36 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 4	140
Tabela 37 Przedsięwzięcie uzupełniające nr 5	141
Tabela 38 Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji	142
Tabela 39 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	162
Tabela 40 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	164
Tabela 41 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich	166
Tabela 42 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	170

Tabela 43 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	178
Tabela 44 Tabela ewaluacyjna	192
Tabela 45 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno	194

SPIS RYCIN

Rycina 1 Podział Gminy Miejskiej Szczytno na zamieszkałe jednostki analityczne	11
Rycina 3 Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno	16
Rycina 4 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji	18
Rycina 5 Lokalizacja najważniejszych zabytków na terenie Gminy Miejskiej Szczytno	19
Rycina 6 Przykłady aktów wandalizmu na obszarze rewitalizacji – okolice ul. 3 Maja, ul. Andersa 1 oraz zaplecze Miejskiego Domu Kultury Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 28.11. 2023 r.....	36
Rycina 7 Ocena potrzeb działań rewitalizacyjnych według ankietowanych.....	37
Rycina 9 Główna przyczyna odpływu ludzi młodych z obszaru rewitalizacji według ankietowanych.....	39
Rycina 10 Grupy społeczne najbardziej narażone wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji według ankietowanych	41
Rycina 11 Lokale przeznaczone na wynajem/sprzedaż na obszarze rewitalizacji - ul. Polska i ul. Odrodzenia	44
Rycina 13 Rozmieszczenie czujników jakości powietrza na terenie Miasta Szczytno	49
Rycina 15 Przyczyny niskiej świadomości ekologicznej na obszarze rewitalizacji według ankietowanych.....	53
Rycina 16 Plac Juranda.....	59
Rycina 17 Tablice edukacyjne – użytek ekologiczny "Mała Biel"	60
Rycina 18 Plac zabaw zlokalizowany w granicach użytku ekologicznego "Mała Biel"	61
Rycina 20 Przykłady złego stanu technicznego obiektów zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji – 1-2. okolice ul. 3 Maja, 3. Strych Biblioteki Miejskiej, 4.Strych Przedszkola Miejskiego Kubuś Puchatek, 5. Budynek przy ul. Andersa 1	68
Rycina 22 Lokalizacja Pofajdoków w Szczytnie	76

Rycina 23 Wieża ratuszowa w Szczytnie	77
Rycina 24 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji	86
Rycina 25 Szacunkowe zestawienie wartości zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	169
Rycina 26 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2024-2033	177
Rycina 27 Warsztaty rewitalizacyjne i wizja lokalna przeprowadzona w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji	182
Rycina 28 Etapy powoływania Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno	183
Rycina 29 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Szczytno	186